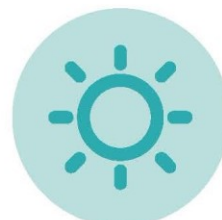

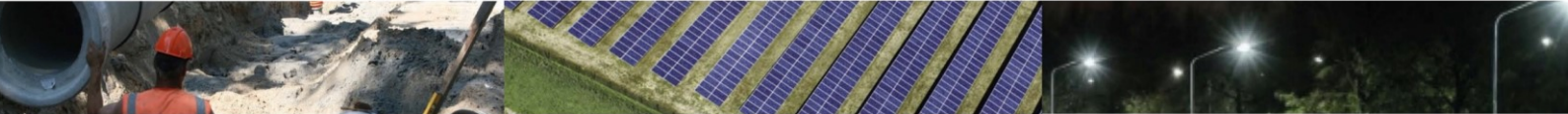

LIOR 2021 (25 mei 2021) (DEFINITIEF)

Leidraad Inrichting Openbare Ruimte Gemeente Goeree-Overflakkee
2^e uitgave

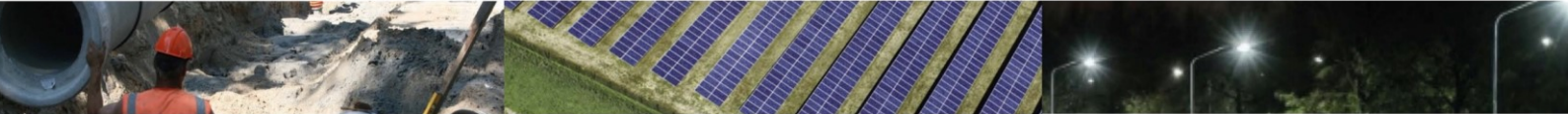

In de Leidraad Inrichting Openbare Ruimte (LIOR) zijn de basiseisen en randvoorwaarden opgenomen waaraan een ontwerp op het gebied van de openbare ruimte moet voldoen. De LIOR is een hulpmiddel om nog scherper te kunnen sturen op de kwaliteit en herkenbaarheid van de openbare ruimte op Goeree-Overflakkee.

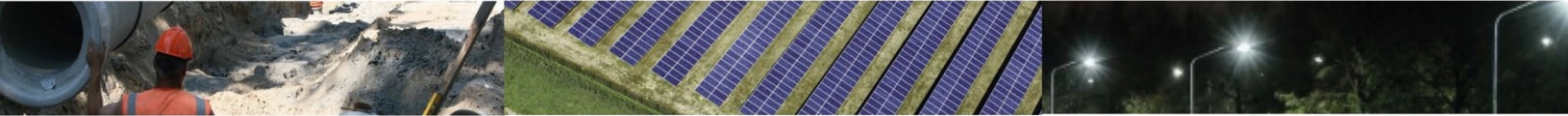

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
1.1 Doelstelling van de LIOR	4
1.2 Werkwijze LIOR en leeswijzer	4
1.3 Praat- en procesplaat gemeente Goeree-Overflakkee	4
1.4 Hardheid van de LIOR	5
1.5 Afwijking van de LIOR	5
1.6 (Beleids)documenten	6
2. Procesbeschrijvingen	7
2.1 Procesbeschrijving – intern initiatief	7
2.2 Procesbeschrijving extern initiatief	10
2.3 Overdracht en beheer	13
3. Gemeentelijke ambities openbare ruimte	14
3.1 Omgevingsvisie	14
3.2 Duurzaamheid	14
3.3 Riolering	15
3.4 Verhardingen	15
3.5 Groen	16
3.6 Speelvoorzieningen	19
3.7 Mobiliteit (verkeer)	20
3.8 Mindervaliden, blinden en slechtzienden	20
3.9 Waterhuishouding	21
3.10 Civieltechnische kunstwerken	21
3.11 Openbare verlichting	22
3.12 Afvalinzameling en reiniging	23
3.13 Straat- en verkeersmeubilair	24
3.14 Kabels en leidingen	25
3.15 Bodem – hergebruik grond – grondbalans	25
3.16 Elektrische oplaadpunten	26
3.17 Cultuurhistorie, archeologie en kunstobjecten	27
3.18 Terrassen (horeca)	28
3.19 Strand en recreatie	28
3.20 Bluswatervoorzieningen	29
4. Randvoorwaarden inrichting openbare ruimte	30
4.1 Communicatie	30
4.2 Informeren belanghebbenden	30
4.3 Onderzoeken	30
4.4 Algemene voorwaarden	31
4.5 Voorwaarden ontwerpfase	32
4.6 Voorwaarden werkschrijvingen en bestekken	32

4.7	Voorwaarden aanbesteding.....	33
4.8	Voorwaarden realisatie.....	33
4.9	Voorwaarden opleveren en overdracht	35
4.10	Voorwaarden revisie.....	35
4.11	Basisregistratie Ondergrond (BRO)	36
5.	Productvoorwaarden SO, VO, DO en Bestek.....	37
5.1	Productvoorwaarden Schetsontwerp (SO) / Verkavelingsplan	37
5.2	Productvoorwaarden Voorlopig ontwerp (VO) / Inrichtingsplan	37
5.3	Productvoorwaarden Definitief ontwerp (DO).....	37
5.4	Productvoorwaarden bestek.....	38
6.	Inrichting openbare ruimte – Technische uitwerking	39
6.1	Riolering.....	40
6.2	(Wegen)verharding, Verkeer/Mobiliteit, Materialisatie.....	43
6.3	Groen.....	47
6.4	Grondwerk en funderingen	50
6.5	Speelvoorzieningen	51
6.6	Waterhuishouding, beschoeiingen en duikers.....	52
6.7	Civiltechnische kunstwerken	54
6.8	Openbare verlichting	57
6.9	Markeringen, bebording en bewegwijzering	58
6.10	Straatmeubilair.....	59
6.11	Kabels en Leidingen	61
7.	Standaard details.....	63

1. Inleiding

1.1 Doelstelling van de LIOR

Binnen de gemeente Goeree-Overflakkee werken veel mensen aan de openbare ruimte. Dit betreffen werkzaamheden in de initiatiefase, voorbereidingsfase, uitvoeringsfase en de beheer- en onderhoudsfase. Het beoogde effect van de Leidraad Inrichting Openbare Ruimte Gemeente Goeree-Overflakkee (hierna: LIOR) kan als volgt worden samengevat. De LIOR:

1. Dient als hulpmiddel om de samenwerking tussen de gemeente, inwoners en initiatiefnemers verder te bevorderen.
2. Geeft duidelijkheid over de inrichting, in relatie tot beheer van de openbare ruimte binnen de gemeente Goeree-Overflakkee.
3. Maakt inzichtelijk hoe het proces doorlopen wordt: van initiatief tot uitvoering- en beheerfase.
4. Maakt inzichtelijk wat de praktische ruimtelijke invulling is van de gemeentelijke ambities, het beleid en actuele thema's.

1.2 Werkwijze LIOR en leeswijzer

De LIOR is een document waarin de (wettelijk) eisen en richtlijnen zijn opgenomen over de inrichting van de openbare ruimte. De LIOR dient als kader van waaruit een nieuwbouwplan of herinrichtingsproject wordt gestart. De LIOR vervult met name een belangrijke rol in de ontwerpfase. De leidraad helpt om in de ontwerpfase de juiste keuzes te maken. Dit komt de kwaliteit in de uitvoerings-, onderhouds- en beheerfase ten goede!

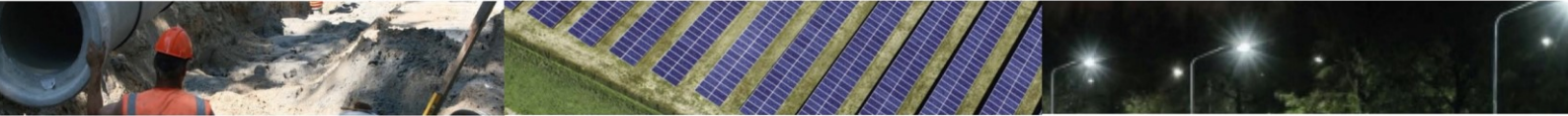
Om de toepassing van de LIOR bij nieuwbouwplannen en herinrichtingsprojecten vorm te geven, is in hoofdstuk 2 een procesbeschrijving opgenomen. De beschrijving wordt uitgewerkt in twee varianten. De eerste variant betreft een project waarbij het initiatief van een herinrichtings- of nieuwbouwproject bij de gemeente ligt. In de tweede variant wordt het initiatief voor een project door een externe partij genomen.

In hoofdstuk 3 worden per discipline de speerpunten benoemd ten aanzien van de ambitie van de gemeente Goeree-Overflakkee. De randvoorwaarden voor de inrichting van de openbare ruimte zijn benoemd in hoofdstuk 4. In hoofdstuk 5 wordt een opsomming weergegeven van de productvoorwaarden, van de producten die per projectfase worden gevraagd. In hoofdstuk 6 is per discipline een overzicht gemaakt van de technische eisen en richtlijnen.

De LIOR is een dynamisch document, wat betekent dat de LIOR jaarlijks wordt aangepast en verbeterd. Zo wordt geborgd dat de nieuwste ontwikkelingen, inzichten en belangrijkste punten uit visie- en beleidsdocumenten in de LIOR worden opgenomen.

1.3 Praat- en procesplaat gemeente Goeree-Overflakkee

De gemeente Goeree-Overflakkee zet in op een nieuwe manier van werken. Dit wordt uitgebeeld in de praat- en procesplaat (figuur 1). De kern van deze visie is dat de 'drie agenda's' binnen Goeree-Overflakkee - van inwoners, initiatiefpartners en de gemeente - met elkaar in verbinding worden gebracht. Zo werken we samen aan initiatieven in de gemeente Goeree-Overflakkee.

Figuur 1: Praat- en procesplaat gemeente Goeree-Overflakkee.

Om goed in overleg te kunnen gaan met de inwoners en belanghebbenden, is het belangrijk dat er een goede basis is van waaruit een gesprek wordt gevoerd. Daar waar het gesprek gaat over de openbare ruimte, helpt en ondersteunt de LIOR hierbij.

1.4 Hardheid van de LIOR

In de LIOR zijn de voorwaarden over het inrichten van de openbare ruimte opgenomen. Niet elke voorwaarde weegt even zwaar. Sommige voorwaarden worden voorgeschreven als harde eisen, op basis van wet- en regelgeving. Afwijking van deze eisen is niet mogelijk. Andere voorwaarden dienen meer als een richtlijn. Afwijking van deze richtlijn is mogelijk, mits dit goed gemotiveerd wordt en er extra kwaliteit wordt toegevoegd of dat het initiatief beheer technisch aantrekkelijk is.

In de LIOR wordt onderscheid gemaakt in twee hardheidsniveaus van eisen. Indien het hardheidsniveau niet wordt genoemd is er sprake van een harde eis.

E = Eisen → afwijken niet mogelijk

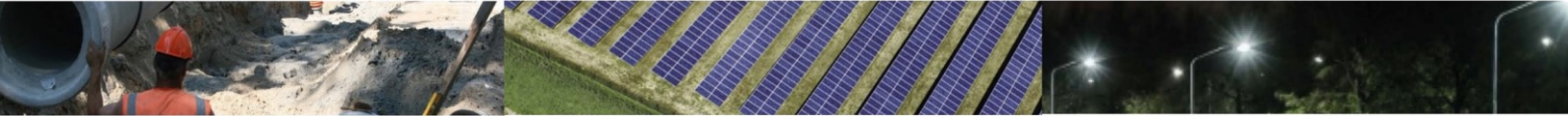
Voorwaarden die in de LIOR als (technische)eisen worden benoemd, zijn eisen waarvan afwijking niet mogelijk is. Deze eisen zijn afgeleid van (landelijke) wet- en regelgeving en vastgesteld gemeentelijk beleid. Daarnaast worden er door de gemeente Goeree-Overflakkee op technisch niveau eisen gesteld in verband met beheer, onderhoud en uitwisselbaarheid van producten en materialen. Als laatste worden functionele-, kwalitatieve- en duurzaamheidseisen gesteld in relatie tot planvorming. Materialisering en maatvoering maken hier ook onderdeel van uit.

R = Richtlijn → Afwijken mogelijk, mits gemotiveerd

In een aantal gevallen is voor de opgenomen voorwaarden een beter alternatief beschikbaar. Ook plaatselijke situaties kunnen leiden tot afwijking van de genoemde voorwaarden. Deze voorwaarden zijn in de LIOR als richtlijnen opgenomen. In specifieke gevallen is afwijking van de richtlijnen bespreekbaar, mits hier een goede onderbouwde motivatie wordt gegeven en minimaal dezelfde (kwaliteit)eisen worden gerealiseerd.

1.5 Afwijking van de LIOR

Voor de afronding van elke projectfase moet overeenstemming zijn over de eventuele afwijkingen op de LIOR. Voor de overgang naar een volgende projectfase (bijvoorbeeld van voorlopig ontwerp naar definitief ontwerp) wordt in overleg met de Gemeente Goeree Overflakkee schriftelijk vastgelegd dat de belanghebbenden het eens zijn met de afwijkingen op de LIOR.

1.6 (Beleids)documenten

In de LIOR wordt verwezen naar beleidsdocumenten en overige documenten. De beleidsdocumenten zijn te raadplegen via de website van de gemeente Goeree-Overflakkee, via *Gemeente – bestuur – regelgeving en beleid – beleidsdocumenten*. De overige documenten zijn op te vragen bij de gemeente.

Locaties beleidsdocumenten:

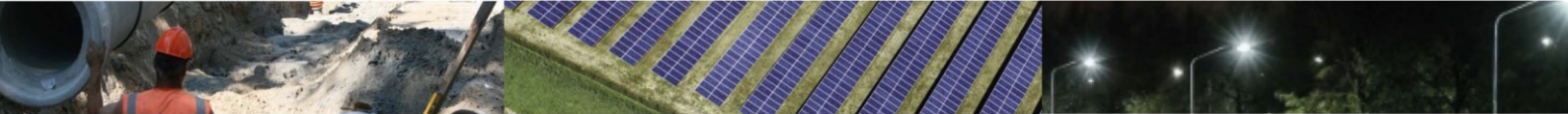
URL: https://www.goeree-overflakkee.nl/bestuur/beleidsdocumenten_43751/

De volgende documenten zijn hier te raadplegen:

- Programma stedelijk water (PSW) 2021-2025
- Speelnota Goeree-Overflakkee 2017 – 2022
- Bodembeheer gemeente Goeree-Overflakkee (diverse documenten)
- Archeologiebeleid Goeree-Overflakkee
- Beleidsregels infrastructuur elektrische voertuigen Goeree-Overflakkee
- Richtlijnen bewegwijzering Goeree-Overflakkee 2017
- Horecabeleid Goeree-Overflakkee 2016

De volgende documenten zijn op te vragen bij de gemeente Goeree-Overflakkee:

- Beleidsplan 2015-2024 Gemeente Goeree-Overflakkee *“Samen op weg naar een duurzame openbare verlichting!”*
- Beheerplan 2015-2018 *“De weg naar een duurzame openbare verlichting!”* (Geldigheid tot 2024)
- Beeldkwaliteitsnotitie 2018/2019 *“Beeldkwaliteit en materiaalstandaard OVL”*
- Handboek kabels en leidingen Goeree-Overflakkee.
- Stresstest Goeree-Overflakkee *“het klimaat in beeld op ons eiland”*
- Groenkwaliteitsplan 2016-2019

2. Procesbeschrijvingen

De procesbeschrijving in de LIOR is van toepassing voor elke project binnen de gemeente Goeree-Overflakkee, waarbij een vernieuwing plaatsvindt in de openbare ruimte. Omdat de LIOR voor zowel projecten van externe ontwikkelaars als gemeentelijke projecten wordt gebruikt, zijn er twee aparte procesbeschrijvingen opgenomen in de LIOR. Beide situaties kennen een andere initiatiefnemer.

Voor beide processen wordt er in ieder geval een projectleider c.q. contactpersoon vanuit de gemeente gekoppeld aan het project. Het projectteam wat start door een intern initiatief bestaat uit een projectleider en werkvoorbereider(s). Eventueel kan dit team aangevuld worden met beleidsadviseurs. De werkvoorbereiding van een project kan ook uitgevoerd worden door een extern bureau.

In de navolgende paragrafen worden deze processen apart benoemd. Dit betreft ten eerste een intern proces waarbij de gemeente initiatiefnemer is en ten tweede een extern proces waarbij het initiatief van een project bij een externe partij ligt.

2.1 Procesbeschrijving – intern initiatief

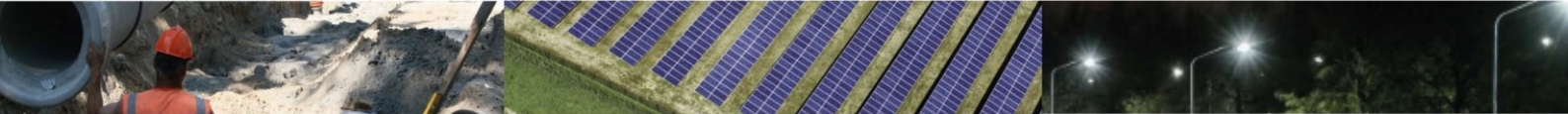
In deze paragraaf is het planproces weergegeven wanneer het initiatief van een plan in de openbare ruimte bij de gemeente Goeree-Overflakkee ligt.

Initiatiefase / definitiefase (Intern)

Nr.	Activiteit	Door	Omschrijving
A1.	Initiatief tot realisatie	Opdrachtgever (OG)	Initiatie project + bestuurlijk draagvlak
A2.	Opstellen Projectplan	OG	- Opstellen projectopdracht en projectplan. Vaststellen scope, budget en projectteam (Documenten: Format projectplan en urenraming) - Afstemming met beleidsmedewerkers en stedenbouwkundige van de gemeente.
A3.	Project Start Up (PSU)	OG, teamleider en beoogd projectleider	Bespreken projectplan, aandachtspunten, planning, risico's, vergunningen e.d.
A4.	Groene Stip-gesprek	Projectleider	Afstemming met inkoop en teamleider over de aanbestedingsvorm. Groene stip gesprek. (Document: Handreiking groene stip)
A5.	Toetsing	OG, teamleider en beoogd projectleider	Akkoord en start met volgende fase (ontwerpfase)

Ontwerpfase – Voorlopig ontwerp (Intern)

Nr.	Activiteit	Door	Omschrijving
B1.	QuickScan omgevingsaspecten	Projectleider	KLIC-melding, bodemkaart, archeologie, vergunningen, raakvlakken met andere projecten e.d.
B2.	Opstellen (SO) schetsontwerp*	Werkvoorbereiding / extern bureau	- Conform eisen uit de LIOR. - SO op te stellen door een erkend stedenbouwkundig-/landschappelijk inrichtingsbureau/deskundige, tenzij dit aantoonbaar niet nodig is. - Afstemming met de stedenbouwkundige van de gemeente.
B3.	Opstellen SSK-raming*	Werkvoorbereiding	Nauwkeurigheid van + en - 25%
B4.	Toetsing	OG en projectleider	Akkoord en start met volgende fase (ontwerpfase)

			VO)
B5.	Onderzoeken	Projectleider en werkvoorbereiding	Vaststellen en uitvragen benodigde onderzoeken (bodem-, verhardings-, en bemalingsonderzoek)
B5.	Opstellen voorlopig ontwerp (VO)	Werkvoorbereiding	- Conform eisen uit de LIOR. - Afstemming met de stedenbouwkundige van de gemeente.
B7.	Opstellen VO-raming	Werkvoorbereiding	Nauwkeurigheid van + en - 20%
B8.	Toetsing	OG en projectleider	• VO toetsen aan SO en LIOR • VO bespreken met district opzichters groen en grijs • VO laten toetsen door andere teams, beleidsmedewerker(s) of externe partijen • DO- raming toetsen aan budget
B9.	Aanpassen voorlopig ontwerp	Werkvoorbereiding	Aanpassen VO naar aanleidingen van toetsing
B10.	Inspraak/ informatie/ burgerparticipatie	Projectleider	• Houden informatieavond (afhankelijk van het soort project/werk) • Samenwerken met andere teams (intern)
B11.	Vaststellen VO	OG en projectleider	Vaststellen VO met alle (gewenst) aanvullingen van inwoners.

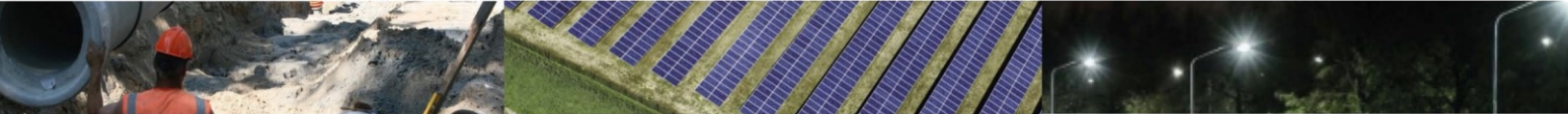
** Bij sommige projecten is het gewenst om een vooraf een schetsontwerp op te (laten) stellen met een globale raming om de haalbaarheid van het project te achterhalen. Het schetsontwerp en de globale raming kunnen ook in de initiatiefase worden opgesteld.*

Ontwerpfase – Definitief ontwerp (Intern)

Nr.	Activiteit	Door	Omschrijving
C1.	Opstellen (DO) definitief ontwerp	Werkvoorbereiding	- Conform eisen uit de LIOR - Afstemming met de stedenbouwkundige van de gemeente.
C2.	Opstellen DO- raming	Werkvoorbereiding	Nauwkeurigheid van + en - 15% (afhankelijk van de uitgevoerde onderzoeken en de daaraan uitgesloten risico's)
C3.	Toetsing	OG en projectleider	• DO toetsen aan VO en LIOR • VO laten toetsen door andere teams of externe partijen • DO-raming toetsen aan budget
C4.	Aanpassen definitief ontwerp	Werkvoorbereiding	Aanpassen DO naar aanleidingen van toetsing
C5.	Opstellen beheerparagraaf	Projectleider	(Document: Beheerparagraaf GGO)
C6.	Vaststellen DO	OG en projectleider	Vaststellen DO en beheerparagraaf en akkoord voor volgende fase (bestekfase)

Werkvoorbereidingsfase / bestekfase (Intern)

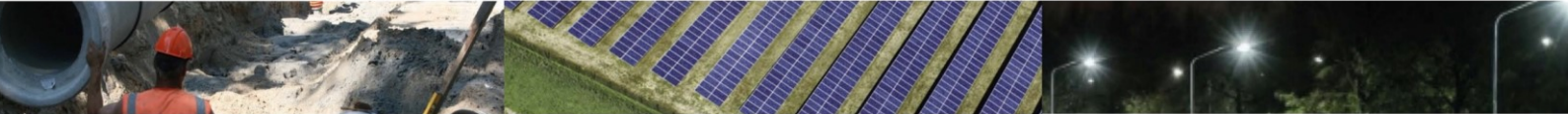
Nr.	Activiteit	Door	Omschrijving
D1.	Start bestek maken	Projectteam	- Vaststellen contractvorm en aanbestedingsprocedure. - Fasering, uitvoeringsperiode en duur.
D2.	Concept bestek	Werkvoorbereiding	Opstellen concept bestek en tekening(en) conform eisen uit de LIOR
D2.	Toetsing	Projectleider, directievoerder, beleidsadviseurs en Buitendienst	Toetsing
D4.	Definitief bestek	Werkvoorbereiding	Verwerken opmerking op concept bestek
D5.	Opstellen directieraming	Werkvoorbereiding	Directieraming op basis van definitief bestek
D6.	Vaststellen bestek en raming	OG en teamleider	Vaststellen definitief bestek en akkoord voor aanbesteding

D7.	Start met inkoop/aanbesteding	Werkvoorbereiding	Aanbesteding digitaal via Negometrix.
D8.	Aanbesteding	Werkvoorbereiding en projectleider	Aanbestedingsprocedure via Negometrix.
D9.	Opdrachtverlening	Projectleider	Opdrachtbrief en gunningsadvies
D10.	Overdracht	Werkvoorbereider / projectleider	Het werk doornemen met directievoerder / toezichthouder.

Realisatiefase – aanbesteding en uitvoering van het werk (Intern)

Nr.	Activiteit	Door	Omschrijving
E1.	Uitvoering en toezicht	Directievoerder / toezichthouder	- Heeft contact met projectleider - bijhouden afwijken en voortgangsrapportages (4-wekelijks)
E2.	Vooroplevering intern	Directievoerder / toezichthouder, projectleider, district opzichters groen en grijs, en eventueel beheerders	Opstellen restpuntenlijst
E3.	Bespreken restpunten met opdrachtnemer	Directievoerder / toezichthouder en opdrachtnemer	Doornemen restpuntenlijst + aanvullende restpunten
E4.	Verwerken restpunten door opdrachtnemer	Opdrachtnemer	Verwerken restpunten
E5.	Oplevering	Directievoerder / toezichthouder, projectleider en opdrachtnemer	Opstellen proces-verbaal van oplevering en restpuntenlijst.
E6.	Toetsing	Projectleider	- Controle oplevering en proces-verbaal door OG / beleid en beheer - Controle overdrachtdocumenten
D7.	Overdracht naar beheer	Directievoerder / toezichthouder en beheerders	Overdracht revisietekeningen en overige documenten naar beheer.
E8.	Evaluatie	Projectteam	Evaluatie(formulier) en aanpassen beheergelden. (Document: Evaluatieformulier)
E9.	Eindoplevering na onderhoudstermijn	Directievoerder / toezichthouder en projectleider	Eindoplevering uitvoeren na aflopen onderhoudstermijn

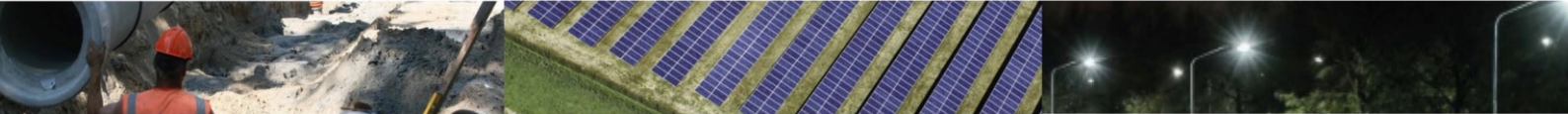
2.2 Procesbeschrijving extern initiatief

In deze paragraaf is het proces beschreven wanneer het initiatief van een nieuwbouw- of herinrichtingsplan door een externe initiatiefnemer (bijvoorbeeld een projectontwikkelaar) wordt genomen. Een principeverzoek van een externe initiatiefnemer komt (in de initiatiefase) binnen bij de afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling (hierna: RO). Het initiatief wordt beoordeeld door meerdere teams en daarna voorgelegd aan het college. Indien het college instemt met het initiatief wordt een wijzigingsprocedure opgestart voor de aanpassing van een geldend bestemmingsplan of een nieuw bestemmingsplan opgesteld. Hieraan gekoppeld, als onderdeel van het bestemmingsplan, is het opstellen van een anterieure overeenkomst. Hierin staan de rechten en plichten opgenomen voor zowel de initiatiefnemer als voor de gemeente. Voor het genoemde proces zoals hiervoor beschreven, is het aanspreekpunt team RO en een door de teamleider aangewezen persoon.

Nadat in de initiatiefase het bestemmingsplan is vastgesteld en de anterieure overeenkomst gelijktijdig is afgesloten, komt de ontwerpfasen in beeld. In deze fase wordt de inrichtingstekening vertaald naar een Definitief Ontwerp (DO). In de derde fase, de bestekfase, komt een definitief bestek tot stand. In de vierde en laatste fase wordt de realisatie en toezicht bij oplevering beschreven. Ook de overdracht naar de beheersdienst krijgt in deze fase de aandacht.

Initiatiefase – van initiatief tot matenplan (Extern)

Nr.	Activiteit	Door	Omschrijving
A1.	Initiatief	Initiatiefnemer	Indienen principeverzoek bij de afdeling ruimtelijke ontwikkeling (RO) - Principeverzoek is voorzien van verkavelingsplan/globale schets
A2.	Quick scan en Principe afweging*	RO, verkeer en L&W	- Beoordeling of initiatief past binnen het gemeentelijk beleid (eerste algemene check door RO om vervolgens uit te zetten bij de diverse adviseurs uit de verschillende teams). - Initiatief toetsen aan omgevingsvisie (team RO) - Initiatief toetsen op afwijkingen aan bestaand bestemmingsplan (team RO) - Initiatief toetsen op hoofdstructuren zoals van water, groen, dijken, schurvelingen, cultuurhistorie, enz. - Initiatief toetsen op verkeersaspecten zoals capaciteit wegen, trottoirs, fietspaden e.d. en of het initiatief behoefte aan wegen/paden zal genereren (team Verkeer) - Initiatief toetsen op aansluitingen met openbare ruimte, denk aan wandelroutes en andere routes, afmetingen rijwegen, bermen, aanwezigheid, riolering, nutsvoorzieningen, openbare verlichting, watergangen, peilhoogtes, langzaam-verkeersaansluitingen,, (team L&W) - Initiatief toetsen op behoefte aan aanvullende buitenplanse voorzieningen (team RO en L&W) - Opstellen collegeadvies. (Team RO)
A3.	Collegeadvies bij college	RO	In het collegeadvies wordt de resultaten van de Quick scan aan het college ter besluitvorming voorgelegd.
A4.	Instemming tot medewerking	College	Instemming of afwijzing met het collegeadvies.
A5.	Nadere invulling van het verzoek (<i>afhankelijke van type principeverzoek</i>)	Projectteam (<i>projectmatige aanpak</i>)	Bij een omvangrijk verzoek, waarbij geen sprake is van een kleine inpassing maar meer sprake is van een transformatie zijn de volgende producten noodzakelijk • Opstellen programmatische vertrekpunten opgesteld door gemeente • Opstellen stedenbouwkundig raamwerk

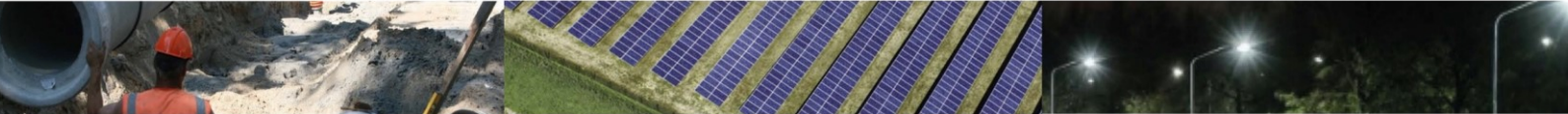
			• Stedenbouwkundig plan • Beeldkwaliteitsplan
--	--	--	--

Vervolg Initiatieffase -- (Bestemmings-)planproces met gelijktijdige aangaan (anterieure) overeenkomst met initiatiefnemer (Extern)

Nr.	Activiteit	Door	Omschrijving
B1.	Traject van bestemmingsplan en relatie met anterieure overeenkomst	Initiatiefnemer en RO	Voor de ontwikkeling van een nieuw bestemmingsplan is het opstellen van een anterieure overeenkomst verplicht (<i>voor de juristen onder ons: niet verplicht echter is een vervanging van het opstellen van een kostenexploitatie. Aangezien het opstellen hiervan veel haken en ogen kent kiest de initiatiefnemer altijd voor het aangaan van een anterieure overeenkomst met de gemeente</i>)
B2.	Traject, als het initiatief binnen het bestemmingsplan valt maar waarbij de gemeente eisen kan stellen op grond van eigendommen/belangen binnen het gebied, en relatie met (koop) overeenkomst.	Initiatiefnemer en team Vastgoed / RO	Indien het initiatief binnen een bestemmingsplan valt, maar voor uitvoering van het plan de gemeente nodig is, hetzij grond, hetzij om andere redenen, dan wordt op basis hiervan een overeenkomst gesloten waarin de gemeente voorwaarden kan stellen.
B3.	Opstellen (Anterieure) overeenkomst	RO, Verkeer, L&W en incidenteel andere teams - RO stelt zo nodig een (project)team samen om de vereiste gegevens te verzamelen	- In de overeenkomst wordt de verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer/projectontwikkelaar voor de inrichting en overdracht van de nieuwe of vernieuwde openbare ruimte vastgelegd; Meerder bijlage horen erbij waaronder minimaal: • Exploitatiegrenzen/projectgebied • Inrichtingstekening/VO waarop staat aangegeven de verdeling tussen openbaar en uitgeefbaar, verdeling openbare ruimte in: wegen, loopstroken, parkeerplaatsen, water, groen (bomen en overig), maatvoering (geheel en per functie) en noodzakelijke aanpassing gebied buiten exploitatiegrenzen. Hierop ook aangeven welke gronden uitgeefbaar zijn en welke worden overgedragen naar gemeente. • LIOR, waar onder anderen voorwaarden staan over SO, VO, DO, bestek, oplevering, overdracht openbaar gebied naar gemeente onderhoudstermijn e.d. • Binnen- en buitenplanse kosten. • Route bouwverkeer. • Opname aangrenzende openbare ruimte.
B4.	Vaststellen bestemmingsplan (indien van toepassing)	RO	Anterieure overeenkomst moet zijn getekend voor het bestemmingsplan wordt vastgesteld.

Ontwerpfase – Opstellen voorlopig ontwerp - inrichtingsplan (Extern)

Nr.	Activiteit	Door	Omschrijving
C1.	Inrichtingsplan/Voorlopig ontwerp (SO/VO) vanuit anterieure overeenkomst uitwerken tot een voorlopig	Initiatiefnemer	- Conform eisen uit de LIOR - VO op te stellen door erkend stedenbouwkundig-/ landschappelijk inrichtingsbureau/deskundige

	ontwerp (VO)		
C2.	Toetsing*	Team L&W	Voorlopig ontwerp toetsen aan: - Matenplan - LIOR - Anterieure overeenkomst
C3.	Aanpassen voorlopig ontwerp	Initiatiefnemer (zo nodig gebruikmakend van een ontwerpteam waarbij ook gemeente aanschuift)	Aanpassen VO naar aanleiding van toetsing
C4.	Inspraak/ informatie/ burgerparticipatie	Initiatiefnemer	- Houden informatieavond (afhankelijk van het soort project/werk en anterieure overeenkomst) - Samenwerken met andere teams (intern)
C5.	Vaststellen VO	Team L&W, district opzichters groen en grijs	- Vaststellen VO met (gewenst) aanvullingen van inwoners. - Akkoord voor start met volgende fase (Definitief Ontwerp)

Ontwerpfase – Definitief ontwerp - inrichtingsplan (Extern)

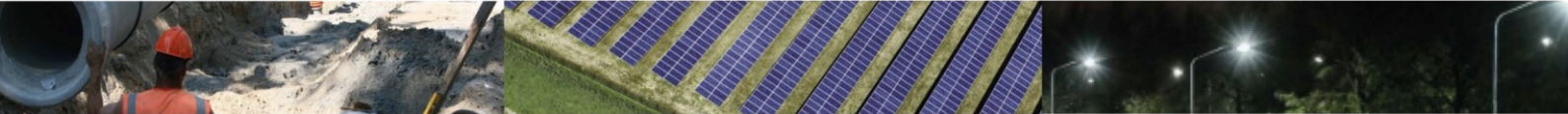
Nr.	Activiteit	Door	Omschrijving
D1.	Opstellen (DO) definitief ontwerp	Initiatiefnemer	Conform eisen uit de LIOR
D2.	Toetsing*	Team L&W	Voorlopig ontwerp toetsen aan: - Vastgestelde voorlopig ontwerp (VO) - LIOR - Anterieure overeenkomst
D3.	Aanpassen definitief ontwerp	Initiatiefnemer (zo nodig gebruikmakend van een ontwerpteam waarbij ook gemeente aanschuift)	Aanpassen DO naar aanleiding van toetsing
D4.	Opstellen beheerparagraaf	Initiatiefnemer / (Team L&W)	Overzicht toe en afname te beheren areaal (Document: Beheerparagraaf)
D5.	Vaststellen DO	Team L&W	Vaststellen DO en akkoord voor volgende fase (bestekfase)

Vervolg ontwerpfase – aanvraag omgevingsvergunning door initiatiefnemer (Extern)

	Activiteit	Door	Omschrijving
E1.	Aanvragen omgevingsvergunning	Initiatiefnemer	Via de daarvoor beschikbare online websiteapplicatie (Omgevingsloket.nl)
E2.	Controle omgevingsvergunning	Team Omgeving, cluster vergunningsverlening (Die zo nodig afstemt bij RO en L&W of de afspraken zoals aangegeven in anterieure overeenkomst, zijn nagekomen)	Naast bouwkundige zaken en controle bestemmingsplan ook een check op voorwaarden als genoemd in anterieure overeenkomst.
E3.	Afgifte vergunning door college	Team Omgeving, cluster vergunningsverlening	Melding naar RO en L&W.

Bestekfase – opstellen van het bestek (Extern)

Nr.	Activiteit	Door	Omschrijving
F1.	Start bestek maken	Initiatiefnemer	- Vaststellen contractvorm en aanbestedingsprocedure. - Fasering, uitvoeringsperiode en duur.
F2.	Concept bestek	Initiatiefnemer	Opstellen concept bestek en tekening(en) conform DO en voorwaarden LIOR.
F3.	Toetsing*	Team L&W	Voorlopig ontwerp toetsen aan: - Vastgestelde definitief ontwerp (DO)

			- LIOR - Anterieure overeenkomst
F4.	Definitief bestek	Initiatiefnemer	Verwerken opmerking op concept bestek
F5.	Vaststellen bestek	Team L&W	Vaststellen definitief bestek

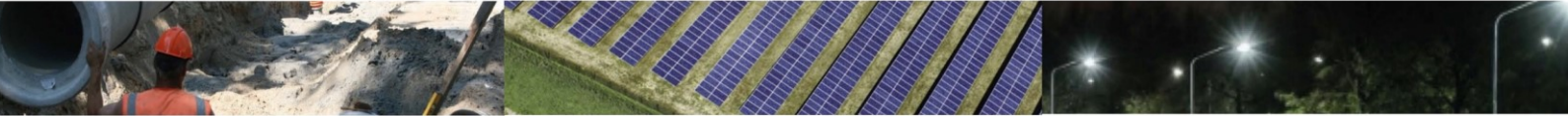
Realisatiefase – toezicht en oplevering werk (Extern)

Nr.	Activiteit	Door	Omschrijving
G1.	Aanbesteding en opdrachtverlening	Initiatiefnemer	Invulling conform proces externe initiatiefnemer.
G2.	Uitvoering en toezicht	Directievoerder / toezichthouder Externe initiatiefnemer	De externe initiatiefnemer stelt een directievoerder/toezichthouder aan voor het werk. <i>(Niet zijnde de aannemer die de werkzaamheden uitvoert)</i>
		Toezichthouder team L&W en team Omgevingshandhaving	- Toezichthouder van de gemeente controleert steekproefsgewijs en geeft bevindingen door aan directievoerder externe initiatiefnemer. - Is aanwezig bij stop- bijwoonpunten
G3.	Vooroplevering	Directievoerder / toezichthouder Externe initiatiefnemer	- Gelet op overdracht naar beheer kort voor de formele oplevering een controle bezoek. - Opstellen restpuntenlijst
		Team L&W, beheerders en district opzichters groen en grijs	
G4.	Verwerken restpunten	Aannemer van externe initiatiefnemer	Verwerken restpunten Restpunten verwerken binnen 3 maanden na vooroplevering conform G3.
G5.	Oplevering	Directievoerder / toezichthouder Externe initiatiefnemer	Opstellen proces-verbaal van oplevering en restpuntenlijst, tussen aannemer en initiatiefnemer. Tevens moment van controle of het opleverdossier volledig is overgedragen naar gemeente.
		Team L&W	Apart proces van oplevering tussen Initiatiefnemer en team Gemeente. Gemeente levert input voor proces-verbaal van oplevering. <i>(Om praktische redenen kan gemeente ook informeel aanwezig zijn bij oplevering door aannemer)</i>
		Externe initiatiefnemer	Opstellen hoeveelhedenlijst t.b.v. beheer.
G6.	Overdracht naar beheer	Team L&W naar beheerders	Overdracht revisietekeningen en overige documenten naar beheer.
G7.	Evaluatie	Betrokkenen	Invullen evaluatie(formulier) en aanpassen beheergelden ten behoeve van opnemen in de gemeentelijke begroting. (Document: Evaluatieformulier)
G8.	Eindoplevering na onderhoudstermijn	Directievoerder / toezichthouder en projectleider	Eindoplevering uitvoeren na aflopen van onderhoudstermijn

* = De gemeente Goeree-Overflakkee streeft ernaar om de genoemde onderdelen binnen 6 kalenderweken te beoordelen, tenzij anders is overeengekomen.

2.3 Overdracht en beheer

Nr.	Activiteit	Door	Omschrijving
1.	Areaaltekeningen bijwerken	Beheer / GEO	- Verwerken mutaties in de BGT en beheersysteem
2.	Areaalbudget actualiseren	Beheerders/Beleidsmedewerkers Groen/wegen/riolering	Actualiseren benodigde areaal t.b.v. onderhoudsbudget.

3. Gemeentelijke ambities openbare ruimte

In de openbare ruimte komt een groot aantal functies en voorzieningen samen. Vanuit wetgeving en landelijk gehanteerde normen zijn er tal van voorwaarden waaraan moet worden voldaan. Daarbij is er een groot aantal waarden die de gemeente belangrijk vindt om te behouden of te versterken. In dit hoofdstuk is per thema aangegeven wat de gemeentelijke ambities zijn.

3.1 Omgevingsvisie

(Nader in te vullen → Momenteel wordt er gewerkt aan het opstellen van een omgevingsvisie. Naar verwachten zal de omgevingsvisie in 2021 gereed zijn.)

3.2 Duurzaamheid

Energiedoelstelling

Op het gebied van duurzaamheid heeft de gemeente Goeree-Overflakkee zich een stevige energiedoelstelling opgelegd. Het doel is om uiteindelijk 2030 energieleverend te zijn voor de omliggende gemeenten.

Energietransitie

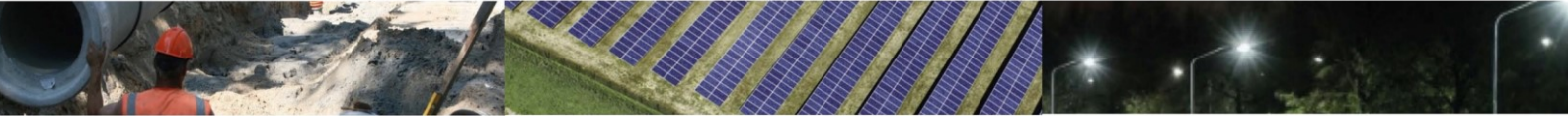
Ten aanzien van de energietransitie staat de gemeente voor de volgende opgaven:

Regionale Energie Strategie. Overheden hebben de opdracht gekregen om per regio een plan te maken om bij te dragen aan de Nederlandse klimaatdoelen. Dit plan heet een Regionale Energie Strategie (RES). Inwoners, ondernemers en samenwerkingspartners worden bij het opstellen van dit plan betrokken. In Nederland zijn 30 regio's benoemd. Goeree-Overflakkee is aangemerkt als één regio. De RES moet op 1 maart 2021 klaar zijn.

Transitievisie Warmte. Ingegeven door de gebeurtenissen in Groningen (aardbevingen door gaswinning), heeft de overgang naar een aardgasvrije samenleving aan belang gewonnen. De landelijke doelstelling om in 2050 niet langer gebruik te maken van aardgas, is hier een direct gevolg van. Gemeenten hebben een belangrijke rol gekregen in de lokale overgang van de warmtevoorziening. Eind 2021 moet iedere gemeente voor alle wijken en gebieden binnen zijn grenzen een plan af hebben hoe, waar en wanneer de alternatieve warmtevoorziening gerealiseerd gaat worden. Dit plan heet de Transitievisie Warmte (TVW).

De veranderingen als gevolg van de energietransitie zullen komende jaren plaatsvinden in de woon- en werkomgeving van de inwoners en in de openbare ruimte. De komende tijd wordt er gewerkt aan de realisatie van voornoemde opgaven. Op dit moment is niet bekend wat de precieze invloed van de energietransitie zal zijn op de openbare ruimte.

(Nader in te vullen → Momenteel wordt er gewerkt aan het opstellen van een warmteplan. Het Warmteplan dient uiterlijk 2021 gereed zijn.)

3.3 Riolering

Klimaatstresstest

Het veranderend klimaat zal impact krijgen op de leefomgeving van Goeree-Overflakkee. De gevolgen zijn globaal niveau in de klimaatstresstest Goeree-Overflakkee. Er is ook een doorvertaling gemaakt van de gevolgen op regionaal niveau. De kwetsbaarheden op Goeree-Overflakkee zijn in beeld gebracht.

Het veranderende klimaat vraagt ook voor Goeree-Overflakkee om bewuste keuzes voor de toekomst. Keuzes die anticiperen op de effecten.

In 2019 wordt de risicodialoog gevoerd met betrokken stakeholders, waaronder de inwoners. Ook wordt er dialoog gevoerd over 'wat we wel of niet erg vinden' aan het veranderde klimaat. Met andere woorden: wat we willen oplossen en wat niet. Een concrete aanpak voor ons eiland moet worden opgenomen in een Regionale Adaptatie Strategie (RAS). De RAS moet in 2020 verankerd zijn in het beleid, uitvoering en handelen van de gemeente Goeree-Overflakkee. Stip op de horizon is een klimaatkrachtige leefomgeving in 2050.

Rioolstelsel

Het gemeentelijk rioleringsstelsel bestaat voor het grootste deel uit een zogenaamd "gemengd" stelsel. Uitbreidingen moeten worden aangelegd als (verbeterd) gescheiden stelsel, waarbij de mogelijkheid onderzocht moet worden om regenwater rechtstreeks "duurzaam schoon" af te voeren naar open water. Per project zal worden beoordeeld welk stelsel kan/moet worden toegepast. Het rioolplan moet goedgekeurd worden door de waterkwaliteitsbeheerder, Waterschap Hollandse Delta. Het rioleringsplan wordt opgesteld door een gecertificeerd ingenieursbureau. Op kosten van de initiatiefnemer wordt het plan ter controle voorgelegd aan een – door de gemeente Goeree-Overflakkee aan te wijzen – ingenieursbureau.

Daarnaast wordt er door de initiatiefnemer een vergunning aangevraagd. Het impliceert een aanvraag die, naast de instemming van de gemeente Goeree-Overflakkee ook valt onder de Waterwet.

Bij aansluiting van de nieuwe riolering op het gemeentelijke rioleringsstelsel moet, indien van toepassing, rekening worden gehouden met de criteria als genoemd in de aansluitverordening. Afhankelijk van het project kan de gemeente deze criteria van toepassing verklaren.

Alle woningen moeten apart/direct met een individuele DWA- en RWA-aansluitleiding zijn aangesloten op het hoofdrioolstelsel. Voor de RWA-aansluitingen kan in specifieke situaties hiervan worden afgeweken. Met het rioleringsstelsel wordt een hygiënische- en klimaatkrachtige woonomgeving nagestreefd.

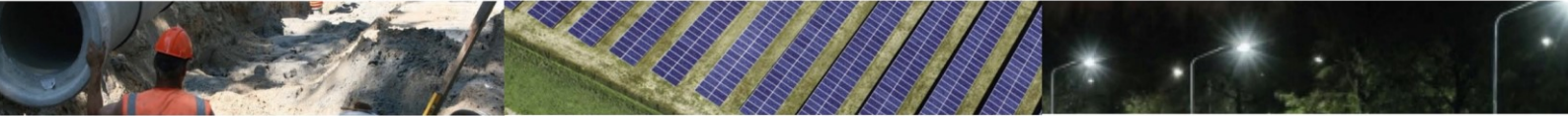
Bemalingen

Bij eventuele grondwaterspiegelverlagingen geldt dat voor zowel de onttrekking als de lozing een vergunning aangevraagd moet worden bij het bevoegd gezag. Wij verwachten dat de initiatiefnemer op de hoogte is voor de algemeen geldende regels op dit gebied. Over de hoeveelheid onttrokken grondwater kan belasting worden geheven. De kosten komen voor rekening van de initiatiefnemer. Het aanmelden en aanvragen van vergunningen behoort tot de verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer. Lozing van bronneringswater dient bij voorkeur te gebeuren middels een retourbemaling of lozing op het oppervlaktewater. Hiervoor is vergunning nodig van het waterschap. Indien dit aantoonbaar niet mogelijk is, kan in overleg met de gemeente worden bezien of lozing op het riool mogelijk is. In dat geval dient een tijdelijke rioolaansluiting te worden aangevraagd bij de gemeente. Voortvloeiende kosten zijn voor rekening van de aanvrager.

3.4 Verhardingen

Algemeen

- Het ontwerp en inrichting van wegen op basis van de CROW-publicaties.
- De toe te passen materialen moeten voldoen aan de kwaliteitsbepalingen conform de vigerende Standaard RAW-bepalingen.

- Materialen moeten van een dusdanige kwaliteit zijn, dat duurzaam beheer toegepast kan worden. Duurzaam beheer wil zeggen dat door een goede materiaalkeuze en een gedegen ontwerp het onderhoud geminimaliseerd wordt en dat reconstructies met grotere tijdsintervallen kunnen worden uitgevoerd.

Keuze verhardingsconstructie

- Voor de keuze van de juiste verhardingsconstructie dienen de volgende gegevens beschikbaar te zijn:
 - Plaatselijke situatie
 - Bestaande ondergrond
 - Verkeersbelasting en intensiteit
- De verhardingsconstructie dient in overleg en met goedkeuring van de gemeente te worden bepaald. Als uitgangspunten voor de verhardingsconstructie wordt onderstaande tabel aangehouden.

Functie	Verharding	Straatwerkverband	Fundering	Opsluiting	Afwatering
Voetpad/trottoir Breedte min. 1,80 meter excl. kantopsluitingen	Betontegels 300x300x45mm	Halfsteensverband (in dwarsrichting)	300 mm zand	- Opsluitband 600x200mm - Trottoirband 130/150x250 mm	- 2,5% via de berm - 2,5% via aanliggende weg d.m.v. molgoot* van 3 BSS kf en straatkolk
Rijbaan Breedte min. 5,50 meter excl. banden.	Straatbakstenen keiformaat	Keperverband incl. bisschopsmutsen	500 mm zand / 300 mm menggranulaat en 400 mm zand	Trottoirband 130/150x250 mm	3% via molgoot* van 3 BSS kf en straat-/ trottoirkolk
Rijbaan Breedte min. 5,50 meter	Asfalt: (Constructie- opbouw maatwerk en in overleg)		300 mm menggranulaat en 400 mm zand	Trottoirband 130/150x250 mm in beton	2,5% via molgoot* van 3 BSS kf in beton en straat-/ trottoirkolk
Parkeervakken Afmetingen min. 2,50 x 5,00 m	Betonstraatstenen	Elleboogverband	500 mm zand	Trottoirband 130/150x250 mm	3% via molgoot* van 3 BSS kf en straatkolk
* Molgoot als verholten goot aanbrengen, getrapte goot niet toegestaan i.v.m. comfort en beheer- en onderhoud.					

Keuze bestratingsmaterialen

De keuze en de kleur van de bestratingsmaterialen dienen in overleg en met goedkeuring van de gemeente Goeree-Overflakkee te worden bepaald.

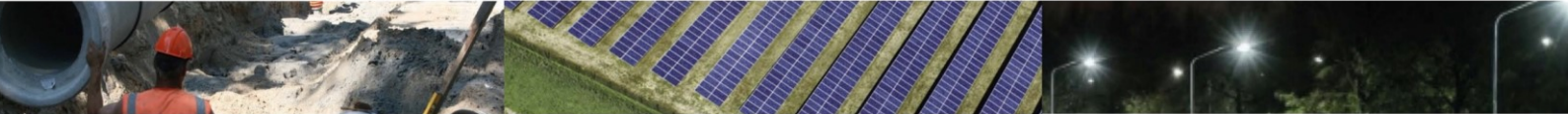
3.5 Groen

Groen kwaliteitsplan

Op 21 april 2016 is door de gemeenteraad het "Groen kwaliteitsplan" vastgesteld. Naast de opgave voor het beheer en onderhoud en de beschikbare middelen, gaat het groen kwaliteitsplan ook in op de groenvisie van de gemeente Goeree-Overflakkee. Hieronder zijn de belangrijkste doelen en speerpunten van de gemeente benoemd.

Groenvisie

- De gemeente Goeree-Overflakkee streeft ernaar om (oude) groenstructuren en elementen in de kernen te behouden en waar mogelijk te versterken.
- De gemeente voert een actief participatie- en inspraakbeleid bij de herinrichting van nieuwe groengebieden in de kernen.

- Het vergroten van de biodiversiteit in de gemeente door bij de herinrichting en ontwikkeling van nieuwe woonwijken en gebieden aandacht te besteden aan de diversiteit in soorten en type beplanting.

Doelstellingen groen in de openbare ruimte

Met het opstellen van de omgevingswet en de startnotitie omgevingsvisie is door de gemeente een aantal doelstellingen geformuleerd. De doelstellingen zijn gekoppeld aan de drie thema's: duurzaam, vitaal en aantrekkelijk. De openbare ruimte en groen dragen op tal van punten bij aan deze doelstellingen.

1. Duurzaam innovatief

Klimaat

De openbare ruimte en groen spelen een belangrijke rol in de aanpassingen ten aanzien van klimaat. Zoals het opvangen en afvoer van water en het voorkomen van hittestress door voldoende groen en water in de openbare ruimte en daarbij het voorkomen van te grote oppervlaktes verharding. Aan de hand van de klimaatstresstest heeft de gemeente de kwetsbaar locaties in beeld gebracht. Op basis hiervan zijn risicodialogen (2019) gevoerd en is er een adaptatiestrategie (2020) opgesteld waarin aangegeven is welke aanpassingen de openbare ruimte/woon omgeving nodig heeft om voorbereid te zijn op de klimaatverandering. Bij nieuwbouw betekent klimaatverandering dat er bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen voldoende mogelijkheden voor waterberging zijn bij hevige buien en dat de afvoer van hemelwater gescheiden plaatsvindt. Bovendien draagt groen bij aan koelte tijdens langdurige hitte en droogte.

Biodiversiteit

De aanwezigheid van groen is essentieel voor biodiversiteit. De gemeente Goeree-Overflakkee stimuleert het gebruik van inheemse beplanting die bijdragen aan de lokale fauna en voorzien in schuil en nestplekken. Vlinderidylles zijn plekken voor bloemen waar mensen van kunnen genieten en vlinders en bijen kunnen overleven.

Circulariteit

Circulariteit is een thema dat de komende jaren meer aandacht zal vragen. Wat dit voor de toekomstige inrichting van de openbare ruimte en groen betekent kunnen we nog niet overzien. De veranderingen op het gebied van duurzaamheid gaan snel en daarom is enige flexibiliteit in de openbare ruimte en groen wenselijk.

2. Vitaal

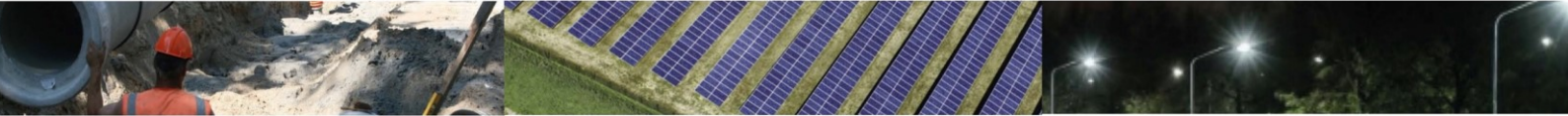
Gezondheid: bewegen

Groen draagt bij aan een goede gezondheid van de bewoners door sport en beweging in de openbare ruimte te stimuleren. We beschouwen de (groene) openbare ruimte als belangrijke ontmoetingsplek voor mensen van 0 tot 100. We richten deze in zodat zij uitnodigt tot bewegen, met voldoende speelruimte, fiets- en wandelroutes naar voorzieningen en naar het buitengebied en met voldoende rustplekken. We zetten daarbij in op een openbare ruimte met een schone en fraaie uitstraling. We investeren in voorzieningen voor onze jeugd, die ook bijdragen aan de bewustwording dat het belangrijk is goed te zijn voor onze leefomgeving.

Natuur en groen dragen ook bij aan gezondheid en gezonde leefstijl. De behoefte aan ervaringen, zintuiglijke prikkels (geur, donker, licht, zien van kleur, bloemen en dieren) geeft variatie en verrassing.

Gezondheid: ontmoeten

In ieder dorp moeten voldoende ruimte zijn om te voldoen aan de behoefte van ontmoeting, contact en communicatie. Daarbij streven we naar inclusiviteit, zodat iedereen kan en mag meedoen. In woonbuurten en op ontmoetingsplekken streven we ook naar menging van leeftijdsgroepen. Groen en water kunnen bijdragen aan het realiseren van kwalitatieve ontmoetingsplekken. Eventueel ook

met vormen van gemeenschappelijke onderhoud of andere collectieve vormen.

Veiligheid en oriëntatie

De openbare ruimte moet voldoen aan de behoefte van oriëntatie, herkenning, duidelijkheid, ordening en overzicht. Deze behoefte hangt onder meer samen met de structuur, eigenheid en identiteit van de omgeving. Specifiek aandacht is nodig voor kwetsbare groepen als ouderen met dementie of kleine kinderen. Door bijvoorbeeld het aandacht geven aan de veiligheid van oevers van waterpartijen.

3. Aantrekkelijk

Wonen en woonomgeving

De groenstructuur draagt bij aan het dorpse gevoel en de identiteit van een dorp. En heeft daarmee een positief effect op de aantrekkingskracht van de dorpen als vestigingsplaats. Daarvoor is een samenhangend groenstructuur nodig die de identiteitsdragers ondersteunt zoals krekken, polderwegen, havenkanalen en linten. Zo is er voor bomen voldoende ruimte nodig in het wegprofiel. Bij nieuwe woonwijken stellen wij als voorwaarde dat er een duidelijke en robuuste water- en groenstructuur in de hoofdropzet en de openbare ruimte wordt opgenomen om recht te doen aan de verschillende doelen en gebruikerswensen nu en in de toekomst. Vergroening draagt bij aan het genieten van rust, stilte, donkerte, geur en zintuigelijke prikkels uit de natuur.

Cultuurhistorie

Speciale aandacht binnen groen gaat uit naar cultuurhistorisch-groen. De identiteit van de dorpen is veelal gevormd in het oudste gedeelte van het dorp. Deze karakteristieke structuur en de gebouwen worden ondersteund door de elementen uit de cultuurhistorische groenstructuur.

Woonbehoefte

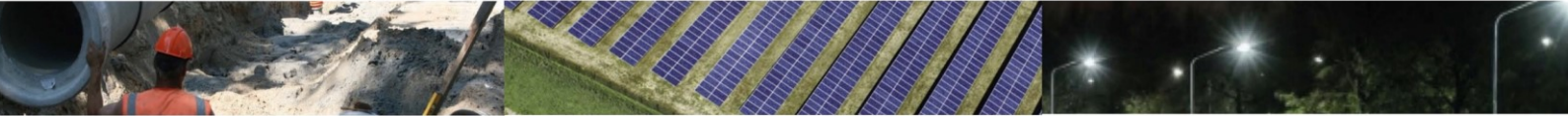
Wij versterken ons vestigingsklimaat voor wonen, werken, recreatie en toerisme door te investeren in onze kwaliteiten, de cultuurhistorie van het landschap en de dorpen. We behouden hierbij onze eigenheid, traditie en identiteit. Ook zorgen we voor voldoende aanbod en differentiatie in woontypen en woonmilieus. Er is in ieder dorp ruimte voor toevoegingen, passend bij de behoefte van het dorp. We spelen in op de veranderende demografische opbouw en de veranderende woonbehoefte, met specifieke aandacht voor senioren en starters.

Groenambitie Goeree-Overflakkee

In de startnotitie omgevingsvisie heeft de gemeente aangegeven de ambitie te hebben om een aantrekkelijk vestigingsmilieu te zijn, zowel voor de huidige inwoners als voor nieuwe inwoners van buiten de gemeente. Met nieuwe uitbreidingsplannen wil Goeree-Overflakkee kwalitatieve woonmilieus toevoegen, die inspelen op de huidige en toekomstige opgaves (toekomstbestendig) en die onderscheidend zijn aan de woonmilieus in de Randstad. Deze nieuwe wijken vormen straks de nieuwe dorpsranden en kunnen nieuwe relaties en verbindingen naar het landschap leggen.

Nieuwe uitbreidingsplannen zullen veelal plaatsvinden in de dorpsrand. De dorpsrand is de overgang van dorp naar het buitengebied. De relatie tussen het landschap en het dorp komt hier tot uiting. Een groene dorpsrand draagt bij aan de uitstraling en karakter van het hele dorp. De dorpsrand wordt door alle dorpsbewoners recreatief gebruikt. Een nieuw uitbreidingsplan in de dorpsrand biedt de mogelijkheid om deze landschappelijke, groene en recreatieve functie opnieuw vorm te geven. De stedenbouwkundige kwaliteit van een buurt of wijk komt voort uit een sterk raamwerk van de openbare ruimte en de groenstructuur. Deze bepalen de sfeer en het karakter. Voor een groene sfeer en duidelijke gebruikswaarde is een robuuste groenstructuur nodig. Deze structuur is ook toekomstbestendig en is voor het hele dorp van belang.

Bij nieuwe in- en uitbreidingsplannen moet er invulling geven worden aan de hiervoor beschreven doelstellingen uit de omgevingsvisie.

Voor de hoeveelheid groen, water en speelvoorzieningen (in het groen) worden door de gemeente Goeree-Overflakkee de volgende percentages gehanteerd:

• Nieuwe uitbreidingsplannen:	> 50% groen, water en speelvoorzieningen
• Inbreidingsplannen op wijkniveau:	> 20% groen, water en speelvoorzieningen
• Kleinschalige inbreiding (tot ca. 5 woningen):
(* Hierbij kan groen op daken meetellen)	> *20% groen, water en speelvoorzieningen

De genoemde waardes betreffen een percentage van de totale grote van het te ontwikkelen gebied. De percentages moeten gezien worden als streefwaardes waarbij aantoonbaar maximaal invulling aan de gemeentelijke doelstellingen wordt gegeven. Afwijken van de gestelde percentages is mogelijk mits er aan alle gemeentelijke doelstellingen wordt voldaan en er een overtuigend plan ligt.

Het percentage van 50% bij nieuwe uitbreidingsplannen wordt verdere uitgewerkt in de Omgevingsvisie en het Integrale beleidsplan.

Ontwerp en inrichting

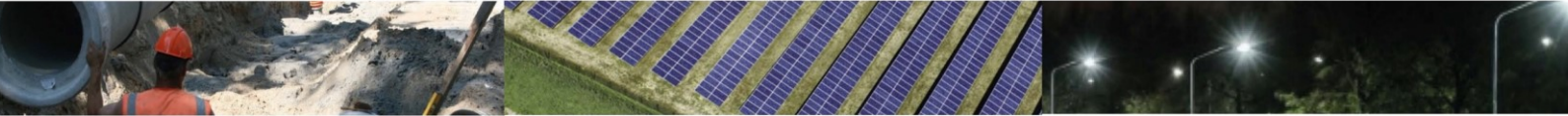
- Groen- en inrichtingsplannen dienen vervaardigd te worden door een adviesbureau of adviseur met aantoonbare kennis op groengebied.
- Groen- en inrichtingsplannen dienen ter goedkeuring voorgelegd te worden aan het taakveld groen van team Leefbaarheid en Wijk van de gemeente Goeree-Overflakkee.
- Bij het opstellen van Groen- en inrichtingsplannen rekening houden met het verlichtingsplan.
- Het groenplan omvat ten minste het beplantingstype, beplantingsassortiment, zaadmengsel, plantverband, plantmateriaal, aantallen en beheertype.
- De nomenclatuur van plantmateriaal moet overeenkomen met de benaming van de laatste editie van de "Naamlijst van houtige gewassen" door H.J. van de Laar.
- De keuze van het beplantingsassortiment en de beplantingsvorm is afhankelijk van het soort gebied (grondsoort) waar de plantvakken ingericht moeten worden.
- Bestaande groen- en waterstructuren zoveel mogelijk intact houden en waar nodig versterken.
- De groenstructuur van nieuwe wijken dient zoveel mogelijk aan te sluiten op de bestaande hoofdgroenstructuur en de daarin voorkomende bomen en beplanting.
- Voorkom sociale onveilige groenplekken door aandacht te hebben voor doorzicht en overzichtelijkheid.
- Snippergroen voorkomen.

3.6 Speelvoorzieningen

Op 18 mei 2017 is door de gemeenteraad de "*Speelnota Goeree-Overflakkee 2017-2022*" vastgesteld. Het beleid van de gemeente is gericht op het op een juist kwaliteitsniveau (be)houden van de bestaande speelvoorzieningen. Voorafgaand aan de uitvoering, worden nieuwe initiatieven voor het plaatsen, uitbreiden of verbeteren van speelvoorzieningen eerst beoordeeld op haalbaarheid.

Ontwerp en inrichting

- Bij het (her-)inrichting van speelruimte wordt een kern- en buurtgerichte aanpak gehanteerd. Er wordt actief samengewerkt met (potentiële) gebruikers, omwonende en dorpsplatform.
- Minimaal 3% van het plangebied moet worden ingericht voor speelvoorzieningen. Trottoirs en openbaar groen wordt niet toegekend als speelruimte.
- Bij speelvoorzieningen moet gekeken worden naar de leeftijdsopbouw van de (toekomstige) gebruikers en bewoners en de bestaande speelvoorzieningen in de nabije omgeving. Over de opbouw van de speelvoorzieningen is meer informatie te vinden in paragraaf 3.2.2 van de Speelnota.
- De speelruimte dient per deelgebied geclusterd te zijn.

- Speelplaatsen dienen een (sociaal) veilige plaats te zijn om te spelen. Speelplaatsen worden daarom in de nabije omgeving van meerderen woningen geplaatst, zodat er "toezicht" vanuit de woningen kan plaatsvinden.
- Speelvoorzieningen moeten aantrekkelijk, bereikbaar en bespeelbaar zijn voor kinderen met een beperking.
- Alle speelvoorzieningen moeten voldoen aan het Warenwegbesluit Attractie- en speeltoestellen (WAS) en voorzien van certificaat van goedkeuring en veiligheidskeurmerken die voldoen aan de Europese veiligheidsnormen NEN en TÜV.
- Speeltoestellen zijn gebouwd van duurzame en milieuvriendelijk materialen.
- Bij het (her-)inrichten van speelplaatsen moet rekening gehouden worden met landelijke trends en ontwikkelingen.

Beheer en onderhoud

- Jaarlijks wordt ieder speeltoestel geïnspecteerd. Toetsingskader voor de inspectie is het Warenwegbesluit attractie- en speeltoestellen (WAS). Van de inspectie wordt een rapportage opgesteld.
- De speelondergronden dienen onderhoudsarm te zijn.

3.7 Mobiliteit (verkeer)

De openbare ruimte wordt door iedereen gebruikt; wandelaars, fietsers, automobilisten etc. Al deze gebruikers willen we op een veilige, duurzame en gezonde manier laten verplaatsen. De openbare ruimte wordt ook gebruikt voor het parkeer van voertuigen. Dit kan alleen als de omgeving daarop is ingericht.

Om deze omgeving zo correct mogelijk in te vullen heeft de gemeente een aantal beleidsdocumenten en randvoorwaarden waaraan voldaan moet worden.

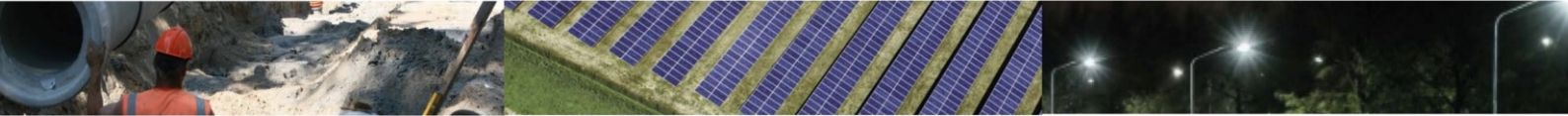
- Verkeerscirculatieplannen van de diverse kernen;
- Aanbevelingen voor verkeersvoorzieningen binnen de bebouwde kom (ASVV 2012);
- Richtlijnen parkeercijfers CROW (meest recente uitwerking);
- *uitgaande van het gemiddelde bij stedelijkheidsgraad 'weinig stedelijk'*
- Uitwerkingen conform het Duurzaam Veilig principe;
- Oplossingen die in de omgeving of het landschap passen.

3.8 Mindervaliden, blinden en slechtzienden

Bij de totstandkoming van een herinrichting- of nieuwbouwontwerp dient er aandacht te zijn voor inwoners en gebruikers met een handicap of een visuele beperking. Voor een goede en gebruiksvriendelijke inrichting van de openbare ruimte voor deze doelgroep zijn de volgende aandachtspunten van toepassing:

- De huidige voorzieningen tegenover de nieuw te realiseren voorzieningen en de wensen van de inwoners en gebruikers;
- Toegankelijke trottoirs (hoogteverschil);
- Voldoende brede trottoirs;
- Obstakels in trottoirs en loopstroken;
- Keuze bestratingsmaterialen in loopstroken;
- Toegankelijkheid van bushaltes, afvalinzamelingsvoorzieningen, openbare informatiepunten.

In het ontwerpproces dient er extra aandacht te zijn voor de inrichting van de openbare ruimte nabij inrichtingen en zorginstellingen, seniorencomplexen, apotheken, huisartsen e.d. Bij het opstellen van het ontwerp kan gebruikt gemaakt worden van de meest recente uitgave van de ITstandaard (Integrale Toegankelijkheid Standaard) De ITstandaard is te raadplegen via de site van PBTconsult.

Daarnaast dient het ontwerp getoetst te worden aan de meest recente uitgave van de ASVV (Aanbevelingen voor verkeersvoorzieningen binnen de bebouwde kom) van de CROW.

In specifieke situaties kan het nuttig zijn om het overleg aan te gaan met belangenverenigingen zoals het Platform Gehandicaptenbeleid Goeree-Overflakkee. Vraagstukken kunnen ook besproken worden met team Zorg van de gemeente Goeree-Overflakkee.

3.9 Waterhuishouding

Voor de situering en dimensioneren van watergangen en duikers is de keur van het waterschap Hollandse Delta van toepassing. Dit geldt voor het gehele grondgebied van de gemeente. De keur, de bijbehorende toetsingskaders en beleidsregels geven inzicht in de voorschriften over bouwmogelijkheden en maatvoering.

Algemeen uitgangspunten waterhuishouding:

- Oppervlaktewater en oevers blijven openbaar gebied;
- Voorkomen van wateroverlast en watertekort;
- Geen vuilwater naar schoon water laten stromen;
- Bestaande waterstructuren intact houden;
- Geen stilstaand water, moet altijd doorstroombaar zijn.

3.10 Civieltechnische kunstwerken

Binnen de gemeentegrenzen zijn diverse civieltechnische kunstwerken aanwezig. Onder civieltechnische kunstwerken worden verstaan: alle objecten van metselwerk, beton, staal of hout van enig omvang in de openbare ruimte. Dit zijn: vaste- en beweegbare bruggen, viaducten, tunnels, overkluizingen, sluizen, stuwen en remming- en geleidewerken.

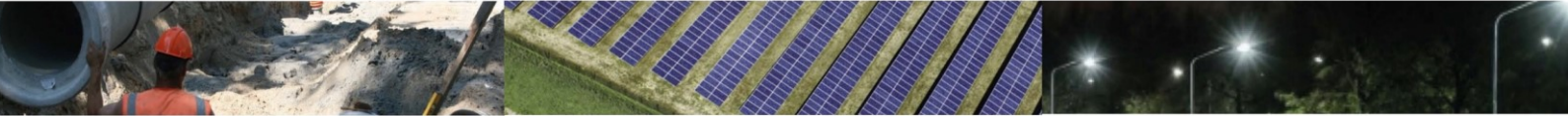
Voor het realiseren, aanpassen en verwijderen van kunstwerken, havens en strandjes dient er afstemming plaats te vinden met de beleidsmedewerker kunstwerken en havens van de gemeente Goeree-Overflakkee.

De te bouwen civieltechnische kunstwerken moeten voldoen aan de bouwverordening. Dit betekent onder meer dat er een omgevingsvergunning aangevraagd moet worden. Daarnaast is een welstandsbeoordeling nodig. In de ontwerpfasen dient nagedacht te worden over veiligheid, duurzaamheid, vandalisme bestendigheid en het onderhoud. Bij het ontwerpen van kunstwerken dient in het bijzonder rekening te worden gehouden met de toegankelijkheid voor burgers met een functionele beperking.

De ontwerpkeuzes en uitgangspunten die zijn gebruikt voor het ontwerp van een civieltechnisch kunstwerk dient vastgelegd te worden in een ontwerpnotitie. De volgende zaken dienen ten minste in de ontwerpnotitie te zijn opgenomen:

- De bestaande situatie;
- Uitgevoerde (geotechnische) onderzoeken en de resultaten hiervan;
- De berekeningsmethode en gehanteerde belastingen;
- Ontwerplevensduur;
- Ontwerpkeuzes en uitgangspunten;
- Beheer- en onderhoudsparagraaf.

In de ontwerpfasen van een civieltechnisch kunstwerk dient er een beheer- en onderhoudsparagraaf te worden opgesteld. Deze paragraaf maakt onderdeel uit van de ontwerpnotitie. In de paragraaf moet voor de gehele levensduur van het kunstwerk het beheer en onderhoud te zijn beschreven en dient er een raming voor de onderhouds- en vervangingskosten te zijn opgenomen.

In onderstaande tabel is per object de minimale ontwerplevensduur aangegeven die gelden voor civieltechnische kunstwerken binnen de gemeente Goeree-Overflakkee.

Object	Ontwerplevensduur
Kademuren	Minimaal 100 jaar
Staal- en betonconstructies	Minimaal 80 jaar
Landhoofden	Minimaal 80 jaar
Installaties voor beweegbare bruggen	Minimaal 40 jaar
Beschoeiingen	Minimaal 35 jaar
Coatingsysteem	Minimaal 30 jaar
Houtconstructies	Minimaal 25 jaar
Pompen en overige elektronica	Minimaal 15 jaar

3.11 Openbare verlichting

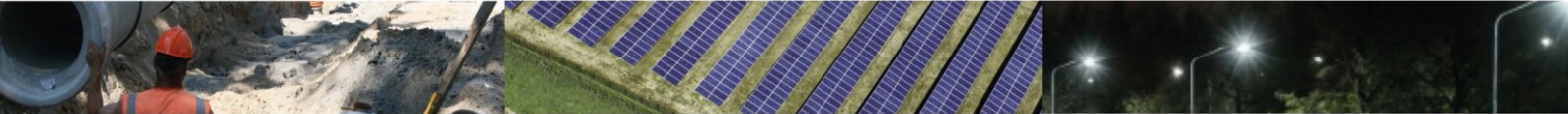
Op 3 december 2015 heeft de gemeenteraad het Beleidsplan 2015-2024 ‘*Samen op weg naar een duurzame openbare verlichting!*’ vastgesteld. Deze beleidsnota heeft betrekking op het onderhoud en de instandhouding van de openbare verlichting in de gemeente. De nota beschrijft het kosteneffectief onderhouden en renoveren van het areaal lichtmasten, waarbij duurzaamheid een basisgedachte is. De gemeente Goeree-Overflakkee wil met openbare verlichting een bijdrage leveren aan een veilige en aangename omgeving voor de burger, gedurende de duisternis. Dit alles tegen sociaal aanvaardbare kosten en met zo min mogelijk milieubelasting. Dit wil de gemeente bereiken door het toepassen van duurzame producten en het maken van de afweging om wel of niet te verlichten.

In de beeldkwaliteitsnotitie: “*Beeldkwaliteit en materiaalstandaard OVL*” wordt jaarlijks de beeldkwaliteit van de openbare verlichting in de gemeente vastgelegd. Deze geldt zowel voor de bestaande openbare verlichting als verlichting in nieuwbouwprojecten. De beeldkwaliteitsnotitie, die naar aanleiding van het beleidsplan is opgesteld, heeft de functie van een handboek waarin keuzes zijn gemaakt t.a.v. de standaardisatie van de lichtmasten en armaturen. Dit document dient gebruikt te worden als handboek voor ontwerpers, (landschaps)architecten, stedenbouwkundigen, zowel intern als extern. Het doel van de beeldkwaliteitsnotitie is om het aantal verschillende masten en armaturen in te krimpen met als voordeel om het correctief en preventief onderhoud sneller en efficiënter uit te kunnen voeren. Als er sprake is van een beeldkwaliteitsplan behorend bij het bestemmingsplan kan worden afgeweken van de OVL-beeldkwaliteitsnotitie.

Het lichtplan wordt opgesteld door de initiatiefnemer van het project of plan waarbinnen openbare verlichting wordt aangebracht. Bij het opstellen van het verlichtingsplan wordt de beeldkwaliteitsnotitie aangehouden. Het lichtplan dient ter goedkeuring te worden voorgelegd aan de gemeente Goeree-Overflakkee.

In onderstaande tabel zijn de uitgangspunten voor de verlichtingskeuze per gebied aangegeven. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen wegen buiten de bebouwde kom (Bubeko) en binnen de bebouwde kom (Bibeko).

Weg- of gebiedstype	Gebied	Verlichten	Opmerking
Ontsluitingswegen	Bubeko	Niet	Indien wegen eigendom zijn van de Gemeente Goeree- Overflakkee.
	Bibeko	Wel	Altijd verlichting i.v.m. verkeersveiligheid
Woongebieden	Bubeko	Wel	Indien het aaneengesloten bebouwing is, anders niet verlichting.
	Bibeko	Altijd	Bijdrage aan verkeersveiligheid en sociale-veiligheid.
Fietspaden	Bubeko	Niet	Fietsroutes naar sportvoorzieningen wel.
	Bibeko	Wel	Alleen de hoofdroutes verlichten.
Bedrijventerreinen en kantoorgebieden	Bubeko	Wel	Bijdrage aan inbraakpreventie en sociale veiligheid en t.b.v. functioneren camera's.
	Bibeko	Wel	
Buitengebied	Bubeko	Niet	In het kader van Natura 2000 en het

			donkertebeleid.
Centrumgebieden	Bibeko	Wel	Bijdrage aan verkeersveiligheid en sociale-veiligheid. Aandachtspunt betreft de afstemming op de verlichting in de omgeving.
Achterpaden Bibeko	Bibeko	Niet	Achterpaden veelal in eigendom van particulieren en woningbouwcoöperaties. Anders wel verlichting indien verlichting de laatste maatregel is om aan de PKVW* te voldoen. <i>*Politie Keurmerk Veilig Wonen</i>
Recreatiegebied	Bubeko	Wel	Alleen oriëntatieverlichting toepassen in het kader van Natura 2000 en het donkertebeleid.
Parken en speelplaatsen	Bibeko	Niet	
Tunnels en onderdoorgangen	Bibeko	Wel	Voldoen aan richtlijn voor "Tunnels en onderdoorgangen" uitgebracht door NSVV.
Lichtmastreclame	Bibeko	Niet	Verlichte reclameborden aan lichtmasten worden niet toegestaan, het beleid is om deze volledig uit te faseren.
Illuminatie	Bibeko	Wel	De gemeente staat bereidwillig tegenover het initiatief om markante punten binnen de gemeente de verlichten.

3.12 Afvalinzameling en reiniging

Grondstoffenbeleidsplan

De gemeente is verantwoordelijk voor de inzameling van huishoudelijk afval. Voor niet-huishoudelijk afval (afval van verenigingen, scholen, ondernemingen etc.) dient de betreffende organisatie zelf een particuliere afvalinzamelaar in te schakelen.

Vanaf 1 juli 2021 geldt dat de hoogte van afvalstoffenheffing afhangt van het aantal keer dat een huishouden restafval aanbiedt. Hiertoe wordt het aantal keer dat een minicontainer aan de weg wordt gezet middels een chip in de container geregistreerd. De verzamelcontainers voor restafval zijn vanaf dat moment alleen met een geldige afvalpas te openen zodat ook bij die containers registratie van het aantal aanbiedingen mogelijk is. GFT, Oud Papier en PMD wordt niet geregistreerd.

Hieronder wordt de wijze van inzamelen per bebouwingstype weergegeven.

- **Afvalinzameling bij laagbouw**

Bij laagbouw woningen wordt het huishoudelijk afval als volgt ingezameld:

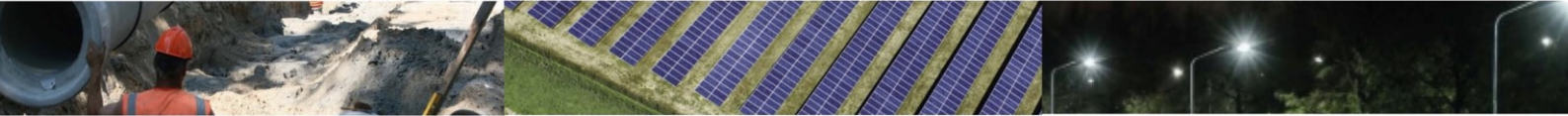
Afvalsoort	Inzamelmiddel
Restafval	Minicontainer (Kliko)
Oud Papier en Karton	Minicontainer (Kliko)
GFT	Minicontainer (Kliko)
Plastic-, Metaalverpakkingen en Drankenkartons (PMD)	Losse zakken (vanaf 1 juli 2021)

Voor het aanbieden van de minicontainers dienen aanbiedplaatsen in de openbare ruimte te worden aangelegd. De containers dienen hierbij op een rij te staan zodat deze met behulp van een zijlader geledigd kunnen worden. De aanbiedplaatsen mogen de doorgang op de trottoirs en loopstroken niet belemmeren en het mag in geen enkele situatie een onveilige situatie opleveren voor voetgangers, automobilisten en bewoners. De aanbiedplaatsen dienen zo gesitueerd te worden dat bewoners maximaal 75 meter hoeven te lopen met een rolcontainer.

- **Afvalinzameling bij hoogbouw**

Bij hoogbouw, zoals appartementencomplexen, is het beleid van de Gemeente Goeree-Overflakkee om het afval in te zamelen met behulp van ondergrondse containers. Hier dient bij het ontwerp van de openbare ruimte rekening mee gehouden te worden.

Ondergrondse containers dienen nabij appartementencomplexen en/of verzorgingshuizen geplaatst te worden. Bij de locatiekeuze van de afvalcontainers dient rekening gehouden te worden met de

bereikbaarheid en de benodigde ruimte die een ophaaldienst nodig heeft voor het ledigen van de containers.

Er dient rekening gehouden te worden met het inzamelen van de volgende afvalsoorten en inzamelmiddelen:

Afvalsoort	Inzamelmiddel
Restafval	Ondergrondse container
Oud Papier en Karton	Ondergrondse container
GFT	Cocon
Plastic-, Metaalverpakkingen en Drankenkartons (PMD)	Ondergrondse container

- **Afvalinzameling openbare ruimte**

Voor de afvalinzameling in de openbare ruimte geldt dat middelen worden geplaatst daar waar zwerfafval vrijkomt. Hierbij moet worden gedacht aan locaties waar meegenomen etenswaren worden genuttigd zoals recreatiegebieden, stranden, parken etc. De gemeente Goeree-Overflakkee is terughoudend in het aanbrengen afvalbakken in de openbare ruimte. Het plaatsen van een afvalbak trekt ook afval aan. Het plaatsen van een afvalbak wordt alleen gedaan als de nut en noodzaak duidelijk is afgestemd.

3.13 Straat- en verkeersmeubilair

Uitgangspunten straatmeubilair algemeen

- Straatmeubilair alleen toepassen als er een duidelijke aanleiding is om het meubilair te plaatsen. Daarnaast dient het aan te sluiten op het gewenste gebruik van de openbare ruimte.
- Straatmeubilair beperkt toepassen en streven naar eenduidigheid in het toe te passen straatmeubilair.
- Het verzoek voor het aanbrengen van straatmeubilair gaat altijd via de verantwoordelijke beheerder van de gemeente Goeree-Overflakkee.

Verkeersborden algemeen

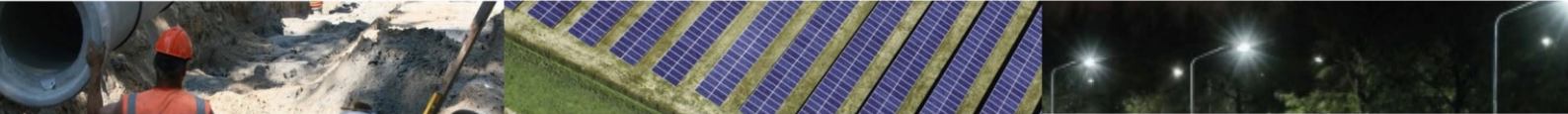
Verkeers- en straatnaamborden worden bij herinrichtingsplannen of in de bestaande situatie geplaatst door- of in opdracht van de gemeente Goeree Overflakkee. Bij nieuwbouwplannen is de initiatiefnemer verantwoordelijk voor het leveren en plaatsen van de verkeers- en straatnaamborden. Vooraf dient er een verkeersplan/bebordingstekening te worden opgesteld. Het verkeersplan/bebordingstekening dient ter goedkeuring voorgelegd te worden aan de afdeling verkeer van de gemeente Goeree-Overflakkee.

De verkeersborden dienen geplaatst te worden conform de vigerende wet- en regelgeving:

- Wegenverkeerswet 1994 (WVW 1994);
- Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens 1990 (RVV 1990);
- Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer (BABW);
- Uitvoeringsvoorschriften BABW;
- Algemene Plaatselijke Verordening Gemeente Goeree Overflakkee (APV).

Bewegwijzering algemeen

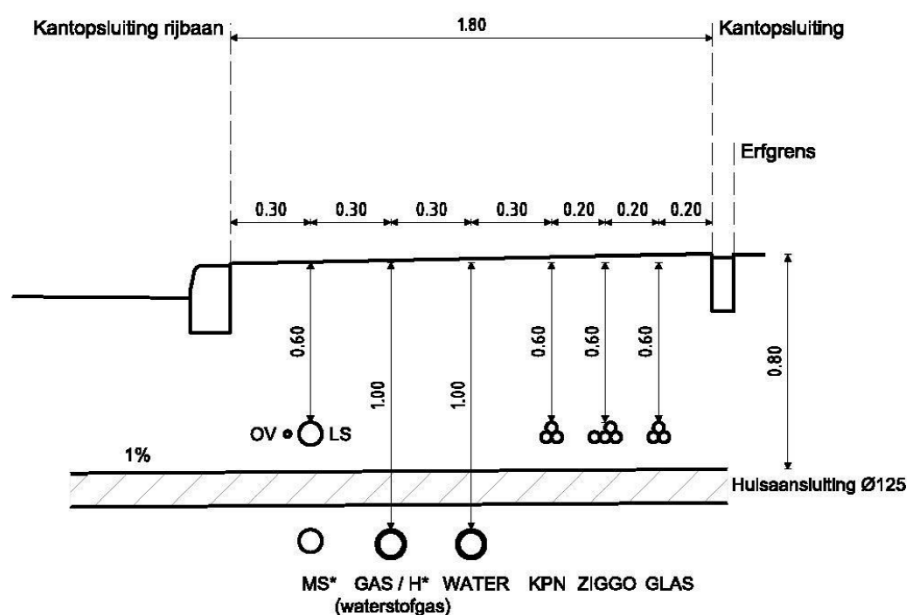
Door bewegwijzering kan de weggebruiker zijn plaats bepalen en vooral zijn weg vinden naar een bestemming. Bewegwijzering draagt daarom bij aan een vlotte en veilige verkeersafwikkeling. Het beleid van de gemeente Goeree-Overflakkee met betrekking tot het wel of niet aanbrengen van bewegwijzering staat beschreven in de *“Richtlijnen Bewegwijzering Goeree-Overflakkee”*. Aan de hand van deze richtlijn kan bepaald worden welke bestemmingen in aanmerking kunnen komen voor bewegwijzering. De gemeente Goeree-Overflakkee conformeert zich aan de richtlijnen van de CROW voor bewegwijzering.

3.14 Kabels en leidingen

Binnen de gemeente Goeree-Overflakkee verlenen burgemeester en wethouders instemming of een vergunning voor werkzaamheden in verband met de aanleg, instandhouding en opruiming van ondergrondse infrastructuur (kabels en/of leidingen). Dit gebeurt conform de vigerende Algemene verordening ondergrondse infrastructuur (AVOI). De mandatering van medewerkers van de gemeente voor de afhandeling van de instemmings- en vergunningsaanvragen (en het handhaven van het beleid) is vastgelegd in de mandaatregeling van de gemeente.

- Voor het aanbrengen, wijzigen of verwijderen van kabels en leidingen is het gemeentelijke *“Handboek kabels en leidingen Goeree-Overflakkee”* (Registratienummer: Z-15-44881) van toepassing.
- Voor het aanleggen, herstellen of verwijderen van kabels en/of leidingen op grondgebied van de gemeente Goeree-Overflakkee is een vergunning nodig. Een vergunning dient aangevraagd te worden via het door de gemeente gehanteerde registratiesysteem (MOOR).
- De informatie-uitwisseling over kabels en leidingen is geregeld in WIBON (Wet Informatie-uitwisseling Bovengrondse en Ondergrondse Netten). Deze wet is sinds 21 februari 2018 de opvolger van de WION en bevat regels ter voorkoming van graafschade. De wet is ter bevordering van de aanleg van elektronische communicatienetwerken met hoge snelheid.
- In het projectontwerp moet rekening worden gehouden met bestaande en/of te leggen kabels en leidingen t.b.v. de nutsvoorzieningen. Daartoe vooraf overleg voeren met de diverse nutsbedrijven en met de gemeente.
- Indien, naast het aanbrengen van brandkranen, extra voorzieningen door de brandweer worden voorgeschreven (zoals het aanbrengen van nortonputten, aanleggen van extra leiding en/of grotere diameters van de leidingen) zijn de kosten voor de ontwikkelaar.
- Kabels en leidingen die komen te vervallen moeten worden verwijderd en afgevoerd. Waar nodig moeten bestaande kabels en leidingen voor rekening van de ontwikkelaar (tijdelijk) worden verlegd.

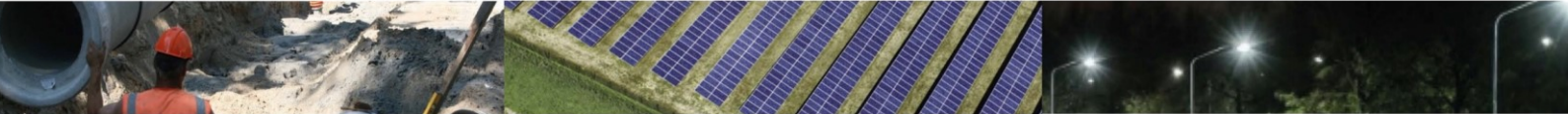

Voor MS (middenspanning) en GAS / H geldt 1,00 meter dekking bij nieuwbouwlocaties en bij reconstructies. In andere situaties is overleg noodzakelijk om de dekking met maximaal 0,20 meter te verminderen, zie artikel 7.2.3 uit het handboek kabels en leidingen Goeree-Overflakkee.

Standaard dwarsprofiel kabels en leidingen

3.15 Bodem – hergebruik grond – grondbalans

Het uitvoeren van grondwerkzaamheden is vaak noodzakelijk bij nieuwbouw- en reconstructiewerkzaamheden. Bij het uitvoeren van grondwerk en grondverzet zijn de volgende aandachtspunten van belang.

Hergebruik van grond

Bij grondverzet is het Besluit Bodemkwaliteit van toepassing. Het Besluit Bodemkwaliteit is een onderdeel van de Wet bodembescherming (in de toekomst onderdeel van de Omgevingswet).

In de *Nota bodembeheer zijn regels opgenomen voor het toepassen van grond en bagger op de landbodem in de gemeente Goeree-Overflakkee. In het algemeen hanteert de gemeente Goeree-Overflakkee voor het toepassen van grond en bagger het generieke beleid zoals opgenomen in het Besluit Bodemkwaliteit. Op grond van lokale omstandigheden kan binnen bepaalde grenzen en randvoorwaarden worden afgeweken van het generieke kader. In de Nota bodembeheer is dan ook het gebied specifiek beleid opgenomen.

In veel gevallen moeten toepassingen van grond en baggerspecie worden gemeld bij het Meldpunt Bodemkwaliteit. Wanneer en hoe de melding gedaan moet worden, is geregeld in het Besluit Bodemkwaliteit. De gemeente Goeree-Overflakkee heeft het toezicht en de handhaving op het Besluit bodemkwaliteit ondergebracht bij de DCMR. De DCMR controleert ingekomen meldingen op juistheid en volledigheid, op basis van de beschikbare gegevens uit het archief en het bodem-informatiesysteem. De meldingen worden bijgehouden in een register. In geval van excessen in het veld wordt handhavend opgetreden. Daarnaast worden de ingekomen meldingen zoveel mogelijk in het veld gecontroleerd.

* = Nota bodembeheer Gemeente Goeree-Overflakkee, definitief 21 januari, vastgesteld op d.d.: 18 juni 2015
--

Het werken in verontreinigde grond

Om veilig te kunnen werken is het van groot belang om te weten wat de kwaliteit is van de bodem. Op basis van de kwaliteit van de ondergrond kunnen de juiste voorzorgs- en beschermingsmaatregelen getroffen worden. Zo wordt blootstelling aan verontreinigde grond voorkomen. Voor het werken in verontreinigde grond wordt verwezen naar de CROW 400 "Werken in en met verontreinigde bodem". Dit betreft een richtlijn voor het veilig, zorgvuldig en risico gestuurd werken in en met een verontreinigde bodem.

Transport van grond

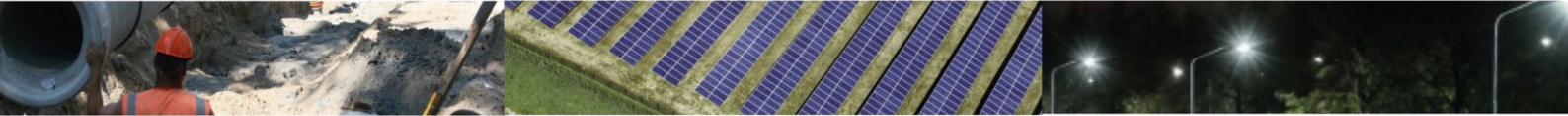
Grond zal uiteindelijk óf worden hergebruikt óf worden afgevoerd. Vrijkomende grond is per definitie afval, een afvalstof. Het transport van afval moet gemeld worden bij het LMA: Landelijk Meldpunt Afvalstoffen conform het Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen. Voor transport is een begeleidingsbrief noodzakelijk van het LMA. Dat geldt ook voor schone grond en licht verontreinigde grond. De opdrachtgever kan zelf de melding doen, of dit uitbesteden aan een adviseur, aannemer of vervoerder.

3.16 Elektrische oplaadpunten

Oplaadpunten elektrische auto's

In de openbare ruimte worden op steeds meer locaties (openbare) laadvoorzieningen aangebracht. De gemeente Goeree-Overflakkee staat positief tegenover deze ontwikkeling. Momenteel wordt het bestaande beleid herzien. Tot die tijd worden de volgende uitgangspunten gehanteerd.

- Voor nieuwe parkeerterreinen en bij herinrichting die beschikken over meer dan 10 parkeervakken op hetzelfde terrein moet minimaal één oplaadpunt voor de hele parkeergelegenheid worden aangelegd.
- Een bestaand gebouw, anders dan woningbouw met een parkeergelegenheid met meer dan 20 parkeervakken in of buiten het gebouw op hetzelfde perceel heeft tenminste één oplaadpunt.
- Voor een nieuw woongebouw met parkeren op hetzelfde perceel met meer dan 10 parkeervakken moeten er leidingdoorvoeren gemaakt worden voor oplaadpunten voor ieder parkeervak.
- Laadpalen zo veel als mogelijk concentreren;

- De laadpalen in de openbare ruimte dienen tenminste 2 aansluitingen te hebben, zodat 2 voertuigen gelijktijdig opgeladen kunnen worden;
- Laadpalen op locatie plaatsen waar veel sociale controle is.

Oplaadpunten elektrische fietsen

De gemeente staat welwillende tegenover het initiatief voor het plaatsen van oplaadpunten voor elektrische fietsen. Bij plaatsing van een oplaadpunt op gemeentegrond dient er goedkeuring te worden gegeven door de afdeling verkeer van de gemeente Goeree-Overflakkee. De noodzakelijke werkzaamheden en de jaarlijks terugkerende kosten zijn geheel voor rekening van de initiatiefnemer, tenzij dit in een overeenkomst anders is vastgelegd.

Wanneer het initiatief voor het plaatsen van een laadpunt bij de gemeente ligt, dient er bij vaststelling van het benodigde budget rekening te worden gehouden met de volgende algemene aandachtspunten:

- Vaststellen verantwoordelijke beheerder binnen de gemeente;
- Verzorgen elektra-aansluiting vanaf elektriciteitsnet;
- Onderbrengen jaarlijks terugkerende kosten, beheer, onderhoud, stroomverbruik, vastrecht e.d.).

3.17 Cultuurhistorie, archeologie en kunstobjecten

Cultuurhistorie en archeologie

In de gemeente Goeree-Overflakkee zijn diverse locaties bekend die een rijke cultuurhistorie kennen. Hierbij gaat het om (archeologische) (rijks)monumenten, kunstobjecten, dijken, kreken, begraafplaatsen, schurvelingen (beplante zandwallen), bomen, enz. Op een overzichtskaart zijn al deze locaties aangegeven. Deze kaart is te raadplegen via: geo.ggo.nl. Daarnaast heeft de gemeente het archeologiebeleid op Goeree-Overflakkee verwoord in het document: *“Archeologiebeleid Goeree-Overflakkee”*.

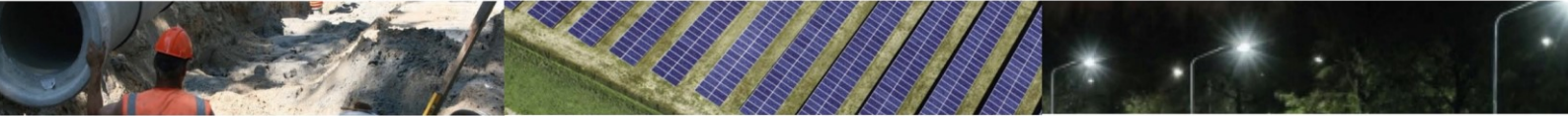
Bij het (her)inrichten en/of ontwikkelen van de plekken die cultuurhistorisch waardevol zijn, zowel boven- als ondergronds, vindt de gemeente Goeree-Overflakkee het belangrijk dat aandacht gegeven wordt cultuurhistorische plekken en locaties. Bij de start van een nieuw project dient er zo vroeg als mogelijk in het planproces beoordeeld te worden of er al dan niet beschermde boven- en ondergrondse cultuurhistorische waarden aanwezig zijn. Rekening houden met cultuurhistorie betekent niet dat er nooit iets veranderd mag worden. Behoud en ontwikkeling kunnen prima samengaan. Daarbij gaat het vooral om het benutten en beleefbaar maken van cultuurhistorie, als inspiratiebron voor- en identiteitsdrager van de nieuwe inrichting van de openbare ruimte. Afstemming hierover dient plaats te vinden met het taakveld Erfgoed en Cultuur. Daarnaast is er op lokaal niveau ook veel kennis over de geschiedenis van een plek aanwezig. Het streekarchief Goeree-Overflakkee kan ook betrokken worden.

Op basis van dit onderzoek worden kaders en adviezen voor de planvorming geformuleerd. De volgende documenten kunnen als handvatten dienen voor het beoordelen of cultuurhistorie een belangrijke rol kan gaan spelen bij (her)inrichting en/of ontwikkelingen van openbare ruimte:

- Omgevingsvisie gemeente Goeree-Overflakkee (*in ontwikkeling*)
- Bestemmingsplannen
- Beeldkwaliteitsplan van het betreffende gebied
- Rijksmonumentenregister
- Gemeentelijk Erfgoedregister
- Archeologische beleidskaart

Kunstobjecten

De gemeente Goeree-Overflakkee staat welwillende tegenover een initiatief voor het plaatsen van kunstobjecten in de openbare ruimte. Een kunstobject in de openbare ruimte is locatie gebonden. Voor het plaatsen van nieuwe kunstobjecten is het gewenst dat er nagedacht is over de rol en het doel van het kunstobject in het betreffende gebied of de locatie. Initiatieven voor het plaatsen van

kunstobjecten in de openbare ruimte lopen altijd via het taakveld Erfgoed en Cultuur. Daarnaast dient er een omgevingsvergunning te worden aangevraagd. Voordat een kunstobject geplaatst kan worden, dient het volgende te zijn afgestemd:

- De functie en het doel van het kunstobject op de gewenste locatie;
- De maatvoering van het kunstobject inclusief wijze van funderen;
- Welke (onderhoudsvrije)materialen er toegepast worden voor het kunstobject;
- De bereikbaarheid van het kunstobject voor het publiek (inclusief mindervaliden);
- Wie het recht heeft om het kunstobject te wijzigen of te verplaatsen;
- Wie eigenaar is van het kunstobject;
- Wie verantwoordelijk is voor het beheer en onderhoud van het kunstobject.

3.18 Terrassen (horeca)

Een terras maakt onderdeel uit van de openbare ruimte. In de exploitatievergunning met de horecaonderneming worden er afspraken gemaakt over het terras in de openbare ruimte. Het wel of niet toestaan van een terras is afhankelijk van de ruimte, het gebruik of de functie van het gebied. Het terrassenbeleid is opgenomen in het *“Horecabeleid Goeree-Overflakkee 2016”*

In de afweging voor het wel of niet toestaan van een terras worden de volgende concrete uitgangspunten gehanteerd:

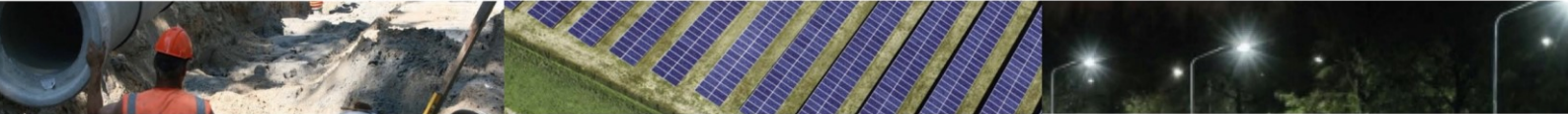
- De doelstelling is om een goede doorstroming van algemeen verkeer mogelijk te houden.
- Er mag geen overlast ontstaan door:
 - Geluidhinder voor bewoners in de omgeving;
 - Belemmering van winkelend publiek en overige gebruikers van de weg;
 - Belemmering van de toegang tot woningen en andere gebouwen;
 - Belemmering van de toegang tot etalages van winkels;
 - Belemmering van de (nood) uitgangen van de openbare inrichting waartoe het terras behoort.

3.19 Strand en recreatie

De gemeente Goeree-Overflakkee wordt gekenmerkt door een lange kuststrook met een breed strand. Daarnaast beschikt de gemeente over diverse binnenstrandjes waar met name door de bewoners veelvuldig wordt gebruikt. Het strand heeft een belangrijke recreatieve functie, zowel voor toeristen als inwoners van Goeree-Overflakkee. Daarom wordt er veel aandacht besteed aan het veilig- en schoonhouden van de stranden. De ambitie voor de Noordzeestranden is dat de stranden excellent te noemen zijn. Dit door goed beheer maar ook door behoud van openheid en het voorkomen van nieuwe paviljoens of slaaphuisjes.

Het strand, de strandopgangen, de duinen en parkeervoorziening zijn geen eigendom van de gemeente Goeree-Overflakkee. Wel heeft de gemeente verantwoordelijkheden ten aanzien van het beheer. Zo wordt de afvalinzameling en sanitair voorzieningen door de gemeente verzorgd. Daarnaast zijn er door de gemeente diverse voorzieningen aangebracht met een recreatieve functie.

Lokale initiatieven van particulieren of verenigingen voor het schoonmaken of schoonhouden van het strand wordt waar mogelijk door de gemeente ondersteund. Initiatieven voor kleine en grootschalige civieltechnische ingrepen aan het kunstgebied dienen vooraf afgestemd te worden met de gebiedseigenaar en de gemeente Goeree-Overflakkee. In de meeste gevallen zijn deze werkzaamheden vergunningplicht.

3.20 Bluswatervoorzieningen

De verantwoordelijkheid voor de organisatie van de brandweezorg ligt conform de Wet Veiligheidsregio's (Wvr 2010) bij het college van Burgemeesters en Wethouders. De zorg voor bluswatervoorzieningen is één van de onderdelen die onder de brandweezorg worden geschaard. De praktische kant voor het realiseren van bluswatervoorziening kan door de gemeente worden gedelegeerd. De gemeente Goeree-Overflakkee geeft invulling aan deze taak door binnen een lengte van ca. 100 meter (gemeten over openbaar toegankelijk terrein) een basis-bluswatervoorziening te faciliteren met een capaciteit van ten minste 30 m3 per uur. In de praktijk betekent dat er om de ca. 200 meter in de rijbaan een brandkraan wordt aangebracht op de waterleiding. Daar waar het technisch niet mogelijk is om een brandkraan aan te brengen dienen er alternatieve bluswatervoorziening aangebracht te worden. Hieronder zijn een aantal alternatieve bluswatervoorzieningen benoemd.

Alternatieve bluswatervoorzieningen:

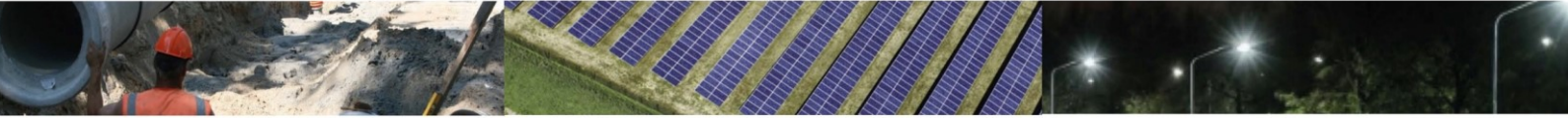
- Open water incl. een opstelplaats voor een brandweervoertuig.
- Een bluswaterriool met brandputten.
- Een geboorde brandput met of zonder onderwaterpomp.

De uitwerking en maatvoering van deze alternatieve bluswatervoorziening conform de vigerende (beleids)documenten van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond.

Het is belangrijk om vroegtijdig in de planfase na te denken over bereikbaarheid en bluswatervoorzieningen. De veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR) is bereid om (vroegtijdig) mee te denken over bluswater- en bereikbaarheidsvraagstukken. Hiervoor is het document: *"Handleiding Advies bluswater en bereikbaarheid VRR", (17 juli 2019)* opgesteld.

Bij nieuwbouw, inbreiding- en uitbreidingsplannen in de openbare ruimte ligt de verantwoordelijkheid voor het realiseren van een basis- bluswatervoorzieningen bij de ontwikkelaar/initiatiefnemer tenzij er andere afspraken zijn gemaakt.

Bij bouw- en verbouwplannen op kavels van particulieren en bedrijven ligt de verantwoordelijkheid voor het realiseren van bluswatervoorzieningen - wat meer is dan genoemde basisvoorziening - bij de vergunningshouder/aanvrager van de vergunning tenzij er andere afspraken zijn gemaakt.

4. Randvoorwaarden inrichting openbare ruimte

4.1 Communicatie

Bij de inrichting van de openbare ruimte is communicatie de belangrijkste factor om tot een breed gedragen (inrichting)ontwerp te komen. (Zie ook paragraaf 1.3. Praat- en procesplaat gemeente Goeree-Overflakkee) Om tot een gedragen ontwerp te komen is het noodzakelijk dat er afstemming plaats vindt met diverse belanghebbenden. De volgende partijen dienen betrokken te worden in de ontwerpfase:

- Gemeente Goeree-Overflakkee
- Inwoners en bedrijven en andere belanghebbenden
- Nutsbedrijven
- Waterschap Hollandse Delta
- Provincie Zuid-Holland
- Rijkswaterstaat
- DCMR (Milieudienst Rijnmond)
- Veiligheidsregio Rotterdam – Rijnmond (Brandblusvoorzieningen en bereikbaarheid)
- Citytec – (*Openbare verlichting, namens gemeente Goeree-Overflakkee*)
- Woningbouwontwikkelaars

4.2 Informeren belanghebbenden

Zoals verwoordt in de kadernota 2019 staat bij de gemeente Goeree-Overflakkee het “van buiten naar binnen denken” centraal. De gemeente wil gezamenlijk vanuit gelijkwaardigheid en inwoners en initiatiefpartners doelen van de samenleving realiseren.

Bij het inrichten van de openbare ruimte maakt het betrekken en informeren van de inwoners onderdeel uit van het ontwerpproces.

Ruim voor realisatie en bij voorkeur in de ontwerpfase wordt door de initiatiefnemer van het plan een informatie- of inloopavond georganiseerd. Betrokken inwoners en belangstellen dienen hiervoor uitgenodigd te worden en worden geïnformeerd over de plannen.

De wijze van informeren kan per project verschillen. Hierover dient door de initiatiefnemer afstemming plaats te vinden met de betrokken projectleider van de gemeente Goeree-Overflakkee.

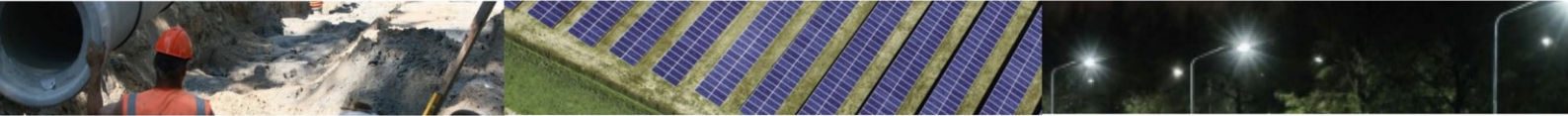
4.3 Onderzoeken

In de ontwerpfase dienen minimaal de volgende onderzoeken te worden uitgevoerd. De onderzoeken dienen uitgevoerd te worden conform de vigerende wet- en regelgeving.

- Milieukundig (water)bodemonderzoek;
- Verhardingsonderzoek;
- Digitale terreinmeting.

Daarnaast geven specifieke omgevingsfactoren van het project of de aard van het project aanleiding voor aanvullende onderzoeken. De initiatiefnemer van het project is verantwoordelijk voor het (laten) uitvoeren van de benodigde onderzoeken. Dit betreffen de volgende onderzoeken:

- Archeologisch onderzoek;
- Onderzoek flora- en fauna(wet);
- Waterhuishoudkundig onderzoek;

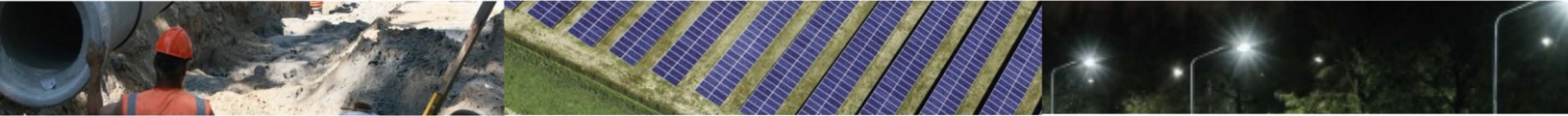

- Geotechnisch onderzoek;
- Geohydrologisch onderzoek;
- Onderzoek niet- gesprongen explosieven (OCE-onderzoek);
- Onderzoek t.a.v. stabiliteit van bestaande kunstwerken en gebouwen in relatie tot nieuwe inrichting;
- Onderzoek om mogelijke schade/overlast tijdens de werkzaamheden te voorkomen (o.a. bouwkundige opnames)

Afhankelijk van de te verwachte verkeersbelasting zullen aan funderingsconstructies en verhardingen van wegen aanvullende eisen worden gesteld. Daarbij kunnen ook bitumineuze verhardingen met bijbehorende funderingsconstructies worden vereist. De fundering- en verhardingsconstructie dienen aan de hand van berekeningen nader te worden vastgesteld.

4.4 Algemene voorwaarden

- Voor meerdere uit te voeren werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het aanvragen van vergunningen. Denk hierbij aan kapvergunning, omgevingsvergunning, milieuvergunning, inritvergunning, lozingsvergunning, water-, keur-, en wegenvergunning bij het waterschap Hollandse Delta en andere vergunningen afhankelijk van het project en in welk gebied het project is gelegen.
- Alle werken, verder genoemd project, die in het beheer en/of onderhoud van de gemeente Goeree-Overflakkee komen dienen te worden uitgevoerd naar de eis van goed en deugdelijk werk naar de norm als door- of vanwege de gemeente gesteld, met een kwaliteitsnorm die overeenkomt met de gehanteerde kwaliteitscriteria in het “Beeldkwaliteitsplan” behorend bij het vast te stellen bestemmingsplan van het te ontwikkelen gebied. Indien er geen beeldkwaliteitsplan voor het gebied is opgesteld dient de kwaliteitscriteria te worden gehanteerd zoals benoemd in de Omgevingsvisie voor het betreffende te ontwikkelen gebied. Zolang nog geen “Beeldkwaliteitsplan” en “Omgevingsvisie” aanwezig zijn moet u rekening houden met de kwaliteitscriteria/normen zoals die door de stedenbouwkundige van de gemeente wordt aangereikt. Waarbij geldt dat de kwaliteit altijd meer of gelijkwaardig moet zijn als de bestaande kwaliteit in het aangrenzende gebied.
- Naast de op dit project van toepassing zijnde (milieu-)voorschriften van de overheid zijn van toepassing de Standaard RAW-bepalingen, hierna te noemen "Standaard 2015" of een recentere uitgave hiervan, uitgegeven door de Stichting Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek, (C.R.O.W.) te Ede.
- Eveneens zijn van toepassing de gemeentelijke Bodemkwaliteitskaarten en de Nota bodembeheer, welke op te vragen zijn bij de gemeente Goeree-Overflakkee. Bestaande bodemonderzoeken zijn te raadplegen via de digitale omgeving van DCMR, via: <https://www.dcmr.nl/producten-en-diensten/bodeminformatie.html>
- Voorafgaand aan de uitvoering dient dit plan met de bijbehorende stukken door of vanwege het gemeentebestuur van Goeree-Overflakkee te zijn goedgekeurd en ondertekend.
- Indien bij de uitvoering zich zaken voordoen die in deze “technische eisen” niet worden ondervangen dienen wat dat betreft in goed overleg nadere afspraken te worden gemaakt.
- De voor de civieltechnische werken, inclusief groenwerkzaamheden toe te passen materialen en fabricaten ter goedkeuring voorleggen aan het gemeentebestuur.
- Alle producten moeten gecertificeerd en voorzien zijn van een keurmerk.
- Gebiedsontwikkelingen kunnen verreikende consequenties hebben. Bedoeld wordt de mogelijke gevolgen voor de openbare ruimte buiten de plangrenzen, en vervolgens de daardoor ontstane noodzaak tot aanpassing van die openbare ruimte. De kosten die hierop betrekking hebben worden verrekend op basis van “de veroorzaker betaald”.
Ter oriëntatie moet onder meer worden gedacht aan:
 - Werkzaamheden die nodig zijn voor het maken van een goede verkeers-/riool-/kabel-/leidingontsluiting van het plangebied op de bestaande boven en ondergrondse infrastructuur;
 - Doorwerkende consequenties als gevolg van de ontwikkeling van het gebied, zoals de wettelijke ontstane verplichting dat nog niet gerioleerde panden nu wel aangesloten moeten worden op de riolering;

- De werkzaamheden die nodig zijn voor het creëren van een veilig en verantwoorde afwikkeling van de verkeersstromen van en naar het plangebied;
- Aanpassingen voor een, ruimtelijke gezien, goede inpassing van het nieuwe plan in haar omgeving;
- Een en ander te benoemen en vast te leggen in een (exploitatie/antérieure) overeenkomst tussen de gemeente en initiatiefnemer.

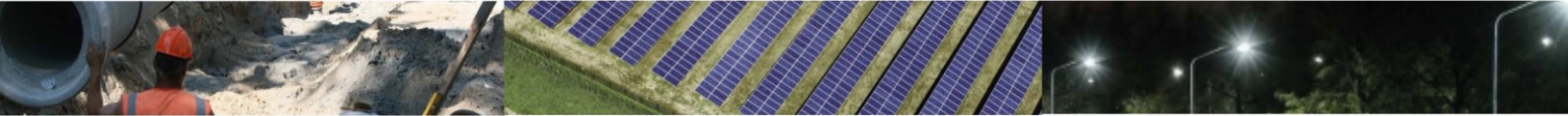
4.5 Voorwaarden ontwerpfase

- Vooraf dient van het te realiseren project, mede op basis van deze “technische eisen” een definitief ontwerpplan (DO) te worden gemaakt, door een erkend stedenbouwkundig-/ landschappelijk inrichtingsbureau/deskundige. Hierbij uitgaan van de aanleg en realisering van een volledig ingericht en goed verzorgd totaalplan conform de genoemde voorwaarden/eisen.
- In de planuitwerking van het projectgebied dat deel uitmaakt van een groter (bestemmings)plan moet de dimensionering, capaciteiten en functies van de diverse boven- en ondergrondse infrastructuur binnen het projectgebied worden afgestemd op het totale eindplan. De kosten die hierop betrekking hebben komen volledig voor rekening van de ontwikkelaar.
- Per project kunnen, afhankelijk van de situatie, aan deze voorwaarden bijlagen met wijzigingen/aanvullingen worden toegevoegd die specifiek zijn toegespitst op dat (deel)project.
- Voor de inrichting gelden aanbevelingen voor verkeersvoorzieningen binnen de bebouwde kom, kortweg genoemd de “ASVV 2012”, van de C.R.O.W., c.q. de nieuwste versie van genoemde uitgaven. Eveneens geldt het verkeerskundige basisprincipe “Duurzaam Veilig”. Het schetsplan ter goedkeuring voorleggen aan het college van Burgemeester en Wethouders.
- De verdere uitwerking van het schetsplan vast te leggen in een RAW- bestek met daarbij behorende bestek- en detailtekeningen. Uit te voeren door een erkend civieltechnisch ingenieursbureau.
- Werkzaamheden die buiten het projectgebied zijn gelegen, maar die toch voor de totstandkoming van het project noodzakelijk zijn, worden geacht tot het project te behoren en komen voor rekening van de ontwikkelaar.
- Voorafgaand aan de planvorming dient zowel een geotechnisch- als ook een milieutechnisch grondonderzoek te worden verricht. In zandige gebieden moet een infiltratie-onderzoek worden uitgevoerd. Eveneens moet voorafgaand aan de planvorming de bestaande infrastructuur inclusief het groengebied worden geïnventariseerd en op kwaliteit worden beoordeeld. Rekening te houden met het bestaande gemeentelijke beleid dat van toepassing is op het gebied. De uitkomsten daarvan zijn medebepalend voor de planvorming en voor de uitvoering van het project.
- Reeds in een vroeg stadium, bij de start van de ruimtelijke inpassingsprocedure, moet het te bebouwen en in te richten terrein landmeetkundig worden gecontroleerd. Zowel wat betreft de coördinaten als de hoogtebepaling van het gebied. De meetgegevens bestaan uit:
 - Een coördinatenlijst met X, Y en Z -coördinaten. Deze lijst kan worden geleverd als tekstbestand (.txt of.csv) of Excelbestand (.xls);
 - Originele waarnemingen die zijn verkregen uit metingen uit het terrein;
 - Een tekening met geleverde punten overeenkomstig de punten op de coördinatenlijst.
 - Hoogte maten in mm ten opzichte van N.A.P.

Naast genoemde moeten ook de plangrenzen worden ingemeten en de peilhoogtes van de aangrenzende percelen en panden.

4.6 Voorwaarden werkschrijvingen en bestekken

- Bestekken en deelbestekken moeten worden opgesteld conform de Standaard RAW 2015. Hierbij zijn inbegrepen de voorwaarden voor de uitvoering van werken conform de UAV 2012.
- In het bestekken dienen de stoppunten zijn opgenomen zoals die overeen zijn gekomen tussen de initiatiefnemer en de gemeente.

- Bestek en tekeningen conform de productvoorwaarden dienen aan de gemeente ter controle en acceptatie te worden aangeboden. Tenzij anders overeenkomen wordt er een beoordelingstermijn gehanteerd van 6 weken.

4.7 Voorwaarden aanbesteding

- De activiteiten/ werkzaamheden moeten door gecertificeerde aannemers vanuit de GWW (Grond-, Weg- en Waterbouw) te worden uitgevoerd. De keuze van de aanbesteding en uit te nodigen aannemer(s) dient te worden voorgelegd aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Goeree-Overflakkee.
- Het toezicht en directievoering ten behoeve van de uitvoeringswerkzaamheden komt voor rekening van de ontwikkelaar. Het is niet toegestaan dat de aannemer van de uitvoeringswerkzaamheden haar eigen werk controleert en als directievoerder fungeert. Directievoering vindt plaats overeenkomstig de U.A.V.-2012 hoofdstuk IX, paragrafen 26 en 27, en de R.V.O.I. 2001. De vastlegging vindt plaats in de vorm van dag- en wekrapporten en besprekingsverslagen van de te houden bouwvergaderingen. Tweewekelijks wordt een voortgangsrapportage verlangd over de werkzaamheden van het project. In de voortgangsrapportage aangegeven:
 - Stand van zaken planning, percentage gereed per onderdeel te verwachten problemen en/of belemmeringen voor de uit te voeren werkzaamheden per onderdeel voor de komende weken. Tekeningen in .DGN-formaat aan te leveren en GEO gerefereerd.
- Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden blijft de gemeente gerechtigd toezicht te houden op de tot stand te brengen openbare inrichting. De gemeente heeft het recht van aanpassen dan wel de bevoegdheid mindere kwaliteit, als vooraf bepaald, niet over te nemen.

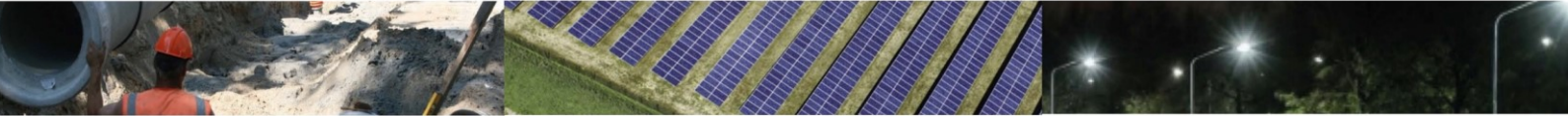
4.8 Voorwaarden realisatie

Na de ontwerpfasen komt de uitvoeringsfase. Bij nieuwbouwprojecten worden twee fasen in de uitvoering onderscheiden, het bouwrijp maken en het woonrijp maken. Afhankelijk van de omvang van het werk dienen de benodigde civieltechnische werken in deze fasen te worden uitgevoerd. Dit kan mede worden bepaald door de fasering in de uitvoering van de bouw. Het terrein wordt voorafgaand aan de bebouwing eerst bouwrijp gemaakt en na het gereedkomen daarvan woonrijp gemaakt en opgeleverd.

Onder **bouwrijp** maken wordt verstaan:

Het in het projectgebied begrepen terrein zodanig inrichten dat t.b.v. de te realiseren bebouwing:

- De nodige kunstwerken e.d. zo nodig zijn gesloopt;
- De slootbodem is verwijderd, de sloten vervolgens gedempt en het terrein is geëgaliseerd en op hoogte gebracht;
- Alle nodige bodemsaneringen zijn uitgevoerd;
- Het openbaar rioleringsstelsel overeenkomstig het vastgestelde rioleringsplan is aangelegd met inbegrip van o.a. pompgemalen, bezinkkelders, overstorten, inspectieputten, drainages, straat- en trottoirkolken en eventueel uitleggers voor rioolaansluitingen waardoor de waterafvoer tijdens de uitvoering van het werk is gewaarborgd; Er kunnen situaties zijn waarbij het rioleringsstelsel niet of gedeeltelijk is aangelegd.
- Huisaansluitingen vallen niet onder het bouwrijp maken maar maken onderdeel uit van de werkzaamheden die behoren bij de nieuw-/verbouw van de bouw (panden);
- Het rioleringsstelsel reinigen en inspecteren met een panorama-techniek inspectiemethode. Op USB-Stick vastleggen. Het classificeren dient te geschieden volgens NEN-EN 13508-2 en NEN 3399;
- De funderingen van de wegen met daarop, voor een deel of in het geheel, de toekomstige wegverharding moet zijn aangebracht, waardoor het gehele bouwterrein t.b.v. de bouwactiviteiten goed wordt ontsloten; Er kunnen situaties zijn waarbij de wegverharding/rijbaan niet of gedeeltelijk is aangelegd.
- De waterbouwkundige werken in het vereiste profiel zijn aangelegd met b.v. waterpartijen, beschoeiingen, stuwen, duikers, e.d.;

- Kunstwerken als bruggen e.d. zijn aangelegd. In overleg zo nodig geheel of deels in de woonrijpfase;
- Het distributienet van de nutsvoorzieningen als kabels en leidingen t.b.v. water, gas en elektra is, of mogelijk deels of geheel niet, aangelegd.

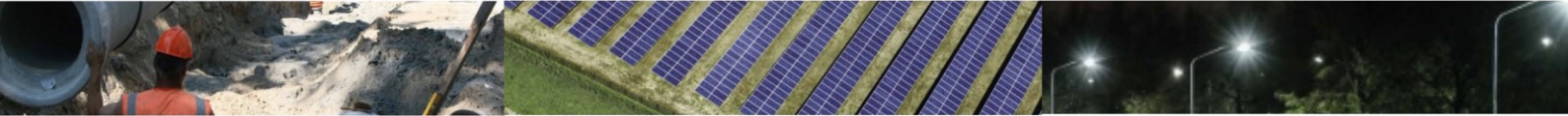
Onder **woonrijp** maken wordt verstaan:

Het in het projectgebied begrepen terrein in definitieve staat opleveren waarin o.a. de volgende werken zijn begrepen:

- Het aansluitende maaiveld op de juiste hoogte afwerken;
- Het aanbrengen van alle in het gebied benodigde verhardingen met een goed geregelde waterafvoer, waterpartijen met toebehoren, verkeersvoorzieningen en straatmeubilair, nutsvoorzieningen als openbare verlichting e.d., groenvoorzieningen waarbij na de juiste grondbewerking de beplantingen op de daarvoor bestemde tijd zijn aangebracht. T.a.v. het op korte en lange termijn behouden van een kwalitatief hoogstaande groenvoorziening de nodige voorzorgmaatregelen nemen;
- Het aanbrengen van resterende civieltechnische kunstwerken;
- Het rioleringssysteem reinigen en inspecteren met een panorama-techniek inspectiemethode. Op USB-Stick vastleggen. Het classificeren volgens NEN-EN 13508-2 en NEN 3399;
- Het aanbrengen van het restant distributienet van de nutsvoorzieningen;
- Het uitvoeren van alle werkzaamheden en leveringen die vereist zijn voor de oplevering van een verzorgd bestemmingsplan.
- Voor het woonrijp maken wordt de volgende termijn gehanteerd: Het projectgebied is woonrijp uiterlijk 2 weken na (deel)oplevering van de woningen. In bijzondere gevallen kan hiervan in overleg worden afgeweken. *(Denk aan een ontwikkeling waarbij sprake is van vrije kavels met uiteenlopende bouwperiodes. Zo ook als er nog sprake is van bouwverkeer voor aansluitende bouwfasen.)*

Verder zijn de volgende algemene bepaling t.a.v. de realisatiefase van toepassing:

- Het toezicht en directievoering ten behoeve van de uitvoeringswerkzaamheden komt voor rekening van de ontwikkelaar. Het is niet toegestaan dat de aannemer van de uitvoeringswerkzaamheden haar eigen werk controleert en als directievoerder fungeert.
- Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden blijft de gemeente gerechtigd toezicht te houden op de tot stand te brengen openbare inrichting. De gemeente heeft het recht van aanpassen dan wel de bevoegdheid mindere kwaliteit, als vooraf bepaald, niet over te nemen.
- Voor aanvang van de uitvoering moet, voor rekening van de ontwikkelaar, door derden in samenspraak met de gemeente, een inspectierapport van de projectomgeving worden opgesteld. Hierin vast te leggen de staat van de te handhaven gebouwen, wegen, overige infrastructurele zaken en groenvoorzieningen/sloten binnen het werkgebied. Dit geldt ook voor de vastgestelde aan- en afvoerroutes van het bouw- en werkverkeer. Na oplevering moet de projectomgeving op kosten van de ontwikkelaar in oude staat worden teruggebracht. Zo nodig, als voor de veiligheid daartoe aanleiding is, eveneens tussentijdse reparaties/herstelwerkzaamheden uitvoeren.
- De kosten voor het aanbrengen van de ondergrondse afvalcontainers zijn voor rekening van de initiatiefnemer van het project of plan waarbinnen de ondergrondse containers worden aangebracht.
- Alle opruimingswerkzaamheden en sloopwerken dienen met zorg en volledig te worden uitgevoerd. De achterblijvende grond moet volledig schoon zijn. Alle materialen afvoeren naar een erkend verwerkingsbedrijf en/of recyclingbedrijf. Een en ander volgens de wettelijke daaraan gestelde eisen. In verband met het behoud van bomen moeten in voorkomende gevallen extra voorzieningen worden getroffen. De te treffen maatregelen moeten in overleg met de gemeente worden bepaald.
- Vroegtijdig, minimaal vier maanden voordat de werkzaamheden aanvangen, moet een groenopruimings- en kapplan worden opgesteld. Het plan moet ter goedkeuring worden voorgelegd aan het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Goeree-Overflakkee.

- Alle saneringen, asbestverwijdering en overige milieuwerken met zorg en volledig uit te voeren. De wettelijke regelingen hiertoe opvolgen. In verband met het behoud van bomen, in voorkomende gevallen, extra voorzieningen treffen. De te treffen maatregelen in overleg met de gemeente bepalen.

4.9 Voorwaarden opleveren en overdracht

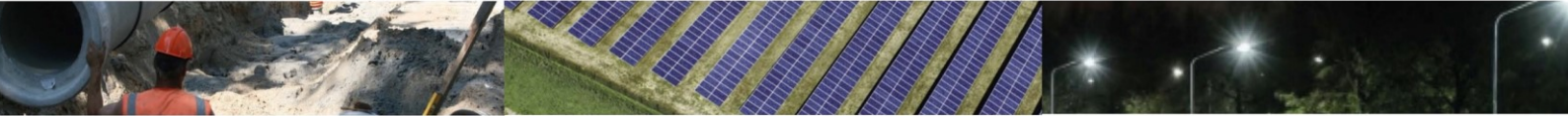
- De oplevering van het project vindt plaats zodra alle werken, zover van toepassing, gereed zijn, er geen zettingen meer te verwachten zijn, het gebied is opgeruimd en overtollig materiaal/materieel is afgevoerd en aan alle verplichtingen is voldaan. Groenvoorzieningen op te leveren buiten het groeiseizoen. In de gevallen waar de gemeente voor rekening van de ontwikkelaar de aanleg heeft gerealiseerd onderhoudt de gemeente voor genoemde periode voor rekening van de ontwikkelaar het betreffende gebied.
- Afhankelijk van de omvang van het project is het mogelijk afgeronde onderdelen daarvan eerder op te leveren indien dat deel geen schade kan ondervinden van de realisatie van het resterende deel. Dat houdt onder anderen in dat de bouwwerkzaamheden van de aangrenzende opstallen zover gereed zijn dat er geen bouwverkeer meer rijdt binnen het op te leveren gebied.
- Indien een deel van de openbare ruimte wordt opengesteld maar nog geen oplevering heeft plaats gevonden is de mogelijke gevolgschade voor rekening van de ontwikkelaar. De gemeente vrijwaart zich in dit geval tevens voor alle mogelijke aansprakelijkheidsstellingen.
- Na de oplevering wordt een onderhoudstermijn in acht genomen van **één jaar**. In deze periode moeten alle mogelijk voorkomende gebreken op eerste aanzegging worden hersteld als behorend bij de eerste oplevering.
- Voor groenvoorzieningen bedraagt de onderhoudsperiode **twee jaar**. In deze periode dienen alle onderhouds-, vervangings- en instandhoudingswerkzaamheden te worden uitgevoerd.
- De openbare verlichting kan pas worden overgedragen aan de gemeente als de gehele installatie is goedgekeurd door de gemeente aangewezen installatieverantwoordelijke. Momenteel dhr. Van Roessel werkzaam bij Citytec te Alblasterdam.
- Na afloop van de onderhoudstermijn zal het werk wederom worden opgenomen om te constateren of aan de verplichtingen is voldaan. Indien zich tijdens de onderhoudsperiode geen technische gebreken of onvolkomenheden openbaren vindt de eindoplevering plaats.
- Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden blijft de gemeente gerechtigd toezicht te houden op de tot stand te brengen openbare inrichting. De gemeente heeft het recht van aanpassen dan wel de bevoegdheid mindere kwaliteit, als vooraf bepaald, niet over te nemen.

4.10 Voorwaarden revisie

- Voor zowel de bovengrondse als ondergrondse infrastructuur moeten de revisiegegevens zowel analoog als digitaal worden aangeleverd. De revisiegegevens z.s.m. na eerste oplevering inleveren maar uiterlijk drie weken na de eerste oplevering. Revisietekeningen in DGN-formaat en GEO gerefereerd aan te leveren en bestekken op RSU-formaat. De resultaten te verkrijgen d.m.v. inmeting in X-, Y-, en Z- richting ten opzichte van het RD (rijks driehoeknet) -stelsel.

Bij deze inmeting onder meer vast te leggen:

- Bebouwing;
- Inrichting van verharding;
- Kolken, (riool)putten en rioolleidingen;
- Oppervlaktewaterlichamen en duikers;
- Lichtmasten;
- (Civiele) kunstwerken;
- Bebording;
- Bomen;
- Plantvakken;
- Nutskasten;
- Kabels- en leidingen;
- Kolk- en bedrijfsrioolaansluitingen;
- Mantelbuizen;

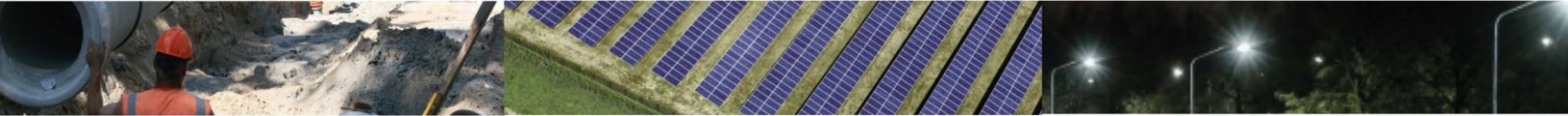
- Straatmeubilair, bebording en bewegwijzering.

Een nadere specificering van de vereiste rioolrevisiegegevens, revisiegegevens van “grijs” en “groen” kunt u opvragen bij de gemeente Goeree-Overflakkee, team Leefbaarheid en Wijk.

4.11 Basisregistratie Ondergrond (BRO)

De Basisregistratie Ondergrond (BRO) is een centrale database waarin gegevens over de Nederlandse ondergrond worden geregistreerd. In deze database kunnen gebruikers informatie opvragen over de bodem en ondergrond. De informatie in de BRO wordt op een uniforme wijze geregistreerd en de informatie uit de BRO is vrij beschikbaar. Het doel van de BRO is om ruimtelijke en integraal inzicht te krijgen in de ondergrond om zo beter en sneller antwoord te krijgen over ruimtelijke vraagstukken met betrekking tot het gebruik van de ondergrond. Het registreren van gegevens in de BRO vindt plaats in verschillende tranches (fases).

De gemeentelijke gegevens die geschikt zijn voor het registreren in de BRO zijn aangeleverd. Onderzoeken naar de bodem en ondergrond die in opdracht van de gemeente uitgevoerd worden en geschikt zijn voor het registreren in de BRO worden aangeleverd aan de BRO. Het aanleveren van gegevens voor de BRO is (indien noodzakelijk) een onderdeel van de uitvraag voor het uitvoeren van onderzoeken naar de bodem en ondergrond.

5. Productvoorwaarden SO, VO, DO en Bestek

Het opstellen van het schetsontwerp, voorlopig ontwerp, definitief ontwerp en bestek zijn vier achtereenvolgende verplichte plandocumenten bij (her)ontwikkeling van ruimtelijke projecten in de gemeente Goeree-Overflakkee. Elk vastgesteld en goedgekeurd plandocument is een basis voor de volgende fase in het project. (De SO maar ook het VO is voor het merendeels reeds bepaald tijdens het opstellen van de anterieure overeenkomst tussen gemeente en initiatiefnemer.)

5.1 Productvoorwaarden Schetsontwerp (SO) / Verkavelingsplan

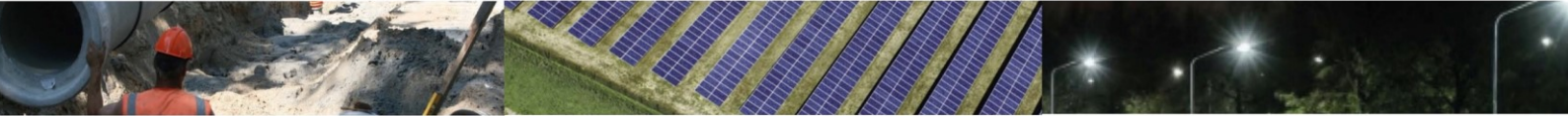
- Globale maatvoering, waarbij de inrichting past binnen het gebied.
- Woningdichtheid
- Scheiding tussen uitgeefbaar en openbaar terrein
- Duidelijk onderscheid in ligging rijbanen, fietspaden, trottoirs, loopstroken parkeerplaatsen, water, groen en speelvoorzieningen.
- Parkeren (op kavels en openbaar terrein)
- Civiele kunstwerken
- Structuur en beeldbepalende elementen

5.2 Productvoorwaarden Voorlopig ontwerp (VO) / Inrichtingsplan

- Getekend 1:200/1:250/1:500, digitaal in RD-coördinaten;
- Maatvoering in meters
- De grenzen van het uitgeefbaar terrein en kavelindeling
- De situering van de bouwblokken, andere aanwezige bebouwing
- Duidelijk onderscheid in ligging rijbanen, fietspaden, trottoirs en parkeerplaatsen
- Soort verharding, kleur en afmetingen
- Aanduiding voor locatie van afvalinzameling
- Belemmerende omgevingsfactoren (milieuzoneringen, waterkeringen, ondergrondse netten etc.)
- Verkeer (ontsluitingsstructuur, aansluitpunten, langzaam verkeersroutes, openbaar vervoerroutes en –haltes)
- Voldoende ruimte voor parkeren conform de CROW en eisen uit overeenkomst
- Te handhaven groen en het nieuwe groen zowel in openbaar gebied als binnen het uitgeefbaar terrein
- Locatie bestaande en nieuw te planten bomen.
- Aanduiding van eventuele civiele kunstwerken, kademuren, tuinmuren en andere elementen + materiaalgebruik
- Het ontwerp is getekend op de aangevulde bestaande situatie, inclusief de ondergrondse infrastructuur, waarop duidelijk is aangegeven wat vervallen, te handhaven en nieuw is
- Ruimte voor schakelstations (trafo's) nutsbedrijven

5.3 Productvoorwaarden Definitief ontwerp (DO)

- Tekening digitaal; schaal 1:1000/1:500/1:200
- Profielen en details digitaal; 1:100/1:50/1:20
- Maatvoering in meters
- Hoogte maatvoering en afwatering
- Duidelijk onderscheid in functie, type en kleur verhardingen
- Parkeerplaatsen
- Invalide routes en voorzieningen
- Groen (laag groen, opgaand groen en bomen)

- Water
- Straatmeubilair
- Verkeersbebording
- Ruimtereservering en locaties (toekomstige) laadinfrastructuur (laadpalen)
- Speelvoorzieningen
- Locaties afvalinzameling
- Kunstwerken, kademuren en andere niet-oppervlakte-gebonden elementen
- Openbare verlichting
- Nutstracés en ruimtereservering trafo's (benodigde afmetingen: 5,0m x 7,25m)
- Brandblusvoorzieningen

De volgende documenten maken ten minste onderdeel uit van het definitief ontwerp:

- Rioleringsplan + plan waterhuishouding
- Milieukundig (water)bodemonderzoek
- Aanbestedingsadvies
- Verkeersplan
- Beheerparagraaf: (rapportage toe- en afname te beheren areaal)
- Verlichtingsplan

5.4 Productvoorwaarden bestek

Tekeningen met:

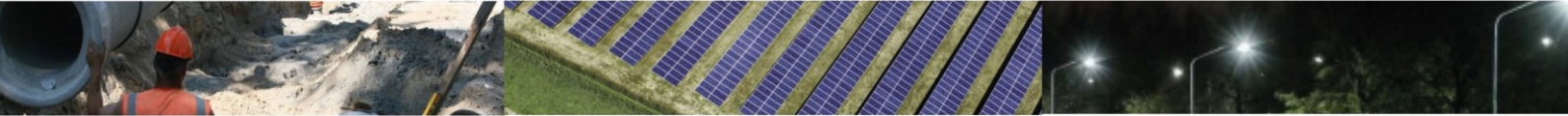
- Sloop / opbreuk bestaande situatie, nieuwe situatie inrichting, nieuwe situatie riolering, nieuwe situatie kabels & leidingen en combinatietekening bestaande situatie met nieuwe situatie en bestaande kabels en leidingen.
- Tekeningen op schaal: 1:500/1:200
- Profielen en details 1:100/1/50/1:20
- Ondergrond bestaande topografie
- Bestaande en nieuwe hoogtemaatvoering t.o.v. NAP
- Maatvoering in meters

De volgende onderdelen van de openbare ruimte dienen conform de voorwaarden uit de LIOR te zijn uitgewerkt op de bestektekeningen:

- Grondwerken inclusief ophogingen
- Wegen (definitief en tijdelijk)
- Verhardingen, afwerking en afwatering
- Looproutes minder validen en voorzieningen
- Waterpartijen
- Uitwerking van het rioleringsplan (maatvoering, soort, materiaal, afmetingen en ligging)
- Drainage
- Kunstwerken
- Groenvoorzieningen (beplantingsplan)
- Straatmeubilair en speellocaties
- Openbare verlichting
- Bebording en bebakening
- Nutsvoorzieningen
- Brandblusvoorzieningen
- Locatie ondergrondse afvalcontainers (bij hoogbouw)
- Opstel/inzamelplaatsen huisvuilcontainers (bij laagbouw)

De volgende documenten maken ten minste onderdeel uit van het bestek:

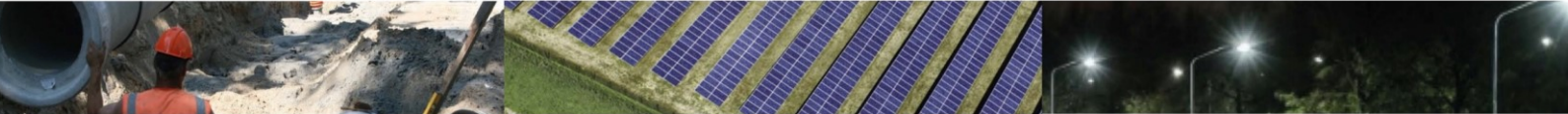
- Milieukundig (water)bodemonderzoek
- Verhardingsonderzoek
- Rioleringsplan
- Funderings- en verhardingsadvies
- Verlichtingsplan

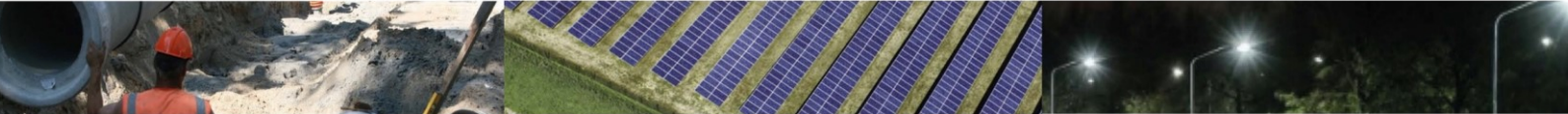
6. Inrichting openbare ruimte – Technische uitwerking

De staalkaarten geven per discipline een overzicht van de eisen en richtlijnen van het technische inrichtingsniveau van de openbare ruimte. Van de volgende disciplines zijn de technische eisen en richtlijnen weergegeven:

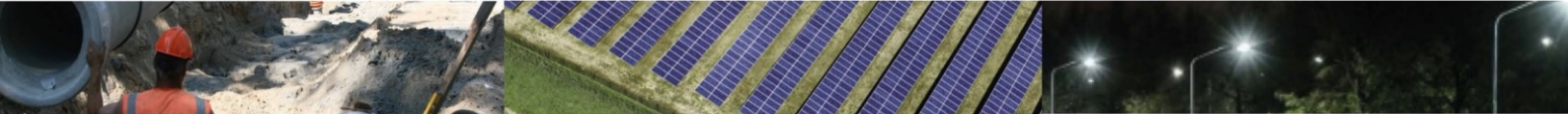
1. Riolering
2. (Wegen)verharding, Verkeer/Mobiliteit, Materialisatie
3. Groen
4. Grondwerk en funderingen
5. Speelvoorzieningen
6. Waterhuishouding, beschoeiingen en duikers
7. Civieltechnische kunstwerken
8. Openbare verlichting
9. Markeringen, bebording en bewegwijzering
10. Straatmeubilair
11. Kabels en leidingen

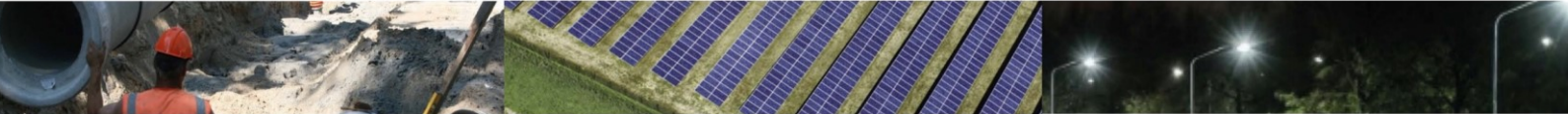
6.1 Riolering	
Uitgangspunten/ Beleid	
- Het gemeentelijke rioleringsplan ligt ten grondslag aan alle werkzaamheden met betrekking tot riolering inde ontwerpfase, uitvoeringsfase, en beheer en onderhoudsfase. - Programma stedelijk water (PSW) 2021-2025 - Klimaatstresstest van 16 oktober 2018	
Algemeen	Hardheid E / R
Ligging van riolering in openbaar gebied in de as van de weg.	E
Met de ligging van het riool rekening houden met een zo optimaal mogelijk gebruik van de ondergrondse ruimte.	E
Riolering aanleggen onder vrijval en zelfreinigend.	E
Minimale levensduur 60 jaar.	E
Gescheiden rioolstelsel aanleggen.	R
Toe te passen materialen moeten voldoen aan CEN- of NEN- normen en de KOMO-keuringseisen.	E
Ten aanzien van de wateropgave dient te worden voldaan aan de eisen van het waterschap Hollandse Delta. Dit dient aangetoond te worden door middel van een berekening.	E
Nieuwe riolering dient een bui 09 conform de Leidraad Riolering, module C2100 zonder water-op-sstraat te kunnen verwerken. Het e.e.a. dient door middel van berekening te worden aangetoond en goedgekeurd te worden.	E
Voor nieuwe putten dienen putnummers gehanteerd te worden welke worden uitgegeven door de directie. Op verzoek worden deze beschikbaar gesteld. Deze dienen op de tekeningen vermeld te worden.	E
Vrijval riolering	
Hoofdrisol leidingdiameter minimaal $\varnothing$ 250 mm.	E
Riolering tot en met $\varnothing$ 500 mm uitvoeren in PVC, klasse SN8.	E
Riolering vanaf $\varnothing$ 500 mm uitvoeren in beton.	E
Betonbuizen met buislengte van 2,40 meter, buislengten welke aansluiten op de inspectieputten mogen maximaal 1,20 meter zijn. Afhankelijk van de berekende kruindruk dienen gewapende of ongewapende betonbuizen te worden toegepast.	E
PVC- regenwaterriolering: kleur: groen	E
PVC- vuilwaterriolering: kleur: grijs	E
Gronddekking op aansluitleidingen minimaal 0,80 meter	E
Gronddekking op hoofdrisolering minimaal 1,20 meter	E
Maximale putafstand 75 meter.	R
Inspectieputten van beton, voorzien van zelfreinigend stroomprofiel.	E
Minimale afmeting inspectieputten inwendig 800x800 mm, ronde inspectieputten zijn toegestaan.	E
Inspectieputten voorzien van afdekplaat met een mangat van 600 mm vierkant.	E
Inspectieputten afdekken met gietijzeren putrand voor zwaar verkeer, type RB 3223-VP-vepro met betonrand, dagmaat 520 mm en randhoogte 240 mm, voorzien van zwaluwstaartvormige verwisselbare rubberzitting. Deksel en putrand voorzien van een rioolstelselaanduiding: DWA, RWA of gemengd.	E
Putranden op hoogte brengen met behulp van betonnen stelingen.	R
Inspectieputten situeren in het hart van de (openbare) weg.	R
Speciale putten (opstelling met schuiven, kleppen, overstortputten, pompputten enz.) bij voorkeur naast de openbare weg i.v.m. veiligheid bij onderhoudswerkzaamheden.	R
Minimale afmetingen speciale putten inwendig 800x800mm.	E

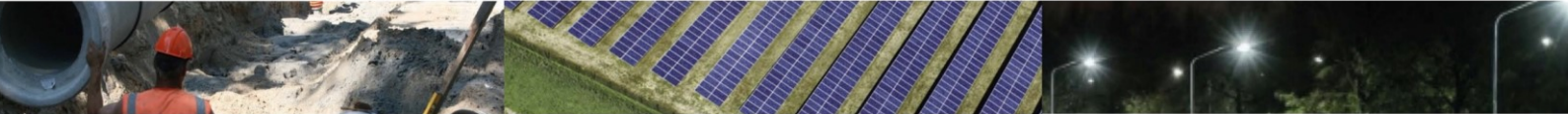
• Verbinding tussen put en buis uitvoeren met behulp van glijringverbinding.	E
• Betonnen uitstroombakken met een terugslagklep toepassen op locaties waar de riolering in het oppervlaktewater uitkomt.	E
• Kunststofbuizen uitvoeren in sterkteklasse SN8. Verbinding door middel van een losse- of aangevormde mof met rubber manchet.	E
• Minimaal bodemverhang vuilwaterriolering 1:500	E
• Minimaal bodemverhang regenwaterriolering 1:1000	E
Kolk- en huisaansluitingen	
• Afmetingen van kolk- en huisaansluitingen is afhankelijk van het rioleringssysteem: ◦ Gemengd riool: kolkaansluitingen $\varnothing$ 125 mm / huisaansluitingen $\varnothing$ 125 mm ◦ DWA- riool: kolkaansluitingen $\varnothing$ 125 mm / huisaansluitingen $\varnothing$ 125 mm ◦ RWA- riool: kolkaansluitingen $\varnothing$ 125 mm / huisaansluitingen $\varnothing$ 160 mm	E
• Alle PVC-materialen van kolk- en huisaansluitingen uitvoeren in stijfheidsklasse SN8	E
• Kolk- en huisaansluitingen aanleggen met voldoende afschot en over de volle lengte dragen op de ondergrond.	E
• Voor DWA en HWA-huisaansluitingen een ontstoppingsstuk aanbrengen op particuliere grond net over de erfgrans.	E
• Ontstoppingstukken voorzien van tekst RWA, DWA of gemengd.	E
• Toepassen: Straatkolk type: STR 9736, hoogte 0,80 meter o.g. Trottoirkolken types: TRK-4717 of TM128A, hoogte 0,90 meter o.g. Tegelpadkolk type: STR 9301, hoogte 0,60 meter o.g. Nyloplast straat- en trottoirkolken (toepassen na goedkeuring gemeente)	R
• Kolken tweezijdig van de weg aanbrengen en tegenover elkaar aan de kant van de weg.	R
• Maximale afstand tussen de kolken aan dezelfde zijde van de weg bedraagt 20 meter.	R
• Maximaal 100 m ² verharding afwaterend op één kolk.	
• Geen haakse bochten toepassen in kolk- en huisaansluitleidingen.	E
Persleiding en gemalen	
• Persriolering en gemalen alleen toepassen als afvoer van rioolwater via een vrijvervalriolering niet mogelijk is.	E
• Ontwerp van pompput en installatie (zowel technisch als mechanisch) en de besturing / telemetrie behoeft goedkeuring van de gemeente Goeree- Overflakkee.	E
• Locatie van de voorziening zo kiezen dat er geen stankoverlast zal optreden bij de aanwonenden.	R
• De voorziening dient goed bereikbaar te zijn voor zwaar materieel in het kader van beheer en onderhoud.	E
• Ter voorkoming van "vuil" en intredend water bij (extreem) hoge en normale waterstanden in de overstort een terugslagklep aanbrengen.	E
• Aansluiting persleiding op DWA-inspectieput ten minste 0,10m onder b.o.b. laagste inkomende riolering. Op deze wijze sluit de persleiding onderwater, onder in de inspectieput aan.	E
• Aangehouden moet worden dat de juiste leidingdiameter gekozen is en er geen aanslibbing plaatsvindt. Er mag geen onderdruk ontstaan tijdens wisselende pompomstandigheden.	E
• Als pomptype en storingsmeldingssysteem toepassen Xylem-pompen/gemalen en Aquaview meld-/alarmeringssysteem. Het meld-/alarmeringssysteem verbinden met de hoofdpst van de Gemeente Goeree-Overflakkee.	E
• Materialisatie in de pompput: appendages RVS, leidingwerk HDPE, balkbeerkleppen: gecoat gietijzer, voetbocht: gietijzer	E
• Materialisatie persleiding: HDPE, minimale sterkte SDR17	R
Drainage	
• Tegen de vaste kant van alle sleuven van het hoofdriool, c.q. combi van twee hoofdriolen, een ribbeldrain rond 60 mm omwikkeld met volumineuze polypropeenvezel aanbrengen, compleet met bijbehorende hulpstukken.	E
• Ook onder wegen waarin geen riolering wordt aangebracht een drain onder het zandbed aanbrengen ter afwatering van de fundering.	E
• Drainages aansluiten op (RWA) regenwaterriolering. Drainages ca. 0,60m onder maaiveld	R

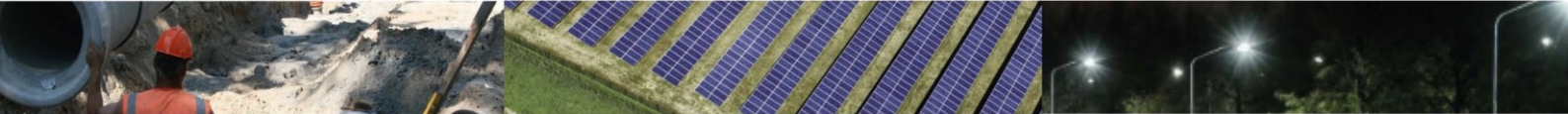
aansluiten op inspectieput. De laatste 2 meter van de drainage uitvoeren als blinde drainage.	
Revisie en inspectie	
- Van het totale rioolplan dient op schaal 1:200/1:500 revisie te worden aangeleverd. Op de revisietekening dienen de maten en afmetingen aangegeven te worden zoals de onderdelen daadwerkelijk gerealiseerd zijn. De inmeting geschiedt met een maximale afwijking van +/- 20 mm. De revisietekening dient minimaal de volgende onderdelen te bevatten: - De ligging van de hoofdriolering en putten, inclusief putnummering - Maaiveldhoogte putdeksels, inwendige afmeting put, materiaal put - Leidingen: stroomrichting, afmeting buis, materiaal buis, b.o.b. maat t.o.v. N.A.P., strenglengte - Alle maten ten opzichte van N.A.P. en getekend volgens het RD-stelsel - Aanlevering van de tekening in Pdf-formaat en in DGN-/DWG-/DXF- formaat - Details van bijzondere objecten: schaal 1:50 Op de totale revisietekening dient ook de ligging van de huisaansluiting verwerkt te worden. Waarbij minimaal het volgende weergegeven dient te worden: - de ligging van de leiding met maatvoering t.o.v. een vast punten; - de diameter, materiaal en functie van de leiding; - de hulpstukken die zijn toegepast; - de locatie van het ontstoppingsstuk met maatvoering t.o.v. een vast punten; - de locatie van de inlaat op het hoofdriool; - de hoogte t.o.v. NAP en bovenkant maaiveld of straatwerk.	E
De hoofdriolering dient gereinigd en geïnspecteerd te worden volgens de NEN-EN-13508 en de daarvan op toepassing zijnde NEN3398-2004. Van de inspectie dient een rapportage vervaardigd te worden. Van de inspectie dient ook een werktekening vervaardigd te worden. De bestanden worden aangeleverd per USB-stick of harde schijf. De inspectie dient uitgevoerd te worden door middel van panorama techniek.	E
- De hoofdriolering in de volgende (bouw)fase reinigen en inspecteren: - Na de aanleg van de riolering (in de bouwrijp fase) - Na het woonrijp maken van het plan	E
Inspectiemethode riolering: Panorama-technologie.	E

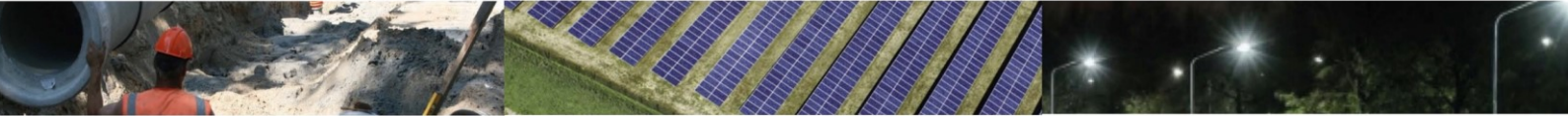
6.2 (Wegen)verharding, Verkeer/Mobiliteit, Materialisatie	
Uitgangspunten/ Beleid	
• Wegenverkeerswet 1994 • Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens 1990 (RVV 1990) • Besluit administratieve bepaling inzake het wegverkeer (BABW) • Uitvoeringsvoorschriften BABW • ASVV 2012 (CROW) of recentere versie • Basiskennmerken wegontwerp (CROW 315) • Basiskennmerken Kruispunten en Rotondes (CROW 315a)	
	Hardheid E / R
Erftoegangswegen	
<i>Functie: Verblijven</i> <i>Snelheid: 30 km/u</i> <i>De erftoegangsweg bestaat uit een rijbaan (rijloper) zonder as-markering.</i> <i>Ligt er op de betreffende weg een openbaarvervoersroute, dan mag afgeweken worden naar een 50 km/u inrichting.</i>	
Rijbaan	
• Breedte rijbaan $\geq$ 5,50 meter (twee richtingen)	E
• Breedte rijbaan $\geq$ 3,80 meter (eenrichtingsverkeer)	E
• Breedte voetpad minimaal 1,80 meter excl. kantopsluitingen.	E
Parkeren	
• Parkeernorm conform parkeerkencijfers CROW.	E
• Afmetingen haaksparkeervakken breed 2,50 meter, lang 5,00 meter.	E
• Afmetingen langsparkeervakken breed 2,25 meter, lang 6,00 meter.	E
• Aanbrengen van vaste mindervalide parkeervakken is maatwerk en op verzoek.	R
Verkeersremmers	
• Taludlengte verkeersplateaus en drempels: ◦ Bij een hoogte van 0,08 meter, taludlengte: 1,75 meter ◦ Bij een hoogte van 0,12 meter, taludlengte: 2,40 meter ◦ Verkeersplateaus en drempels met een sinusvorm aanbrengen	E
• Overige verkeersremmers conform richtlijnen CROW (drempels, plateau's, versmallingen, verspringingen). Bij voorkeur om de 80 meter een snelheidsmaatregel.	R
• Bij schoolzones om de 50 meter een snelheidsmaatregel.	R
Markering	
• In principe geen markeringen. (Uitzondering: VOP bij scholen en/of winkelgebieden)	R
Verkeersspiegels	
• Geen verkeersspiegels in verblijfsgebieden.	R
Voorrangssituaties	
• Gelijkwaardige kruisingen (rechts voorrang). Uitgezonderd (woon)erven, uitritconstructies, busbanen en snelfietsroutes	R
Brandweereisen	
• Vrije doorrijhoogte minimaal 4,20 meter	E
• Maximale obstakelhoogte 0,09 meter	E
• Minimale doorgangsbreedte 3,50 meter	E
• Maximale hellingshoek 8%	E

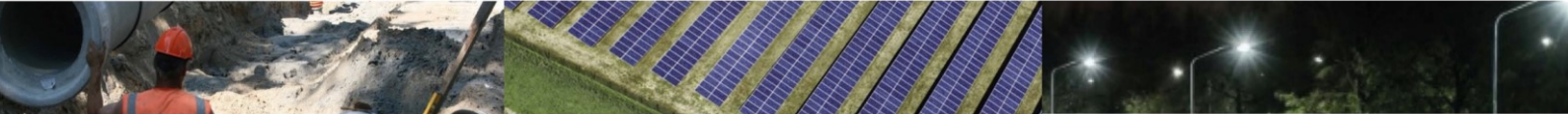
• Vrij werkbreedte van 5 meter	E
Materialisatie erftoegangswegen	
• Rijbaan in elementenverharding.	R
• Bij verharding achter de kantopsluiting een trottoirband met afmeting 130/150x250mm toepassen.	R
• Bij geen verharding achter de kantopsluiting een trottoirband met afmetingen 130/150x250mm toepassen. Deze trottoirbanden stellen in stelspecie en voorzien van een steunrug van stampbeton.	
Gebiedsontsluitingswegen	
<i>Functie: Verblijven en uitwisselen (stromen)</i> <i>Snelheid: 50km/u</i> <i>De gebiedsontsluitingsweg bestaat uit een rijbaan met twee rijstroken, geen gescheiden rijbanen. Wel een overrijdbare middengeleider. Indien mogelijk vrijliggende fietspaden. Trottoir op afstand van de rijbaan.</i>	
Rijbaan	
• Breedte rijstrook $\geq 3,25$ meter (exclusief markeringen)	E
• Eventueel overrijdbare middengeleider	R
• Breedte fietsstrook $\geq 1,75$ meter	E
• Breedte vrijliggend fietspad $\geq 2,50$ meter (eenrichting) en 3,50 meter – 4,50 meter (tweerichtingen), uitvoeren in rood	E
• Bij voorkeur vrijliggende fietspaden met een (half) verharde berm die groter of gelijk is aan 0,60 meter.	R
• Breedte voetpad minimaal 1,80 meter excl. kantopsluitingen.	E
• Niveauverschil tussen voetpad en fietspad, bij voorkeur schuine trottoirband	R
• Bromfietzers binnen de bebouwde kom zoveel mogelijk op de rijbaan	R
Parkeren	
• Parkeernorm conform parkeerkencijfers CROW.	E
• Langspaarvakken, (afmetingen breed 2,50 meter, lang 6,00 meter) géén haaks parkeren.	E
• Uitritten zoveel mogelijk beperken. Zoveel mogelijk via een parallelweg.	R
Verkeersremmers	
• Conform richtlijnen CROW (in principe geen verticale snelheidsremmers)	E
Markering	
• Markering conform CROW.	E
Verkeersspiegels	
• Geen verkeersspiegels toepassen.	R
Voorrangssituaties	
• De aansluiting van een erftoegangsweg geschiedt altijd door middel van een uitritconstructie.	E
• Op kruispunten en rotondes is de voorrang altijd geregeld.	E
• Langzaam verkeer onderling geen voorrang regelen.	E
• Bij geregelde oversteek, daar waar snelheidsverschil groot is; fietser uit de voorrang (voetganger in de voorrang, mogelijk op plateau aanbrengen).	R
Brandweereisen	
• Vrije doorrijhoogte minimaal 4,2 meter.	E
• Maximale obstakelhoogte 0,09 meter.	E
• Minimale doorgangsbreedte 3,50 meter.	E
• Maximale hellingshoek 8%	E
• Vrij werkbreedte van 5 meter.	E
Materialisatie gebiedsontsluitingswegen (afhankelijk van beeldkwaliteitsplan kan hiervan worden afgeweken)	
• Rijbaan in asfaltverharding	R

Als kantopsluiting trottoirbanden met afmeting 180/200x250mm toepassen. Trottoirbanden stellen in stelspecie en voorzien van een steunrug met stampbeton.	R
Inritten	
Maximale breedte van particulier inritten is: 4,00 meter	E
Bij particuliere percelen maximaal 1 inrit welke aansluit op de openbare weg/verharding.	E
Maximale breedte van bedrijfsinritten is maatwerk. Hiervoor dient door de aanvrager nut en noodzaak aangetoond te worden door middel van voertuig-rijcurves.	E
Trottoirs en loopstroken	
Breedte van trottoir minimaal 1,80 meter excl. kantopsluitingen.	R
Breedte van loopstroken minimaal 1,80 meter.	
Trottoirs en voetpaden betegelen met betontegels, afmeting 300x300mm, dikte: 45 mm. Bij inritconstructie betontegels met afmetingen 300x300, dikte: 70mm toepassen.	R
Straatwerk van trottoirs en loopstroken uitvoeren in halfsteensverband in de breedterichting.	R
Trottoirs en loopstroken die toegankelijk zijn voor motorvoertuigen uitvoeren met tegels/stenen met een minimale dikte van 70 mm.	E
Voor kantopsluiting trottoirs en loopstroken opsluitbanden toepassen met afmeting 60x200mm en op druk belopen looproutes opsluitbanden 100x200mm toepassen.	E
Hellingbanen voor de toegang naar (winkel)panden dienen in de basis inpandig of op eigen terrein van de initiatiefnemer aangebracht te worden.	E
Goten en afwatering	
- Ten behoeve van afwatering de volgende afschotpercentages hanteren: - Asfaltverharding: 2,5% - Elementenverharding: 3,0%	R
Goten langs een rijbaan van elementenverharding en ter plaatse van parkeerstroken/parkeerplaatsen als molgoot aanbrengen, geen getrapte goten aanbrengen.	E
Langs de kantopsluiting (trottoirband) van de rijbaan als goot 1 strek keiformaat aanbrengen en trottoirkolken aanbrengen.	R
Langs rijbaan van asfaltverharding als goot een betontegel aanbrengen 300x150x80mm.	R
Markering	
In vlakken van elementenverharding markeringen aangeven met behulp van witte klinkers of markeringstegels.	R
Op asfalt- en betonverhardingen markeringen aanbrengen met behulp van thermoplastisch materiaal.	E
Tijdelijke markeringen (minder als 1 jaar) uitvoeren in wegenv verf.	R
Materialisatie algemeen	
Alle materialen moeten gecertificeerd en voorzien zijn van een CE-markering of van een kwalitatief vergelijkbaar keurmerk.	E
Betonstraatstenen toepassen met minimaal 10 mm dikke kleurvast toplaag bestaande uit 80% kleurecht natuurlijke materialen en splintervrije kop, dikte 80 mm.	E
Bij betonstraatstenen in keperverband bisschopmutsen toepassen met een strekse laag langs de trottoirband.	E
Straatbakstenen toepassen met kwaliteitsklasse A en EQ+ hardheidsklasse 4-12.	E
Keiformaat toepassing in rijbanen en parkeervakken.	R
Dikformaat toepassen in parkeervakken en loopstroken.	R
Dikformaat en waalformaat toepassen in loopstroken.	R
- Boomkransverharding per situatie onderzoeken. Mogelijkheden zijn: - Stalen boomkrans - Perronbanden - Boomkransbanden - Cirkelbanden	R

○ Woonerfboomkranstukken	
• Hoogteverschil tussen bovenkant trottoirband en bovenkant straatwerk ten minst 0,10 meter.	R
• Verkeersdruppels en midden geleiders uitvoeren in RWS-banden.	R
• Straatwerk van wegen uitvoeren in keperverband, met toepassing van bisschopmutsen.	E
• Alle kantopsluiting (inclusief bochtbanden en hoekstukken) pas maken door middel van zagen.	E
• Bij natuursteenkeien (kinderkoppen) een onkruidwerende voegvulling toepassen.	E

6.3 Groen

Uitgangspunten/ Beleid

- Groen kwaliteitsplan 2016-2019
- Handboek bomen 2018 – Norm Instituut Bomen

Algemeen

Hardheid E / R

Voor uitbreidings- en inbreidingsplannen de volgende percentages aanhouden:

- Nieuwe uitbreidingsplannen: > 50% groen, water en spelen
- Inbreidingsplannen op wijkniveau: > 20% groen, water en spelen
- Kleinschalige inbreiding (tot ca. 5 woningen): > *20% groen, water en spelen
(* Hierbij kan groen op daken meetellen)
- Op het groenplan dienen ook de locaties van de lichtmasten aangegeven te worden.

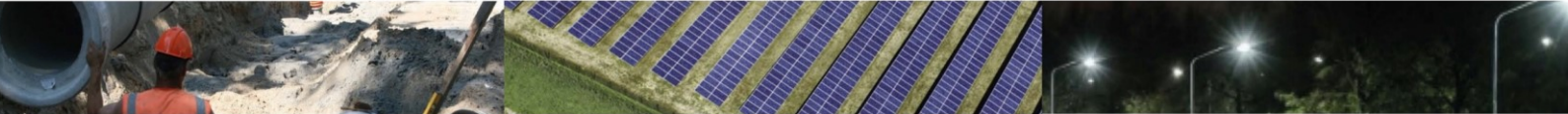
Bomen

- Richtlijnen van het aantal bomen in nieuwbouwprojecten is minimaal 0,4 bomen per woning.
- Aanplanten van bomen dient plaats te vinden in de periode tussen 15 november en 15 april. Buiten deze periode mogen geen bomen met kluit of losse wortel worden aangebracht.
- Minimale maatvoering te planten bomen: (*stamomtrek*)
 - 1^e grote: 18-20 cm
 - 2^e en 3^e grote: 16-18 cm
- Bomen zo veel als mogelijk planten in beplantingsvakken of grasbermen.
- Aan de zonkanten van woningen geen bomen van 1^e grote aanbrengen binnen 15 meter van de gevel. (*Dit i.v.m. zonnepanelen op daken.*)

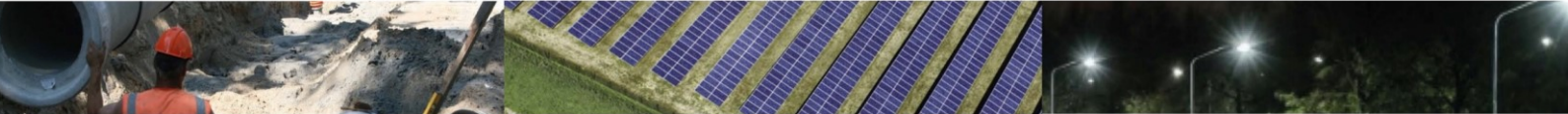
- Voor het planten van bomen is het volgende van toepassing:

Structuur	Boomgrootte		
	1 ^e grootte (>12 m)	2 ^e grootte (>6 - <12 m)	3 ^e grootte (<6 m)
Hoofd- / nevenstructuur			
Doorwortelbaar volume (aanleg)	12 m ³	8 m ³	6 m ³
Drainage- / beluchting-systeem	Ja	Ja	Ja
Afstand tussen bomen onderling	12 -15 m	8 – 10 m	6 – 8 m

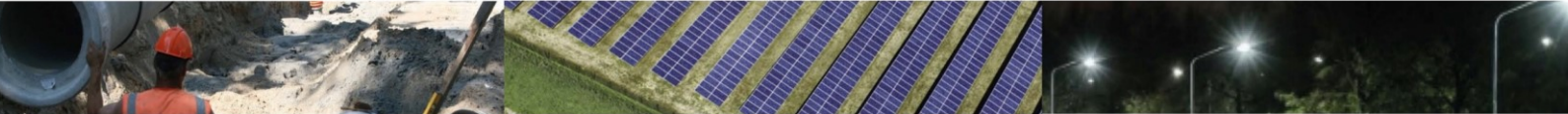
- Boomplantvakken:
 - Buiten de verharding → bomengrond
 - Voetpad verharding → bomenzand
 - In de verharding van rijwegen → bomengranulaat
- Tussen straatlaag/zandcunet en bomengranulaat een scheidingsdoek aanbrengen.
- Type beluchtingssystemen bij bomen:
 - Bij bomen in groenvakken: beluchtingsbuis, flexibele drainagebuis $\varnothing$ 80 mm, omwikkeld moet kokos.
 - Bij bomen in verharding: Type Airmax 45 of gelijkwaardig.
- Beluchtingssysteem op maaiveld afwerken met metalen-eindkap en opnemen in bestrating.
- Per boom dient er een hoogwaardig gerecycled LDPE-gietrand te worden aangebracht met totale een hoogte van 0,30 meter.
- Elke in een beplantingsvak of grasberm geplante boom dient te worden bevestigd aan minimaal 3, niet verduurzaamde boom(knie)palen, lengte 1,50 meter, diameter 90 mm, met boombanden. Boom(knie)palen dienen na verwerken recht uitgelijnd 0,50 meter boven maaiveld uit te steken.
- Boombanden van autogordel, breedte 0,10 meter, horizontaal en gekruist aanbrengen.
- Boombescherming toepassen rond bomen die gesitueerd zijn in parkeerplaatsen en in verharde gebieden waar veel rijden verkeer aanwezig is.
- Ter voorkoming van te verwachte wortelschade aan verharding of/of kabels en leidingen verticaal wortelwering-/ wortelgeleiding aanbrengen.

○ Wortelgeleiding aanbrengen in plantvakken in verharding. (< 2m van de boom en bij kleinere plantvakken) ○ Wortelwering aanbrengen nabij kabels en leidingen/ verharding. (>2m van de boom en bij grotere plantvakken) • Bovenzijde van de wand tot aan of net onder maaiveld laten eindigen, onderzijde 0,20 meter onder de laagste grondwaterstand/ligging kabels en/of leidingen of 1,00 meter onder maaiveld. Leverancier: Greenmax o.g.	
• Bomen staan minimaal 5,00 m van de openbare verlichting en mogen geen hinder geven voor zonnepanelen.	E
• Bomen mogen niet boven het kabels en leidingen tracé worden aangebracht maar op een afstand van minimaal 1,00 meter van de dicht bijliggende kabel of leiding.	R
• Het water geven van bomen en beplanting (10x per groeiseizoen) komt in de onderhoudstermijn ten laste van de aannemer of initiatiefnemer. De gemiddelde watergift per boom per keer is 80 liter. Om het water de kans te geven in de grond te kunnen trekken dient de watergift in twee beurten gegeven te worden.	E
Plant- en groenvakken	
• Ter plaatse van groenvoorziening dient de bodem van het groenvak te zijn losgewerkt.	E
• Groenvakken hebben een minimale breedte van 1,50 meter.	R
• Geen beplanting of hagen aanbrengen in bochten hoger dan 0,60 meter.	E
• Ter plaatse van plantvakken dient tenminste 0,40 meter teelaarde aanwezig te zijn. Teelaarde conform Standaard RAW.	E
• Groenvakken met bestaande grond moeten worden bemest met 1 m3 / are organische mest.	E
• Brandkranen moeten in een groenvoorziening direct terug te vinden zijn. Rond een brandkraan in een groenvoorziening verharding aanbrengen.	E
Hagen	
• Hagen ○ Minimale vakbreedte: 0,80 m ○ Minimale vaklengte: 5,0 m	R
Gazons	
• Minimale vakbreedte: 5,0 m	R
• Bermen niet steiler aanleggen dan 1:3	E
• Taluds inzaaien met langzaam groeiend grasmengsel.	R
• Gazons dienen bol te worden aangelegd (bollingspercentage 15 mm per meter).	E
Bermen	
• Minimale vakbreedte: 2,0 m	R
• Bermen niet steiler aanleggen dan 1:3	E
• Graszaadmengsel B3 met eventueel bloemenmengsel.	E
Sierplantsoen	
• Heester ○ Minimale vakbreedte: 1,5 m ○ Minimale vakoppervlakte: 10 m2 ○ Minimale groepsgrootte: 5 m2 per soort ○ Plantafstanden onderling: 0,40 m ○ Afstand tot rand plantvak: 0,50 m	E
• Bosplantsoen ○ Minimale vakbreedte: 5,0 m ○ Minimale vakoppervlakte: 50 m2 ○ Minimale groepsgrootte: 15 m2 per soort ○ Plantafstanden onderling: 1,50 – 3,00 m ○ Afstand tot rand plantvak: 1,5 x plantafstand	E

• Bodembedekkers ○ Minimale vakbreedte: 1,5 m ○ Minimale vakoppervlakte: 10 m² ○ Minimale groepsgrootte: 5,0 m² per soort ○ Plantafstanden onderling: 0,40 m ○ Afstand tot rand plantvak: 0,50 m	E
• Vaste planten ○ Vaste planten aanbrengen volgens het Griffioen concept ○ Minimale vakbreedte: 1,5 m ○ Minimale vakoppervlakte: 10 m²	E
Overig	
• Plantmateriaal moet zijn van de eerste kwaliteit, soortecht, ziektevrij, zonder ongedierte en zonder schimmels. Er dient uitsluitend soort echte beplanting van eerste keuze toegepast te worden voorzien van een hiervoor geldend keurmerk. Beplanting dient dan ook <u>Naktuinbouw gecertificeerd</u> te zijn.	E
• Te planten bomen in verharding of overhang over verharding mogen geen last hebben van druipt, vruchtval of op een andere manier hinderlijk zijn voor het gebruik van de openbare ruimte.	E
• Door aannemers te leveren beplantingsmaterialen dienen voor levering op de kwekerij te worden gekeurd door een, door de gemeente, aan te stellen persoon.	R

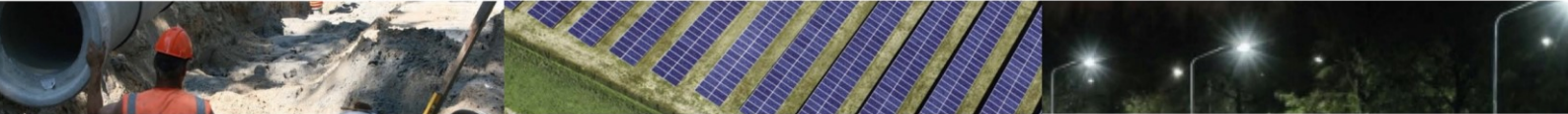

6.4 Grondwerk en funderingen

Uitgangspunten/ Beleid

- Laatste versie van de standaard RAW-bepalingen, uitgave CROW.

Algemeen	Hardheid E / R
• Vaststelling van definitieve maaiveld- en wegenpeilen worden bepaald aan de hand van: ○ Omliggende omgeving ○ Drooglegging ○ Grondbalans	E
• Aan te voeren grond voor ophogingen en aanvullingen moet van goede structuur, kwaliteit en vrij van verontreinigingen zijn. Hiervoor een geschiktheidsverklaring (milieu hygiënisch als functionele toepasbaarheid) overleggen. Deze ter goedkeuring voorleggen aan de gemeente Goeree-Overflakkee.	E
• Terreinen waar sprake is van een ophoging, tot ca. maximaal 0,50 meter, de grond vooraf open te maken/frezen/woelen/ploegen. Daar waar sprake is van een grasmat deze te verwijderen of 0,15 meter te frezen.	E
• Bij terreinen die meer dan 0,50 meter worden opgehoogd geldt naast de bovengenoemde eis dat aangetoond moet worden dat de ophoging geen schadelijke gevolgen geeft. Te denken valt aan onvoorziene zakkingen, wateroverlast, e.d. Hiervoor, indien van toepassing, de nodige voorzorgsmaatregelen treffen.	E
• Bij het graven mag de grond onder de rioleringsbuizen niet worden geroerd. In dit geval de geroerde grond verwijderen en met gecertificeerd ophoogzand aanvullen en verdichten.	E
• Bij ontgravingen waar nodig en gewenst de verschillende grondkwaliteiten te scheiden. Zanderige grond naar het oordeel van de directie hergebruiken in de aanvulling.	R
• Aanwezige en vrijkomend puin, bouwafval en andere voorwerpen vrijkomen scheiden door middel van zeven en afvoeren.	E
• De vrijkomende geschikte grond in het werk verwerken. Overblijvende grond, afhankelijk van de grondbalans af te voeren.	E
• Voorafgaand aan de demping van sloten en watergangen de bodem slib- en begroeiingvrij maken. De aanvulling, passend in de toekomstige situatie, zorgvuldig uitvoeren en daarbij zorgdragen dat opwelling van de onderbodem wordt voorkomen. De aanvulling uitvoeren met voldoende overhoogte waardoor “zettingen” worden opgevangen. Voor slib/grond die moet worden afgevoerd heeft de gemeente geen opslagcapaciteit c.q. verwerkingsruimte.	E
• Het zand in zandbed of het zand voor ophoging wat binnen de gemeente wordt toegepast dient ontzilt te zijn. Het keuringscertificaat dient voor het aanbrengen van het zand in bezit te zijn van de gemeente Goeree-Overflakkee.	E
• Onder de aan te leggen wegen, fietspaden, parkeerplaatsen e.d. voldoende ruime cunetten ontgraven, tot een diepte van minimaal 0,60 meter onder de bovenkant van de aan te brengen verharding. Onder voet- en wandelpaden een cunet ontgraven tot een diepte van minimaal 0,35 meter onder de bovenkant van de aan te brengen verharding.	E
• De terreinen zodanig afwerken dat een “goede” aansluiting wordt verkregen op naastgelegen verhardingen, erven, gebouwen enz.	E

6.5 Speelvoorzieningen

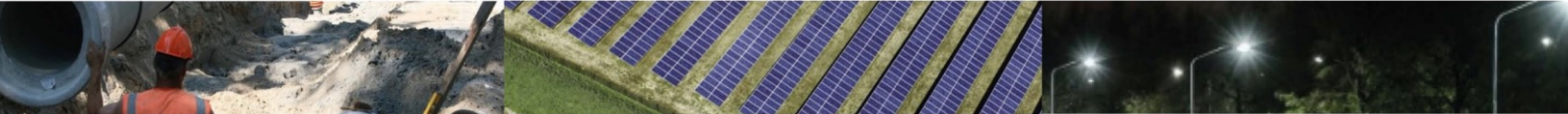
Uitgangspunten/ Beleid

- Speelnota Goeree-Overflakkee 2017-2022

Algemeen

Hardheid E / R

• Minimaal 3% van het plangebied moet worden ingericht voor speelvoorzieningen. Trottoirs en openbaar groen wordt niet toegekend als speelruimte.	E
• Op speelplaatsen mogen geen putdeksel worden aangebracht. Bestaande aanwezige putdeksels dienen verdekt gemaakt te worden.	E
• Er mogen geen bomen en struiken in valondergronden van speelplaatsen aanwezig zijn.	E
• Er mogen geen kabels of leidingen onder speelplaatsen aanwezig te zijn.	R
• Geen speeltoestellen onder kroon van bomen.	E
• Per speelplaats dient minimaal 1 zitbank met 1 afvalbak aanwezig te zijn.	E
• Indien nodig, (vanwege veiligheidsrisico's) speelplaatsen afschermen met een gepoedercoat dubbelstaafmat hekwerk van 0,80 meter hoog, spijlafstand 0,10 meter in de kleur dennengroen RAL 6009.	R
• Geen speelplaatsen langs druk- doorgaande wegen aanbrengen. Anders een fysieke afscheiding aanbrengen.	R
• Als valdempende speelondergrond toepassen: ○ Bij een valhoogte tot 1,50 meter: gras voorzien van rubberen grasdoorgroeitegels. ○ Bij een valhoogte vanaf 1,50 meter: kunstgras / gietvloer / tigermulch	R

6.6 Waterhuishouding, beschoeiingen en duikers

Uitgangspunten/ Beleid

- Keur waterschap Hollandse Delta
- Nota toetsingskaders en beleidsregels voor het watersysteem 2014 (waterschap Hollandse Delta)

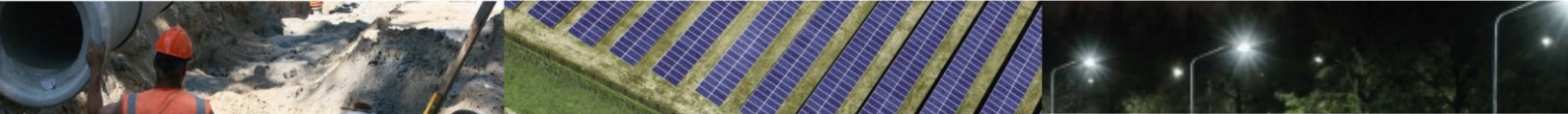
Waterhuishouding

Hardheid E / R

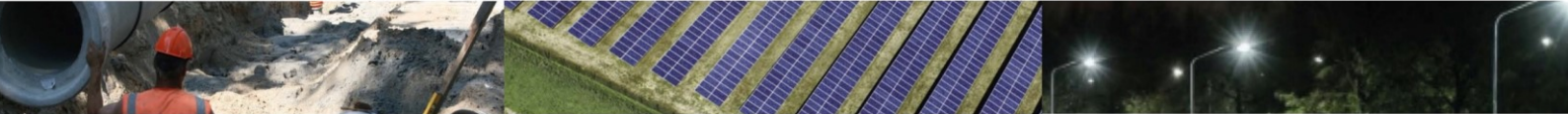
• Bij nieuwbouwplannen moet waterberging gerealiseerd worden conform de keur van waterschap Hollandse Delta.	E
• De drooglegging van het nieuw in te richten gebied moet minimaal 1,25 meter ten opzichte van de nieuwe maaiveldhoogte zijn. Voor wegen geldt een minimale drooglegging van 0,80 meter gemeten t.o.v. de hoogste grondwaterstand.	E
• Per 5 ha projectgebied dient een peilbuis te worden aangebracht voor permanente monitoring van de grondwaterstand. Uitvoering en locatie i.o.m. gemeente bepalen.	E
• De regenwaterafvoeren van woningen die grenzen aan oppervlaktewater dienen rechtstreeks op het oppervlaktewater te worden aangesloten.	R
• Indien noodzakelijk woningen(blokken) voorzien van ontwateringssysteem bijvoorbeeld door aanleg van een drainagesysteem. De drainage (alleen perforatie onder bebouwing) aansluiten op regenwaterrioolstelsel met het voorbehoud dat de drain niet dieper ligt als 0,80 meter onder het woningen(blok)peil. (De drainage is namelijk niet bedoeld als verlaging van de grondwaterstand.) Tevens zorgdragen dat het RWA-hoofdriool voldoende capaciteit heeft om extra water zonder overlast af te voeren. De aansluiting vindt altijd plaats via RWA-huisaansluiting. Een en ander aan te tonen middels berekening van de hoeveelheid aangeboden drainwater en capaciteit RWA-hoofdriool. In situaties waarbij geen RWA-hoofdriool is zo nodig een drainhoofdriool aanleggen.	E

Oppervlaktewaterlichamen

• Oevers, waterdiepte, waterstanden en doorstroomprofielen e.d. moeten voldoen aan de keur van waterschap Hollandse Delta.	E
• De waterdiepte van kleine waterpartijen (enkele meters waterbreedte) moet minimaal 0,80 meter zijn ten opzichte van het laagst gehanteerde peil door het Waterschap Hollandse Delta in een jaarcyclus. Indien de gevaarzetting daartoe aanleiding geeft, waaronder spelende kinderen, plasbermen toepassen. Plasberm ca. 1,00 meter breed. Niet breder dan 1,20 m. De waterdiepte van plasbermen 0,10 meter ten opzichte van het laagst gehanteerde peil.	E
• De waterdiepte van grotere (4-10 meter waterbreedte) en grote (>10 meter waterbreedte) waterpartijen moeten minimaal 1,25 c.q. 1,50 meter zijn ten opzichte van het winterpeil, het laagst gehanteerde peil. De hellingshoek van zowel de boven- als onderwatertaluds niet steiler dan 1:2. Bij het toepassen van beschoeiing altijd plasbermen aanbrengen.	E
• Pas milieuvriendelijk oevers toe waar spontane oevervegetatie gewenst is.	R
• Het oppervlaktewater mag geen dode hoeken hebben waar drijfvuil zich kan ophopen.	R
• Water, oevers en taluds moeten bereikbaar zijn voor machinaal onderhoud.	E
• Geen bomen en heesters in taluds met een vol capillaire zone planten. (Betreft de eerste ca. 0,30 meter boven de grondwaterstand.)	E
• In grotere oppervlaktewaterlichamen visoverwinteringsplaatsen aanleggen met een waterdiepte van 2,00 meter.	R
• Watergangen dienen gedempt te worden met materiaal dat gelijkwaardige zettingseigenschappen heeft als de naastliggende gronden.	E
• Bij waterpartijen breder dan 4,00 meter een helling toepassen met grasbetontegels voor tewaterlating van maaiboten indien onderhoud niet of deels vanaf de onderhoudsstrook kant kan plaatsvinden.	E
• Openbaar water moet bereikbaar zijn voor machinaal onderhoud door middel van een	E

onderhoudstrook aan één zijde van de watergang met een minimale breedte van 3 meter.	
Beschoeiingen	
Per situatie beoordelen of, en zo ja, op welke wijze en van welke materialen een beschoeiing moet worden aangebracht. Deze materialen moeten duurzaam, functioneel en milieuvriendelijk zijn, en passen in de omgeving.	E
Van de maatvoering van beschoeiingen dient door middel van een berekening te worden aangetoond dat deze voldoen qua sterkte en stabiliteit. Ter beoordeling voorleggen aan de verantwoordelijke afdeling van de gemeente Goeree-Overflakkee.	E
Het toepassen van uitlogende materialen is niet toegestaan.	E
Bij harde oeverconstructies minimaal één fauna uittreedplaats aanbrengen per 75 meter oeverlengte.	R
Achter beschoeiingen en damwand geotextiel toepassen en bevestigen aan beschoeiing.	E
Stuwen	
Het binnen het projectgebied gelegen "open water" dient door middel van stuwen op een vooraf vastgesteld peil te worden gefixeerd.	R
De stuwen moeten "duurzaam waterdicht" zijn en met duurzaam materiaal worden uitgevoerd. Tevens voldoende stabiel om het maximale hoogteverschil langdurig te kunnen stuwen.	E
De stuwen moeten voldoende ver in de ondergrond en in de slootaluds steken om onder- en achterloopsheid te voorkomen.	E
De bovenzijde van de stuwen afwerken op 0,40 meter boven het vast te stellen waterpeil.	E
In de stuw moet op het vast te stellen waterpeil een doorlaat worden aangebracht van voldoende breedte, overeenkomstig voorwaarden van het waterschap Hollandse Delta. Deze doorlaat moet zodanig worden gemaakt dat het waterpeil met +/- 0,75 meter kan worden verlaagd. (Dit laatste in verband met het eenvoudig verlagen van het waterpeil in het voorliggende gebied voor het uitvoeren van onderhoud.)	E
Duikers	
Duikers moeten voldoen aan de keur van waterschap Hollandse Delta.	E
- Duikers uitvoeren in de volgorde van voorkeur: - Betonnen buizen of kokerelementen. - Geribbelde metalen buizen (Bijv. Spiro elementen). - Kunststofbuizen.	R
Duikers dienen al dan niet onderheid te worden op basis van een grondmechanisch bodemonderzoek met behulp van een sondering.	E
Diameter duiker minimaal 500 mm.	E
Dekking minimaal 1,00 meter.	R
Ligging: b.o.b. op minimaal 0,10 meter boven slootbodembodem niveau.	E
Duikers recht aanbrengen bij hoekverdraaiing in duiker een inspectieput aanbrengen	R
Rechthoekige duikers in rijwegen voorzien van betonnen stootplaten over de gehele breedte van de brugconstructie; lengte stootplaten minimaal 3,00 meter, gemeten in de lengterichting van de rijweg. De stootplaten eenzijdig opleggen op een steunbalk die onderdeel is of bevestigd is aan het landhoofd.	E
In geval van stroming in het water, de bodem en taluds aan beide zijden van de duiker voorzien van bodembescherming van schrale beton, dikte minimaal 120 mm, lengte minimaal 3,0 meter.	E

6.7 Civieltechnische kunstwerken

Uitgangspunten/ Beleid

- Keur waterschap Hollandse Delta
- Nota toetsingskaders en beleidsregels voor het watersysteem 2014 (Waterschap Hollandse Delta)

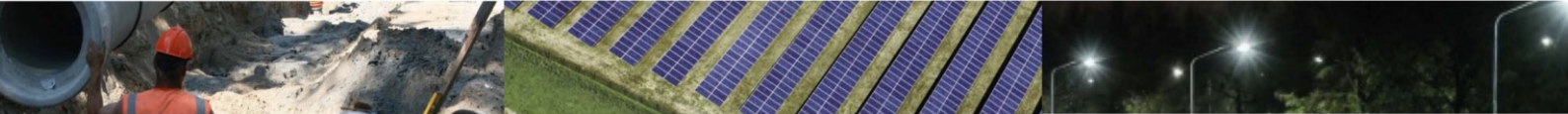
Algemeen

Hardheid E / R

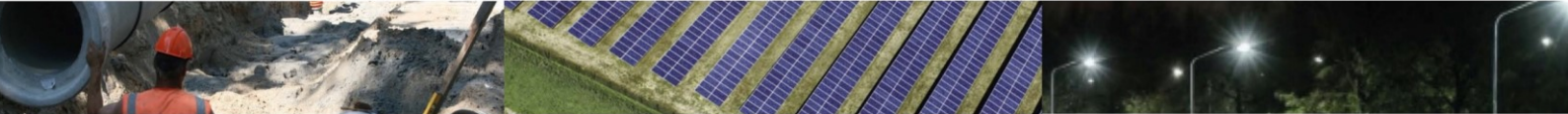
• De verkeersveiligheid en sociale veiligheid voor weggebruikers is primair.	E
• De ontwerpsystematiek "Onderhoudsbewust ontwerpen" is van toepassing op alle kunstwerken. Alleen duurzaam en onderhoudsarme materialen mogen toegepast worden.	E
• Door materiaalkeuze en detaillering hergebruik van materialen bevorderen (gescheiden terugwinnen)	E
• Vorm en afmetingen afstemmen op berekende verkeerstromen. Ontwerp en materiaalgebruik afstemmen op omgeving. En uitstraling conform aangegeven beeldkwaliteit.	R
• Houten onderdelen dienen te bestaan uit hardhout met een FSC-certificaat en duurzaamheidsklasse 1. Het gebruik van verduurzaamd hout is niet toegestaan.	E
• Voegovergangen dienen een ontwerp levensduur te hebben van 10 jaar.	E
• Stalen onderdelen fabrieksmatig conserveren: Ondergrond thermisch verzinken en afwerken met twee lagen poedercoating of dienen te bestaan uit RVS (geborsteld) (AISI 316)	E
• Kunstwerken dienen ongevoelig te zijn voor graffiti en beplakking.	E
• Garantie op de coatings betreft 100% van de applicatie en materiaalkosten voor de eerste twee jaar, daarna in vijf jaar aflopend naar 0%.	E
• Bevestigingsmaterialen zijn uitgevoerd in roestvast staal of thermisch verzinkt staal. Afgekorte draadeinden dienen te zijn voorzien van dopmoeren.	E
• Tussen verbindingsmiddelen en onder bouten nylon ringen toepassen.	E
• Onderdelen van kunstwerken zo bevestigen dat ze niet zonder gereedschappen kunnen verwijderd worden.	E
• Er mogen geen hijsvoorzieningen, injectieopeningen, stempels e.d. in de blijvende zichtbare delen zijn opgenomen.	E
• Voorzieningen treffen ter voorkomen van locaties en onderdelen waar (dooi)water kan blijven staan. (goede afwatering)	R
• Bij afwateringsvoorzieningen bij kunstwerken goed bereikbare ontpoppingsvoorzieningen toepassen.	E

Bruggen en viaducten

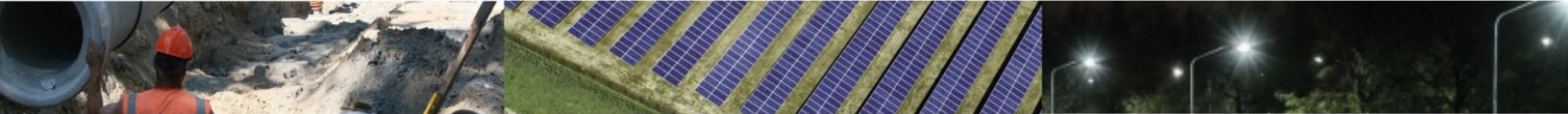
• Fiets- en voetgangersbruggen uitvoeren in de volgorde van voorkeur:
1. Betonconstructie.
2. Geconserveerde staalconstructie met houten of kunststof dek.
3. Composiet (vezel versterkt kunststof).
4. Houtconstructie met houten of kunststof dek.	E
• Bruggen over water uitvoeren met een vrije overspanning.	E
• Bruggen en viaducten zijn voorzien van stoot- c.q. overgangsplaten.	E
• De maximale helling van bruggen en viaducten bedraagt 3%.	E
• De minimale doorvaarthoogte betreft 1,50 meter over een breedte van 2,00 meter. (Om schaatser te faciliteren bedraagt de minimale hoogte van een brug 1,50 meter.)	R

• Bij bruggen en viaducten in een gebiedsontsluitingsweg is een fysieke scheiding tussen snel en langzaam verkeer aanwezig.	E
• Betondek voorzien van een asfaltconstructie.	E
• Staal en kunststof dek (bijv. Fiberline) voorzien van en antislip afwerking c.q. slijtlaag (bijv. epoxy emulsie afgestrooid met steenslag 2/6).	E
• Houten dekplanken voorzien van antislip strips (minimaal 2 stuks per dekplank).	R
• Onder- en achterloopsheid bij landhoofden moeten worden voorkomen.	E
• Bruggen in rijwegen voorzien van betonnen stootplaten over de gehele breedte van de brugconstructie; lengte stootplaten minimaal 3,00 meter, gemeten in de lengterichting van de rijweg. De stootplaten eenzijdig opleggen op een steunbalk die onderdeel is of bevestigd is aan het landhoofd.	E
• Taluds onder brugdekken bekleden met een gesloten verharding. Waterlijn voorzien beschoeiing en ter plaatse geen natuurvriendelijke oevers toepassen.	R
• Bruggen zijn aan weerszijden van het water voorzien van een faunapassage, zodat vrije migratie van fauna over land/oever mogelijk is. Dit houdt in dat stroken van 0,70 meter onder de brug vrij zijn. Faunapassages zijn voorzien van dekkingsmogelijkheden door middel van struikbeplanting bij de in- en uitloop.	R
Grondkerende constructies	
• De constructie van de damwand en het eventueel toepassen van een verankering dient te zijn gebaseerd op een stabiliteitsberekening en een grondmechanisch bodemonderzoek.	E
• Damwanden uitvoeren in volgorde van voorkeur: 1. Stalen damwand planken. 2. Kunststof damwand planken. 3. Houten damwandplanken van hardhout (voorzien van messing en groef of trapeziumvormig visbek.) met dubbele houten gordingen aan de bovenzijde van de damwand. 4. Betonnen damwandplanken.	R
• Damwanden afwerken met bijpassende deksloof.	E
• Bij hoge kades (>0,80 meter) in- en uitklimvoorzieningen toepassen.	R
Steigers	
• Steigers uitvoeren in materiaal met de volgorde van voorkeur: 1. Geconserveerde staalconstructies met stalen funderingspalen voorzien van een dek van kunststof (composiet of kunststof planken) of stalen roosterplaten. 2. Houten constructie met houten funderingspalen van hardhout en een dek van hardhouten dekplanken met antislip-strips. 3. Betonnen funderingspalen voorzien van een dek van kunststof.	R
• Houten dekplanken voorzien van antislip strips (minimaal 2 stuks per dekplank).	E
• Vlonders zijn voorzien van een schamkant van 100 mm hoog.	R
• Steigers hebben een minimale hoogte van 0,40 meter boven streefpeil.	R
Vaste trappen	
• Openbare vaste trappen tegen taluds e.d. uitvoeren in de volgorde van voorkeur: 1. Geconserveerde staalconstructie met rooster treden en voorzien van minimaal 1 leuning. 2. Traptreden van betonelementen en voorzien van minimaal 1 leuning van staal.	R
• Voorzieningen treffen om onkruidgroei onder trappen te voorkomen.	E
Leuningen	
• Alle leuningen conform bouwbesluit en/of handboek bermbeveiligingsvoorzieningen (CROW).	E
• Bij bruggen de onderste tussenregel mag (verticaal gemeten) niet buiten het brugdek	R

geplaatst zijn. De afstand tussen dek en onderste tussenregel is maximaal 200 mm.	
Leuningen minimaal 1,00 meter door laten lopen voorbij de aanvang van het talud.	E
Metselwerk	
Metselwerk (met uitzondering van kademuren binnenstad) voldoet aan CUR/SBR publicatie <i>“De kwaliteit van voegen in metselwerk”</i>, met als kwaliteitseis klasse E van de voeghardheidsmeting. Voor verankering van metselwerk in beton wordt gebruik gemaakt van RVS-muurankers. Eventuele ruimten tussen metselwerk en draagmuur zijn gevuld met specie.	R

6.8 Openbare verlichting

Uitgangspunten/ Beleid

- Beleidsplan 2015-2024 *‘Samen op weg naar een duurzame openbare verlichting!’*
- Beheerplan 2015-2018 *“De weg naar een duurzame openbare verlichting!”*
- Beeldkwaliteitsnotitie 2018/2019 *“Beeldkwaliteit en materiaalstandaard OVL”*

Algemeen

Hardheid
E / R

- De openbare verlichting moet voldoen aan de richtlijn zoals opgesteld door de Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde (NSvV) te Arnhem en NEN, de NPR 13201-1, 02-2018 of een meer recente uitgave hiervan.
- Op het lichtplan dienen de bestaande en de nieuwe bomen aangegeven te worden.

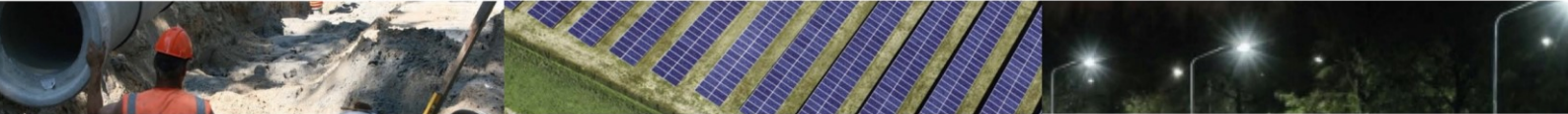
Lichtmasten en armaturen

- Materiaalkeuze voor lichtmasten en armaturen dienen onderbouwd te worden door middel van een TCO-berekening.
- Lichtmasten en armaturen toepassen conform de vigerende beeldkwaliteitsnotitie *“Beeldkwaliteit en materiaalstandaard OVL”*.
- Standaard led- armaturen met minimale 100.000 branduren toepassen en voorzien van telemanagement (*Philips Citytouch*);
- Als lichtkleur standaard 4000 K toepassen en in winkelcentra (monumentaal en winkelcentrum) 3000 K toepassen.
- Voor de kleurweergave (Ra) van een lichtbron onderstaande tabel* aanhouden:

Gebied	Gebruik	Kleurweergave (Ra)
Centrumgebied	Sfeer, toeristisch, warm	≥70
Woongebieden (ook bij ontsluitingswegen)	Functioneel, zichtbaarheid	≥70
Ontsluitingswegen (zonder woonfunctie)	Functioneel, zichtbaarheid bij hogere snelheden	≥25
Kantoor- en Bedrijventerreinen	Functioneel, zichtbaarheid	≥70
Verkeerswegen >50km/h	Functioneel, zichtbaarheid	≥25

*Tabel uit: Beleidsplan 2015-2024

- Lichtuittreding armatuur G4 of hoger.
- Lichtmasten uitvoeren in aluminium en voorzien van HDPE zwart grondstuk.
- Lichtmasten toepassen met een levensduur van tenminste 40 jaar.
- Openbare verlichting plaatsen in openbare (gemeentelijk) grond.
- Lichtmasten bij voorkeur plaatsen in het trottoir tegen de achterzijde van de trottoirband.

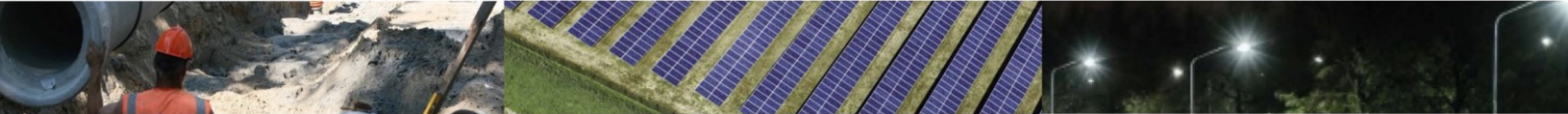

6.9 Markeringen, bebording en bewegwijzering

Uitgangspunten/ Beleid

- Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 (RVV 1990)
- CROW-publicaties: 207: "Richtlijnen voor bebakening en markering van wegen 2015"
- CROW-publicaties: 322: "Richtlijn bewegwijzering 2014"
- NEN 3381: "Wegmeubilair – Eisen voor permanente en tijdelijke verkeersborden" (2018)
- Richtlijnen Bewegwijzering Goeree-Overflakkee 2017

Markering	Hardheid E / R
• In vlakken van elementenverharding markeringen aangeven met behulp van witte klinkers of markeringstegels.	E
• Op asfalt- en betonverhardingen markeringen aanbrengen met behulp van thermoplastisch materiaal.	E
• Tijdelijke markeringen (minder als 1 jaar) uitvoeren in wegenvverf.	R
• Bij afsluitpalen op een fietspad inleidende as-markering toepassen. (Zodat de fietsers wordt gewaarschuwd dat er een paal staat)	R
Bebording	
• Verkeersborden waar mogelijk op (bestaande) lichtmast en verkeersbordpalen toepassen.	R
• Niet meer dan 2 verkeersborden + onderbord per flespaal.	E
• De hoogte van de onderkant van het bord ten opzichte van het wegdek bedraagt binnen de bebouwde kom minimaal 2,20 meter. De hoogte van het bord mag minder zijn indien het bord is geplaatst op een verkeersgeleider of buiten een pad of trottoir, doch bedraagt dan ten minste 1,20 meter.	E
• Een bord plaatsen tenminste buiten het profiel van vrije ruimte van de rijbaan. De afstand tussen rand bord en kant van de rijbaan bedraagt ten minste 0,60 meter en ten hoogste 3,60 meter.	E
• Voor het plaatsen van straatnaamborden een hoogte van 2,50 meter aanhouden.	E
• De verkeersborden worden uitgevoerd met de oppervlakte van de afbeelding in retroreflecterend materiaal conform klasse III (Ultimate Sign) van norm NEN 3381.	E
• Materiaal verkeersborden → aluminium.	E
• Afmetingen van verkeersborden binnen bebouwde kom: Type I • Afmetingen van verkeersborden buiten bebouwde kom: Type II	E
• Als verkeersbordpaal toepassen: flespalen diameter 48/76mm, CO2 gelast en thermisch verzinkt volgens NEN 1275 en voorzien van los grondkruis.	E
Bewegwijzering	
• ANWB-bewegwijzering dient door de Nationale Bewegwijzeringsdienst (NBd) ontwerp, aangelegd of aangepast te worden.	E
• Het plaatsen van overige bewegwijzering is afhankelijk van de bestemming. Voor het wel of niet plaatsen is de "Richtlijnen Bewegwijzering Goeree-Overflakkee 2017" van toepassing. In deze richtlijn zijn ook de eisen voor de bebording opgenomen.	E

6.10 Straatmeubilair

Uitgangspunten/ Beleid

- Afvalinzameling: *Grondstoffenbeleidsplan 2019 (nog vast te stellen!)*

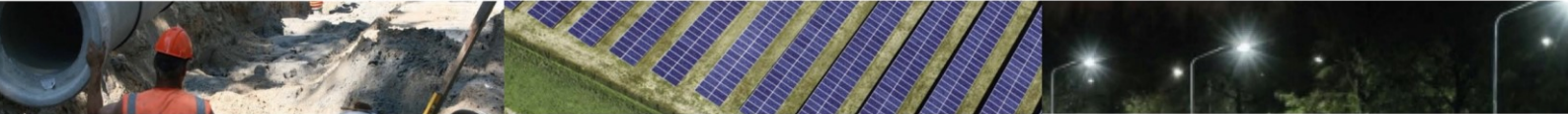
Ondergrondse afvalcontainers

Hardheid E / R

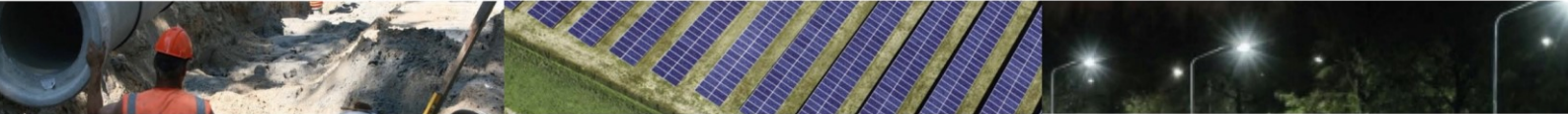
- Afvalcontainers in de basis ondergronds aanbrengen. E
- Toepassen ondergronds afvalcontainer voorzien van RVS-trommel. Typ: Deze Leverancier: Waste Vision (Ferro-Fix) of gelijkwaardig. E
- Ondergrondse afvalcontainer bovengronds voorzien van een traanplaat vloer. E
- Ondergrondse behuizing (betonput) van leverancier Bammens of gelijkwaardig. R
- Bakinhoud ondergrondse container maximaal 5 m³ en voorzien van een 3-haaks liftsysteem. E
- Als toegangssysteem voor de ondergrondse afvalcontainers toepassen: Mic-O-Data, paslezer: Mayfair met toegangscontrole. E
- Kleurstelling:
 - Bovenbouw ondergrondse container uitvoeren in RAL 7043 (verkeersgrijs)
- Klepkleur afhankelijk van type afval:
 - Restafval: RAL6011 (groen)
 - PMD: RAL2009 (oranje)
 - Papier: RAL5001 (blauw)
 - GFT: RAL8014 (bruin)
 - Glas: RAL1023 (geel)
 - Textiel: RAL4008 (paars)
- In het ontwerp van de openbare ruimte rekening houden met een ruimtereservering van de plaatsing van 4 ondergrondse containers. Ondergrondse containers dienen bij elkaar geplaatst te worden. E
- Tussen de ondergrondse containers een ruimte van 0,30 meter aanhouden, zodat er een ondergrondse container aangehouden kan worden. E
- Rond inwerpopening ondergrondse container een verharding aanbrengen van tenminste 1,50 meter breed. E
- Tussen de ondergrondse afvalcontainers en de opstelplaats van de inzamelwagen mogen zich geen (brom)fietspaden, parkeerplaatsen en parkeerstroken bevinden. E
- Voorkomen dient te worden dat voor het bereiken van de huisvuil-aanbiedplaats een gebiedsontsluitingsweg moet worden overgestoken. R
- Voor het goed kunnen ledigen van de ondergrondse containers dienen binnen een straal van tenminste 5,00 meter, gemeten vanaf buitenkant bak, geen boomkruinen, lichtmasten, luifels en dergelijke rondom de ondergrondse containers te bevinden. E
- De ondergrondse afvalcontainers dienen zo gesitueerd te worden dat een vuilnisauto niet hoeft te keren of achteruit te rijden. Geen afvalcontainers toepassen in doodlopende straten. E

Afvalbakken

- Toe te passen type of model dient aan de sluiten bij bestaande afvalbakken in de nabije omgeving. Exacte type of model afvalbak in overleg met de gemeente afstemmen. E
- Alleen afvalbakken plaatsen op strategische locaties zoals langs looproutes, verblijfsgebieden, bij bushaltes en nabij ander meubilair zoals zitbanken enabri's. R
- Afvalbakken alleen toepassen daar waar een inzamelwagen kan komen, dus niet langs smalle paden. R

• Geen afvalbakken toepassen in woonwijken.	E
Zitmeubilair	
• Het toe te passen type of model dient aan de sluiten bij het bestaande zitmeubilair in de nabije omgeving. Exacte type of model zitmeubilair in overleg met de gemeente afstemmen.	R
• Zitmeubilair plaatsen in de verharding of op een halve betonplaat afm.: 2,00x1,00m	R
• Zitmeubilair bij speelvoorzieningen altijd plaatsen in combinatie met een afvalbak op minimaal 1,00 meter afstand van de zitbank.	R
• Zitmeubilair plaatsen op minimaal 3,00 meter vanaf een bos- of grove heesterbeplanting.	R
• Geen zitmeubilair toepassen in woonstraten.	E
• Picknicksets alleen toepassen langs recreatieve fietsroutes langs in het buitengebied of in parken.	E
Afzetpaaltjes	
• Het beleid van de gemeente Goeree-Overflakkee is om geen afzetpaaltjes toe te passen tenzij er zwaarwegende belangen zijn of het expliciet door de gemeente wordt aangegeven.	E
• Het toe te passen type of model dient aan de sluiten bij bestaande afzetpaaltjes in de nabije omgeving. Exacte type of model afzetpaaltje in overleg met de gemeente afstemmen.	E
• Als verkeerspaal toepassen een flexibele afzetpaal, Pole Cone afzetpaal, leverancier Van de Pol o.g.	E
Laadpalen	
• Laadpalen zodanig plaatsen dat er 1,50 meter vrije doorgang is tussen de laadpaal en het naastgelegen object.	R
• Laadpalen bij voorkeur niet plaatsen in trottoirs en loopstroken.	R
• Het uiterlijk (vormgeving) van de laadpaal bij voorkeur aan laten sluiten bij de inrichtings-stijl van de bebouwde omgeving. (Bijvoorbeeld: historisch centrum of een nieuwbouwwijk)	R

6.11 Kabels en Leidingen

Uitgangspunten/ Beleid

- Handboek kabels en leidingen Goeree-Overflakkee, registratienummer: Z-15-44881 (2019)
- CROW-publicaties: 280: "Combineren van onder- en bovengrondse infrastructuur met bomen"
- CROW-publicaties: 500: "Schade voorkomen aan kabels en leidingen"

Algemeen

Hardheid E / R

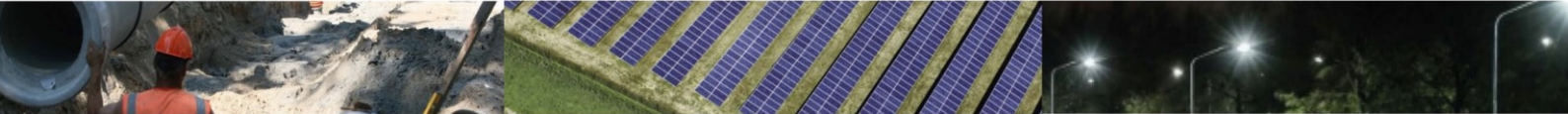
- De ondergrondse nutsvoorzieningen voor woningbouw en bedrijventerreinen dienen conform het standaard dwarsprofiel te worden aangelegd.
- In het ontwerp van nieuwbouwplannen dient er ruimte gereserveerd te zijn voor trafostations conform opgave van de netbeheerder.

Technische inrichtingseisen kabels en leidingen

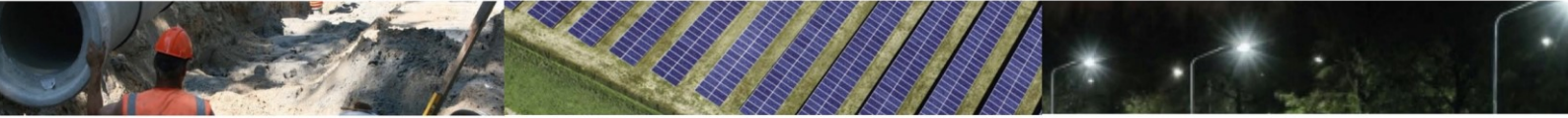
- Wegkruisingen in wegen met een open verharding met een open verharding mogen in een open ontgraving gerealiseerd worden.
- Bij wegwakruisingen de kabel en of leidingen in een mantelbuis leggen. De mantelbuis minimaal 0,50 meter (bij kabels) en 1,00 meter (bij leidingen) aan weerszijden van het te kruisen vlak door laten lopen
- Minimale afstand tussen kabels en leidingen bedraagt 0,25 meter.
- Het kabels- en leidingentracé in het trottoir/ loopstrook aanbrengen.
- In het kabels- en leidingentracé geen bomen of andere obstakels situeren.
- Bij het aanbrengen van kabels- en leidingentracé langs bestaande bomen en groen dienen er wortelwering of wortelgeleidingsschermen toegepast te worden.
- Minimale afstand tussen de grens van het kabel- en leidingentracé en de perceelgrens bedraagt: 0,10 meter. Indien de gevel de perceelgrens is geldt een afstand van 1,00 meter. Bij rioleringsstelsel ook een tussenafstand houden van 1,00 meter.
- In bermen langs wegen dient de afstand van ligging van de kabels en/of leidingen tot aan de verharding ten minste gelijk te zijn aan de diepteligging ervan.
- Bovengrondse voorzieningen mogen niet aangebracht worden in rijbanen, parkeerplaatsen, uitwegen, op kruisingen, ter plaatse van de in- en uitritten van percelen, binnen een afstand van 3,00 meter van bomen en nutstracés.
- Bovengrondse voorzieningen t.b.v. kabels en leidingen aanbrengen in bermen of groenvoorzieningen.
- Matenbuizen bij wegwakruisingen dienen uit één lengte te bestaan.
- Bij kruisingen van kabels en/of leidingen bedraagt de onderlinge tussenruimte (verticale afstand) tenminste 0,20 meter.
- Bij het kruisen van watergangen die in eigendom en beheer zijn van de gemeente dient een minimale gronddekking van 1,00 meter ten opzichte van de ontwerpdiepte van de vaste bodem van de watergang te worden aangehouden.
- Kabels en/of leidingen alleen onder een overbouw (balkon enz.) situeren indien de bereikbaarheid wordt gewaarborgd. De verticale afstand tussen onderzijde overbouw en uitgiftepeil dient minimaal 2,50 meter te zijn i.v.m. voldoende beschikbare werkruimte.

Persingen en (gestuurde) boringen

- Wegkruisingen in wegen met een open verharding met een gebonden fundering of een waterdoorlatende verharding en – fundering opbouw dienen altijd gerealiseerd te worden door middel van een persing of (gestuurde) boring.

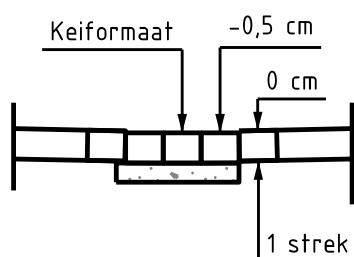
Wegkruisingen in wegen met een gesloten verharding dienen uitgevoerd te worden middels een persing of (gestuurde) boring.	E
Bij het kruisen van kabels en/of leidingen door middel van boringen/persingen bedraagt de onderlinge tussenruimte (verticale afstand) tenminste 0,50 meter.	E
Wegkruising die door middel van een persing (of gestuurde boring) dienen gesitueerd te worden op minimaal 3,00 meter vanaf de stam van een boom.	E
Bij het aanleggen op persing van kabels en of leidingen onder groenvoorzieningen (met uitzondering van wegbermen) dient de gronddekking op de kabel minimaal 1,00 meter te bedragen.	E

7. Standaard details

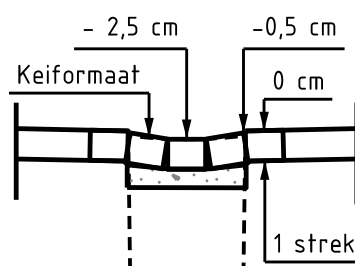
1. Molgoot 3 strekken keiformaat
2. Molgoot 5 strekken dikformaat
3. Goot 1 strek keiformaat langs trottoirband
4. Goot 3 strekken keiformaat langs trottoirband
5. Goot 1 rollaag keiformaat langs trottoirband
6. Goot met tegel 150x300mm langs trottoirband
7. Mindervalide oprit met inritbanden
8. Inrit met inritbanden
9. Trottoirtegels in bocht – zonder bochttegels
10. Trottoirtegels in bocht – met bochttegels
11. Haakspaarkeervakken
12. Langspaarkeervakken
13. Plateau-talud 30 km/h, 8cm, 1.80m
14. Plateau-talud 30 km/h, 12cm, 2.40m
15. Kolkaansluiting
16. Huisaansluiting
17. Aansluiting persleiding op rioolput

PRINCIPEDETAIL 1

PRINCIPEDETAIL 1a

3 strekse goot t.p.v. breekpunt

PRINCIPEDETAIL 1b

3 strekse goot t.p.v. straatkolk

Let op : Getrapte goot niet toegestaan

gemeente
Goeree-Overflakkee

gewijzigd:

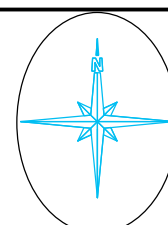
onderwerp :

Principedetail 1
3 strekse goot keiformaat

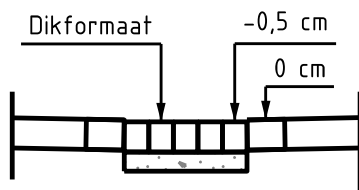
datum: 19-4-2021

schaal: 1 : 20 (A4)

get : TGA

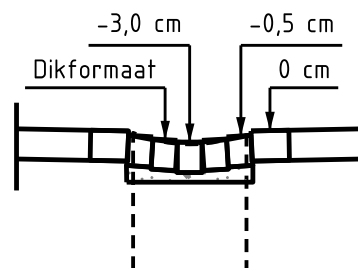

PRINCIPEDETAIL 2

PRINCIPEDETAIL 2a

5 strekse goot t.p.v. breekpunt

PRINCIPEDETAIL 2b

5 strekse goot t.p.v. straatkolk

Let op : Getrapte goot niet toegestaan

gemeente
Goeree-Overflakkee

gewijzigd:

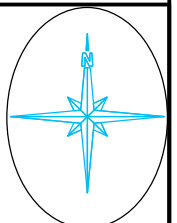
onderwerp :

Principedetail 2
5 strekse goot dikformaat

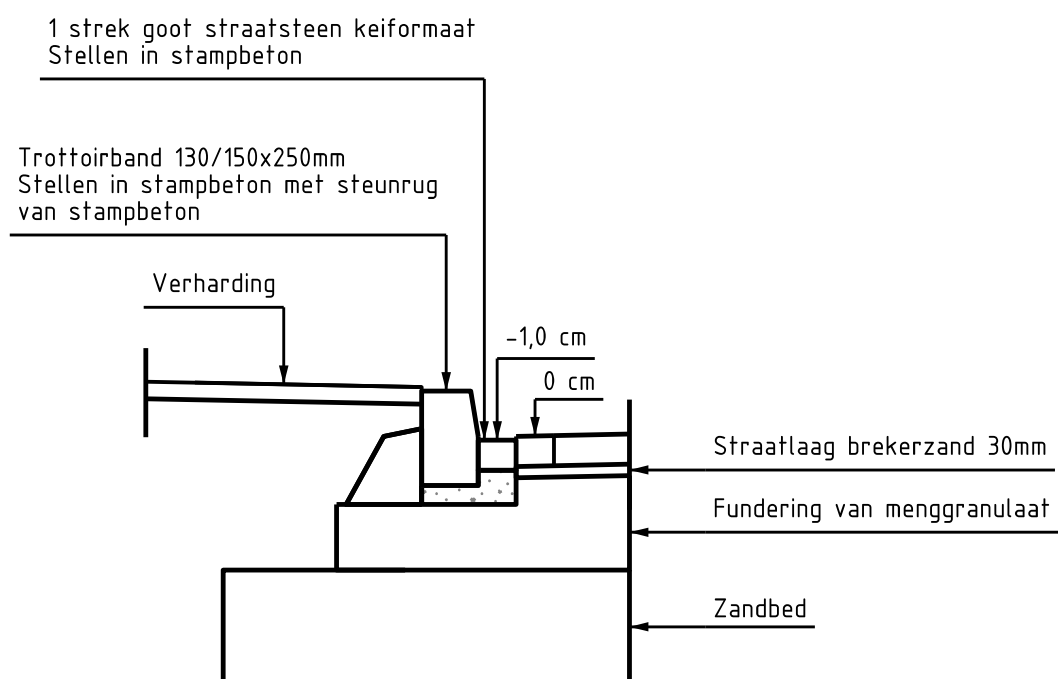
datum: 19-4-2021

schaal: 1 : 20 (A4)

get : TGA

PRINCIPEDetail 3

gemeente
Goeree-Overflakkee

gewijzigd:

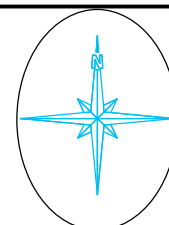
onderwerp :

Principedetail 3
Trottoirband met 1 strek goot

datum: 19-4-2021

schaal: 1 : 20 (A4)

get : TGA

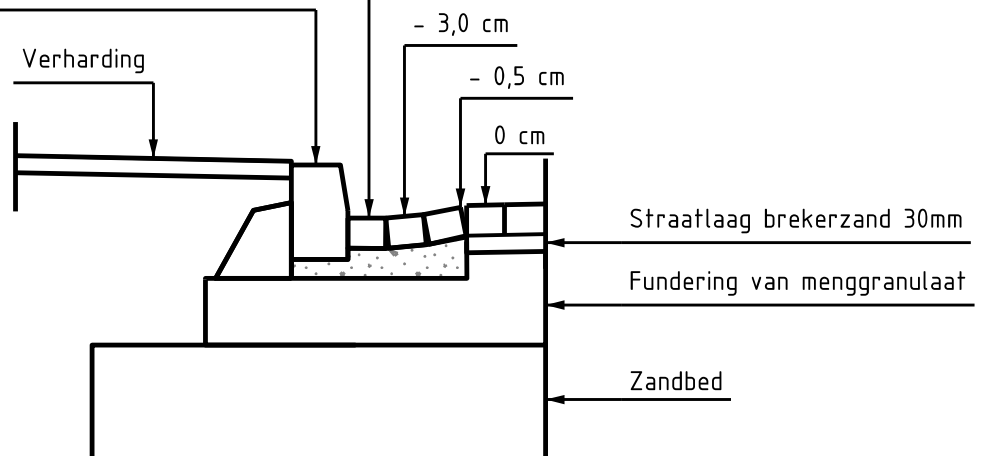

PRINCIPEDetail 4

3 strekse goot straatstenen keiformaat
Stellen in stampbeton

Trottoirband 130/150x250mm
Stellen in stampbeton met steunrug
van stampbeton

Verharding

Straatlaag brekerzand 30mm

Fundering van menggranulaat

Zandbed

gemeente
Goeree-Overflakkee

gewijzigd:

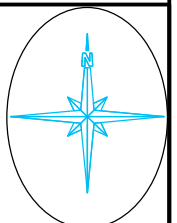
onderwerp :

Principedetail 4
Trottoirband met 3 strekse goot

datum: 19-4-2021

schaal: 1 : 20 (A4)

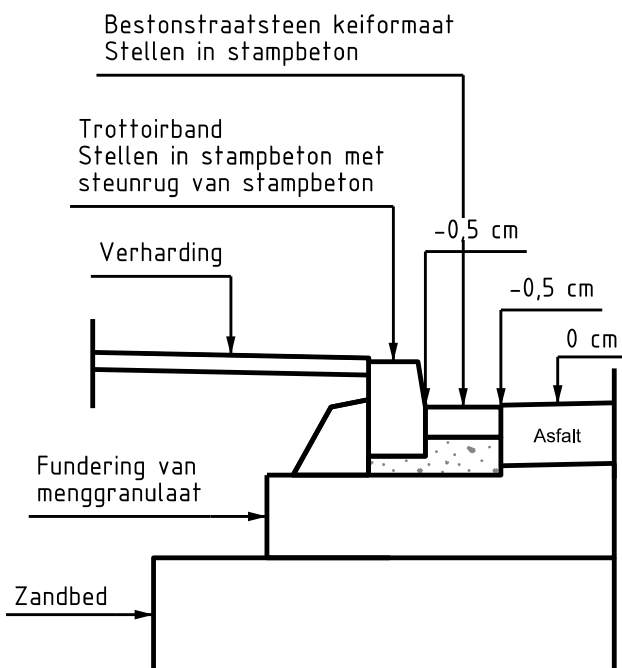
get : TGA

PRINCIPEDETAIL 5

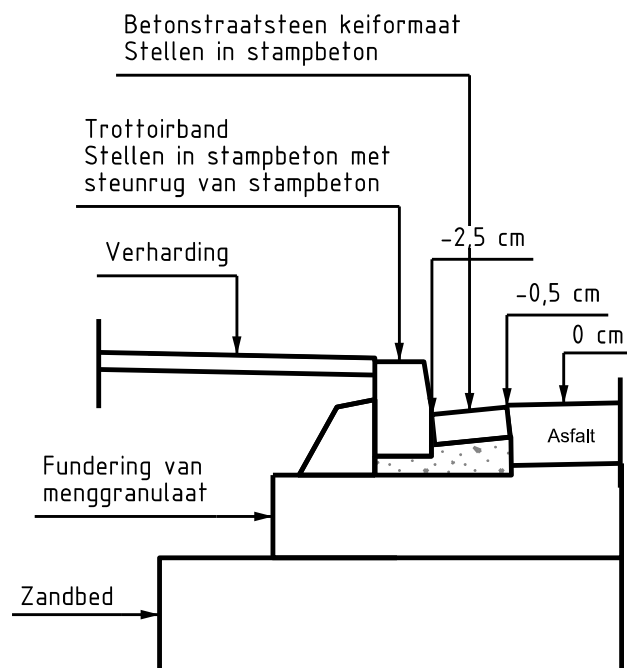
PRINCIPEDETAIL 5a

Trottoirband met rollaag t.p.v. breekpunt
(asfaltverharding)

PRINCIPEDETAIL 5b

Trottoirband met rollaag t.p.v. kolk
(asfaltverharding)

gemeente
Goeree-Overflakkee

gewijzigd:

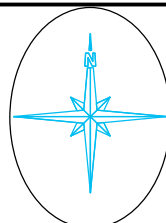
onderwerp :

Principedetail 5
Trottoirband rollaag

datum: 19-4-2021

schaal: 1 : 20 (A4)

get : TGA

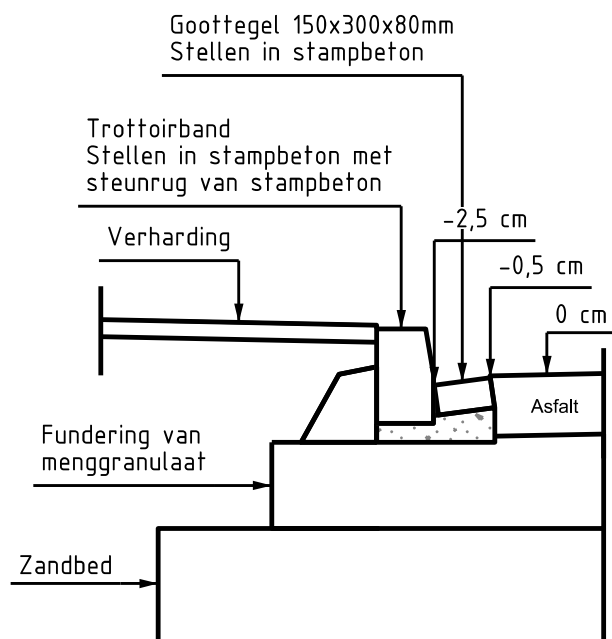
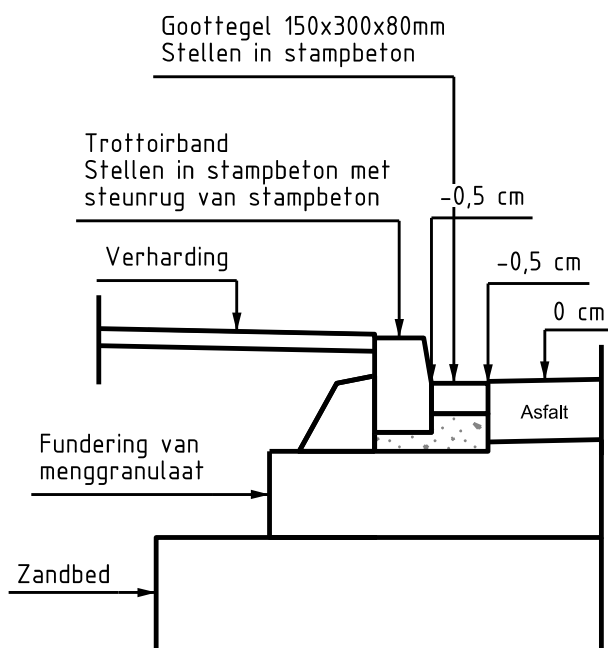
PRINCIPEDETAIL 6

PRINCIPEDETAIL 6a

Trottoirband met goottegel
(asfaltverharding)

PRINCIPEDETAIL 6b

Trottoirband met goottegel t.p.v. kolk
(asfaltverharding)

gemeente
Goeree-Overflakkee

gewijzigd:

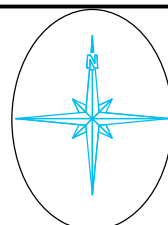
onderwerp :

Principedetail 6
Trottoirband met goottegel

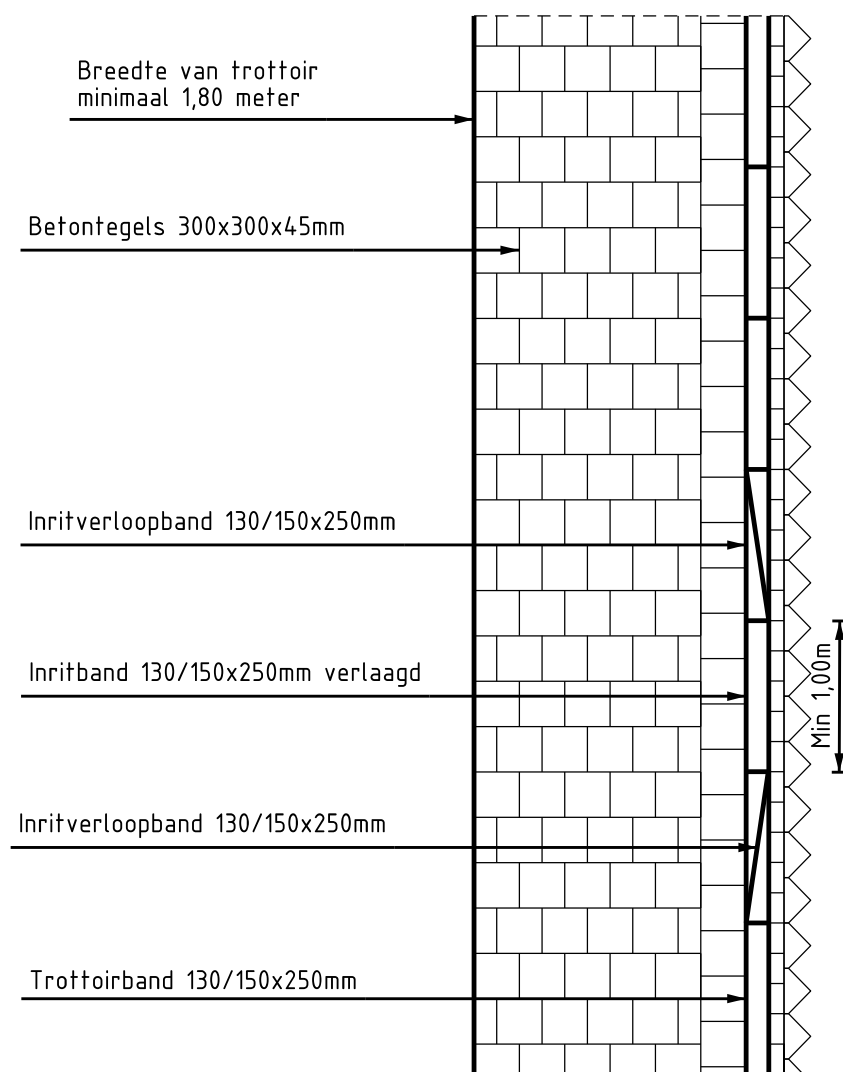
datum: 19-4-2021

schaal: 1 : 20 (A4)

get : TGA

PRINCIPEDetail 7

gemeente
Goeree-Overflakkee

gewijzigd:

onderwerp :

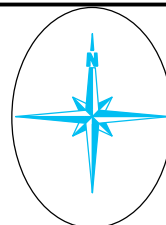
Principedetail 7

Mindervalide oprit met verlaagde inritbanden

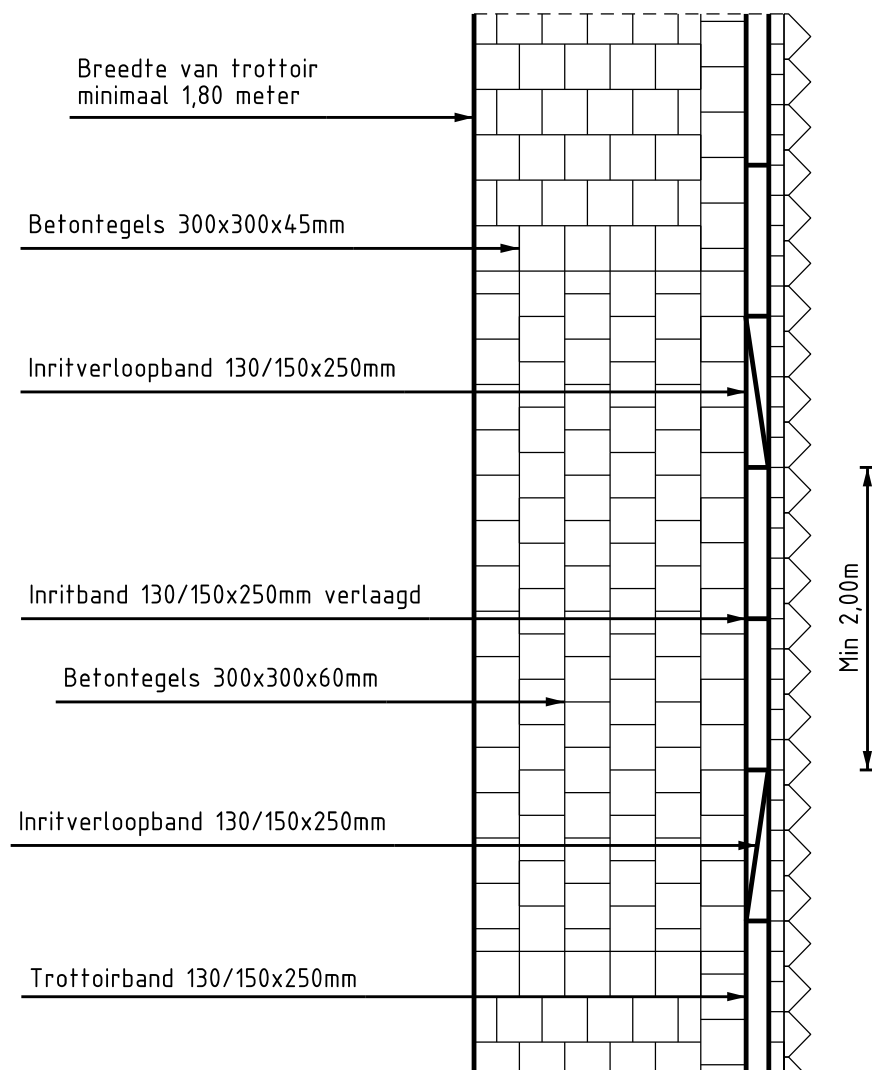
datum: 19-4-21

schaal: 1 : 50

get :TGA

PRINCIPEDETAIL 8

gemeente
Goeree-Overflakkee

gewijzigd:

onderwerp :

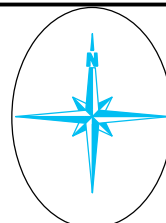
Principedetail 8

Inrit met verlaagde inritbanden

datum: 19-4-21

schaal: 1 : 50

get :TGA

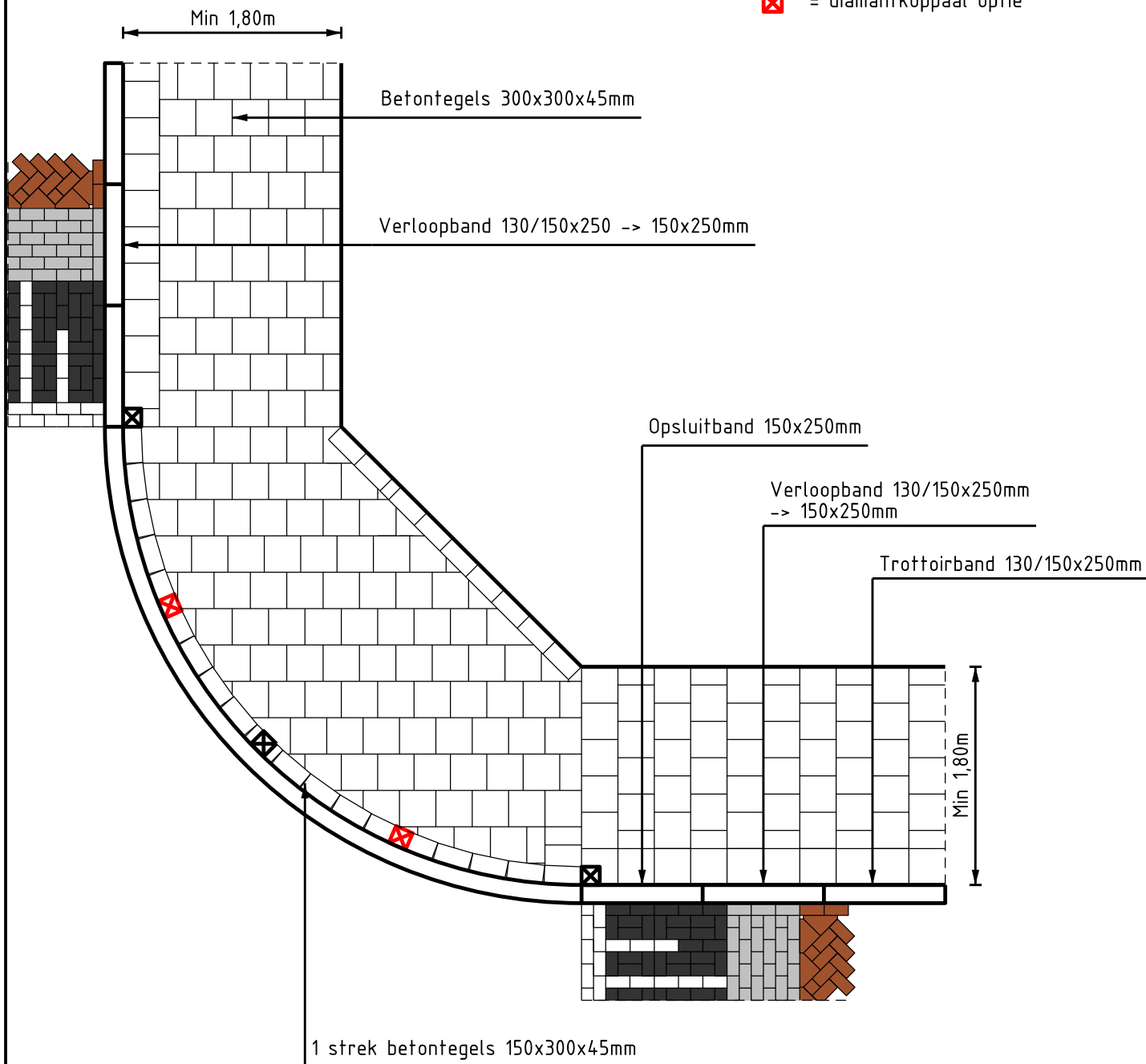

PRINCIPEDetail 9

De voegwijdte tussen de op maat gemaakte tegels mogen niet groter zijn dan 5mm

⊠ = diamantkoppaal

⊠ = diamantkoppaal optie

gemeente
Goeree-Overflakkee

gewijzigd:

onderwerp :

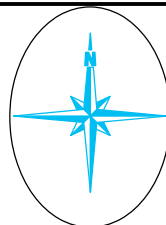
Principedetail 9

Trottoir in bocht variant 1

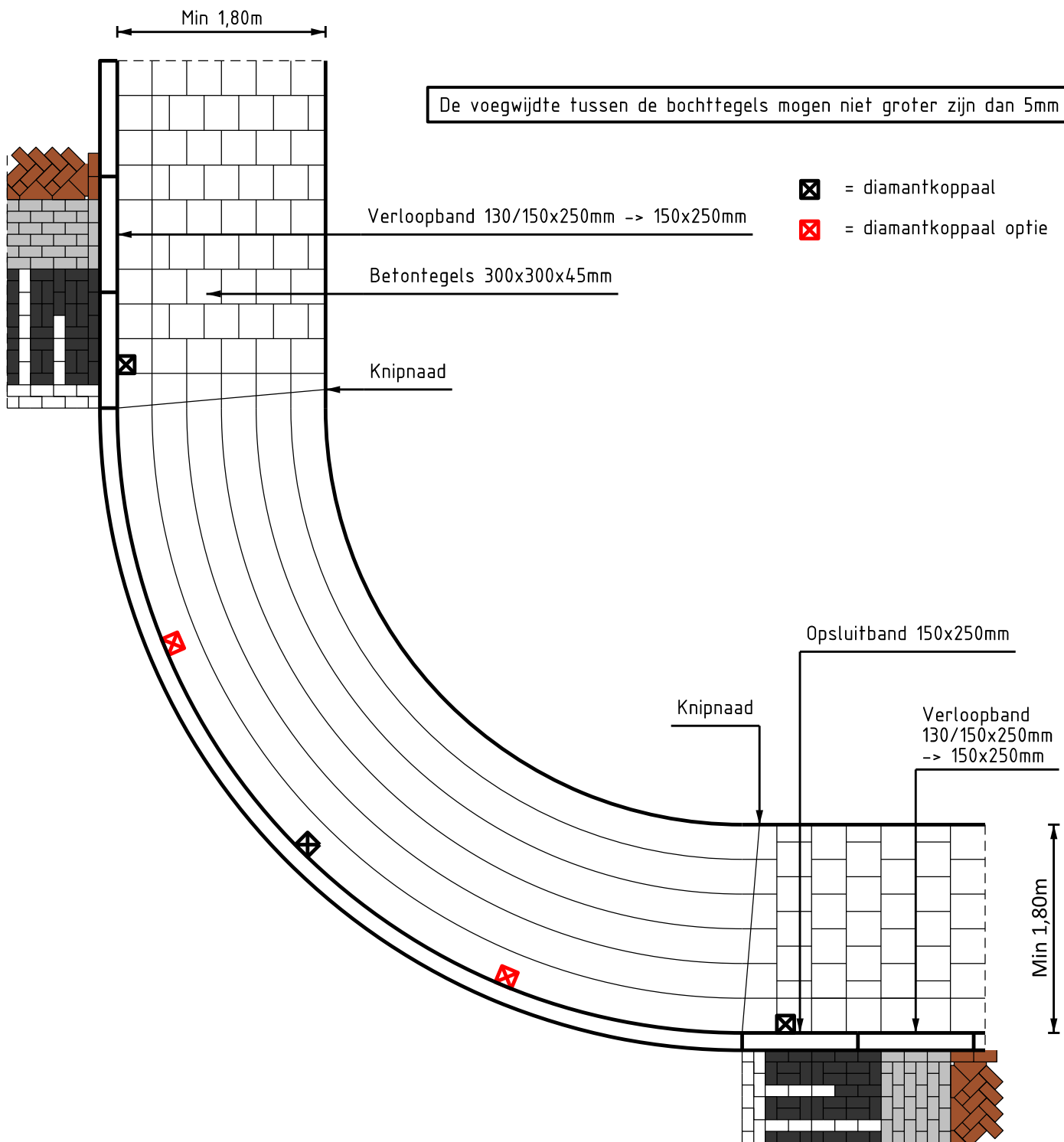
datum: 19-4-21

schaal: 1 : 50

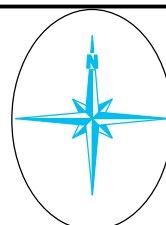
get :TGA

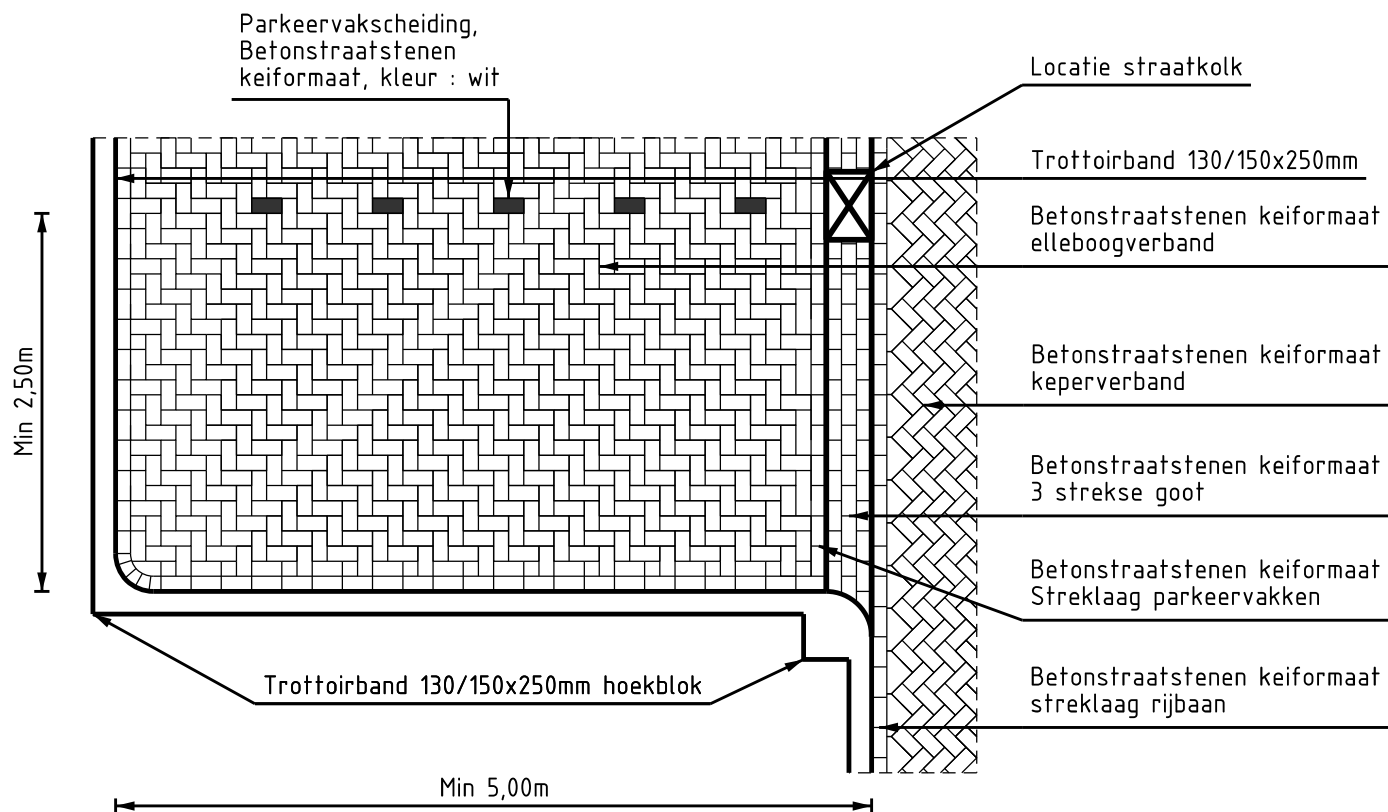
PRINCIPEDetail 10

Bochttegels kunnen worden uitgevoerd met een straal tussen de R=3,60m en R=7,20m

PRINCIPEDETAIL 11

gemeente
Goeree-Overflakkee

gewijzigd:

onderwerp :

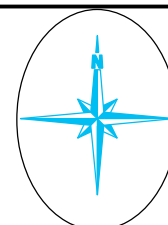
Detail 11

Haakspaarkeervakken

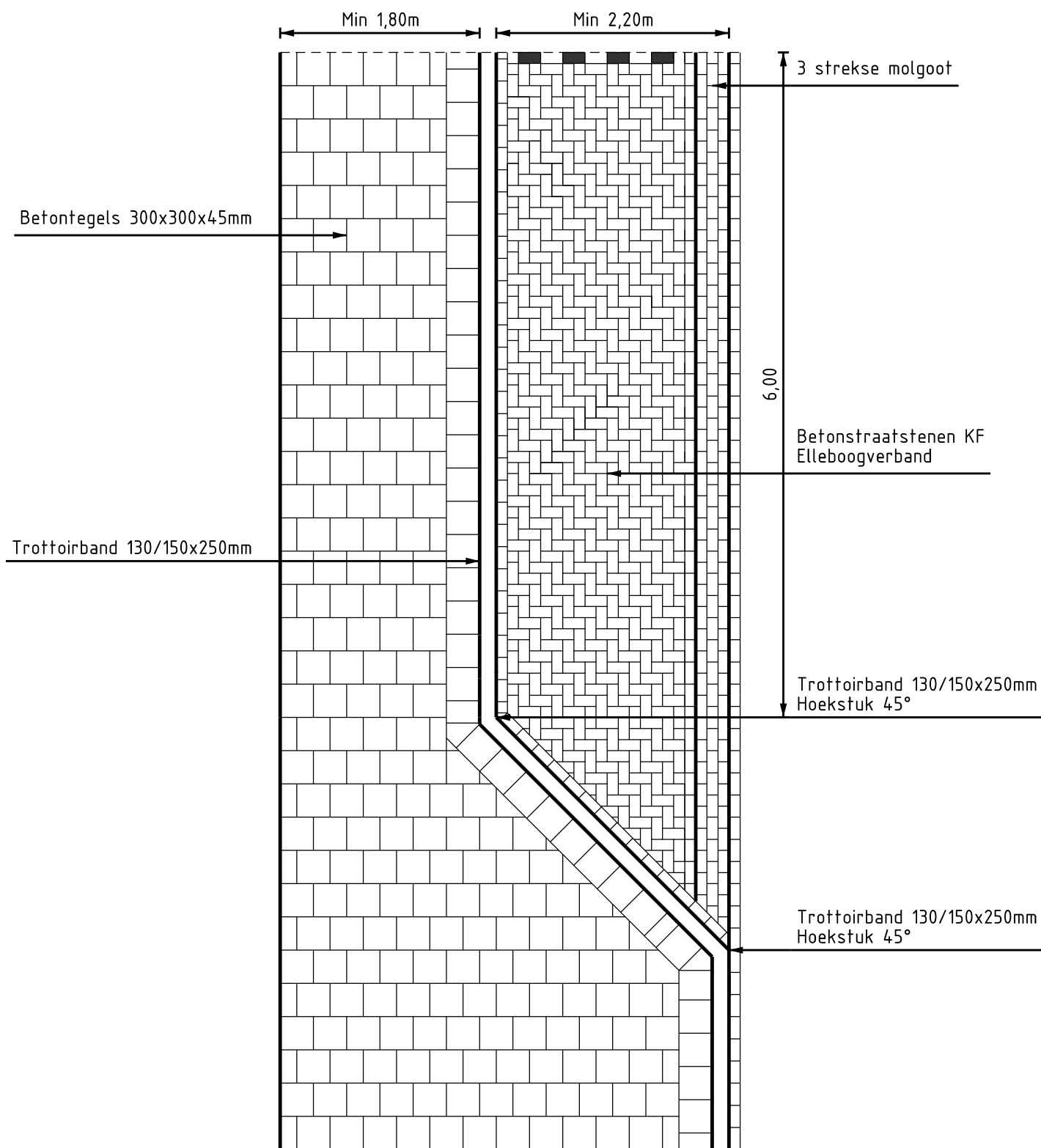
datum: 19-4-21

schaal: 1 : 50

get :TGA

PRINCIPEDETAIL 12

gemeente
Goeree-Overflakkee

gewijzigd:

onderwerp :

Detail 12

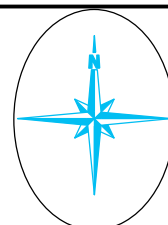
Langsparkeervakken (met 45 ° hoeken)

Erftoegangswegen

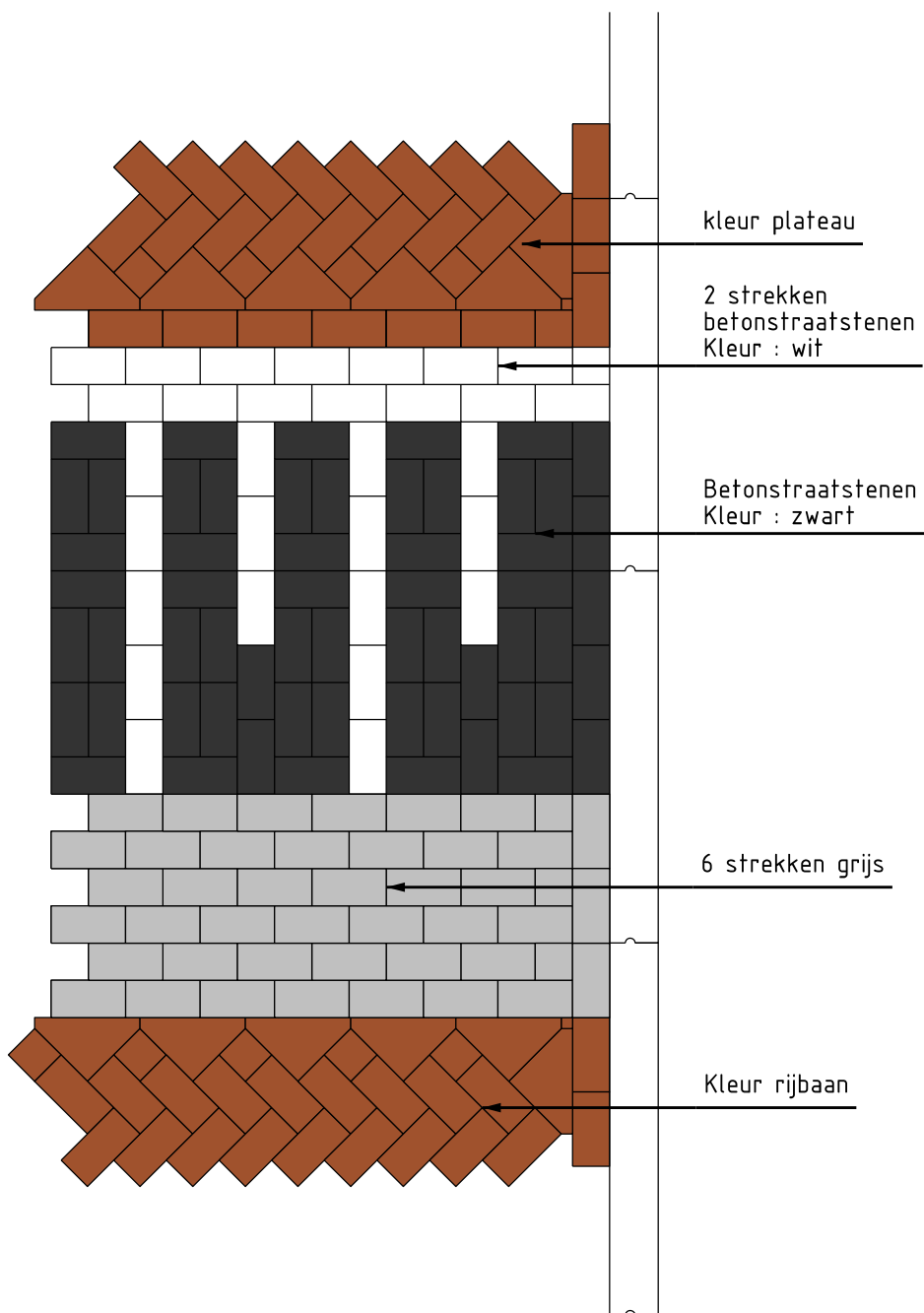
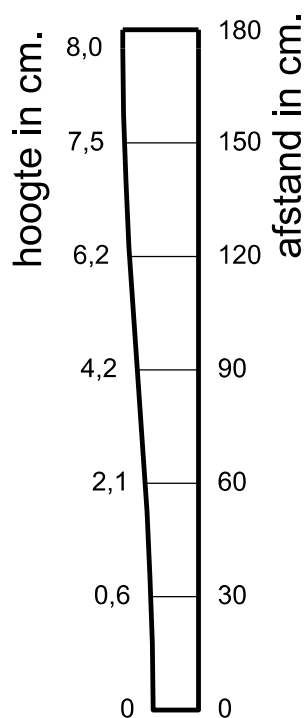
datum: 19-4-21

schaal: 1 : 50

get :TGA

PRINCIPEDETAIL 13

gemeente
Goeree-Overflakkee

gewijzigd:

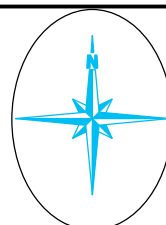
onderwerp :

Detail 13
Plateau 30km/h, hoogte 8 cm
(taludlengte 1,80m)

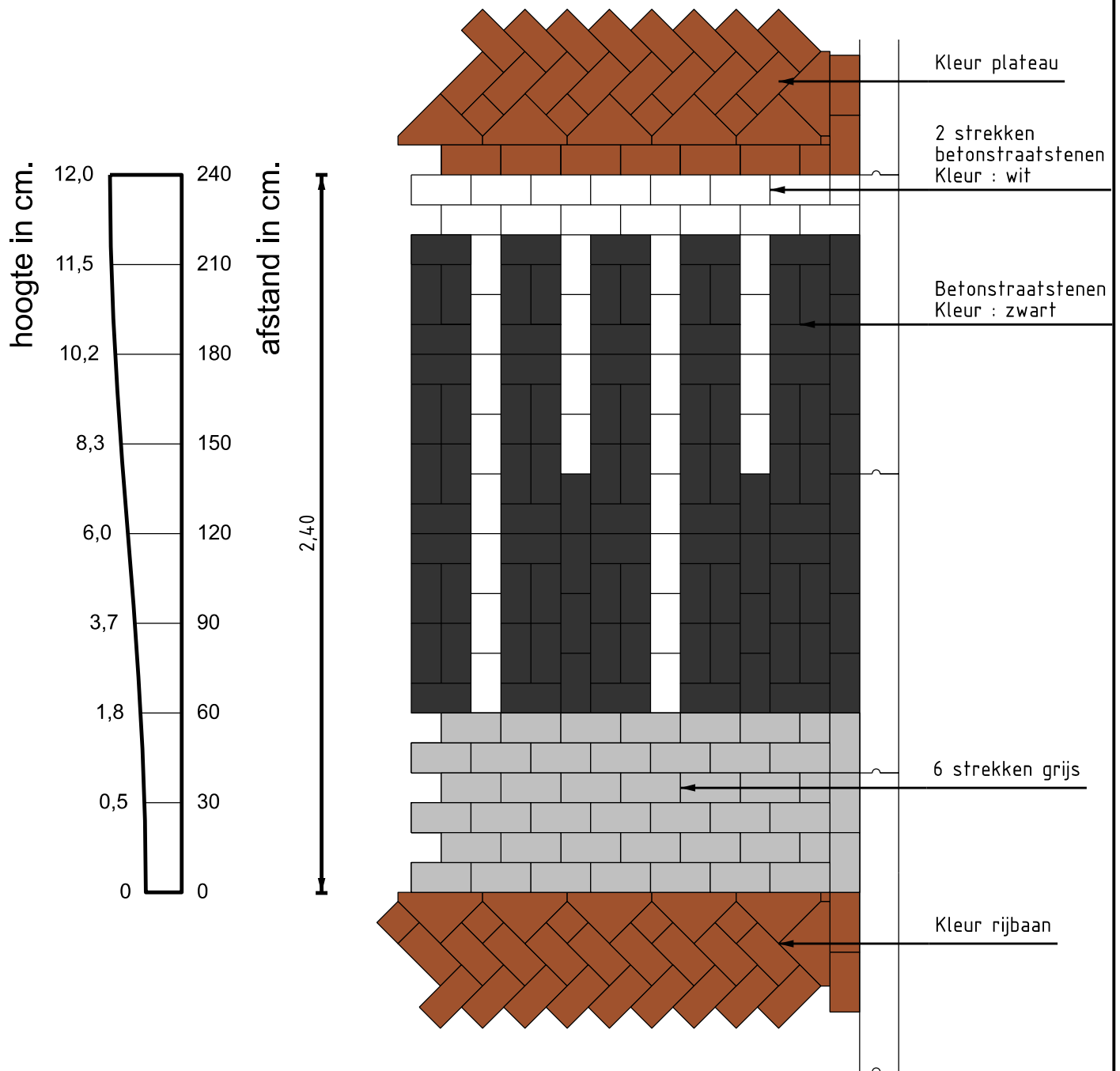
datum: 19-4-2021

schaal: 1 : 20 (A4)

get : TGA

PRINCIPEDETAIL 14

gemeente
Goeree-Overflakkee

gewijzigd:

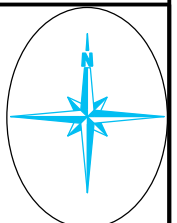
onderwerp :

Detail 14
Plateau 30 km/h, hoogte 12 cm
(taludlengte 2,40m)

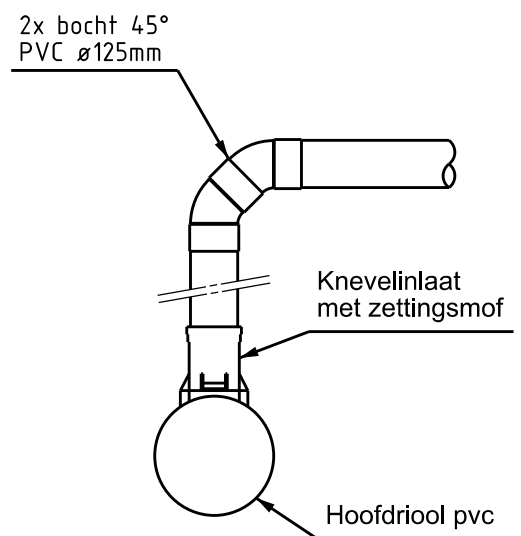
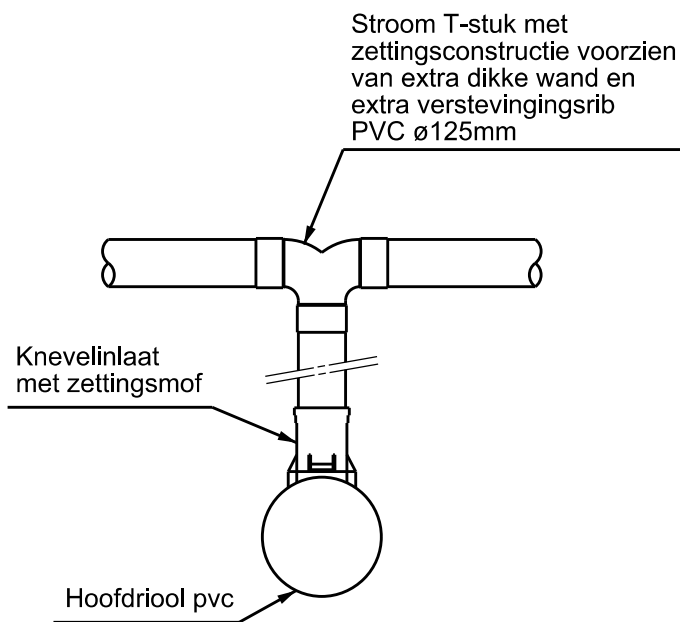
datum: 19-4-2021

schaal: 1 : 20 (A4)

get : TGA

PRINCIPEDETAIL 15

gemeente
Goeree-Overflakkee

gewijzigd:

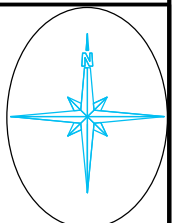
onderwerp :

Detail 15
Kolkaansluiting

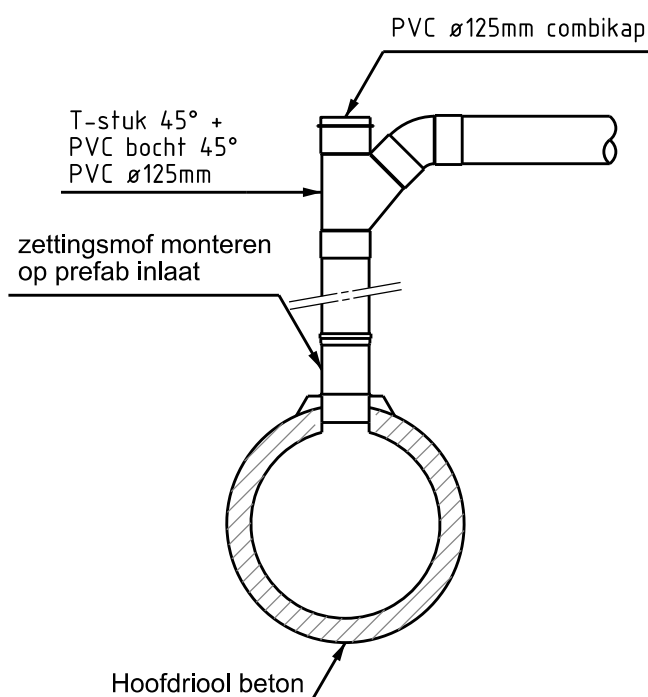
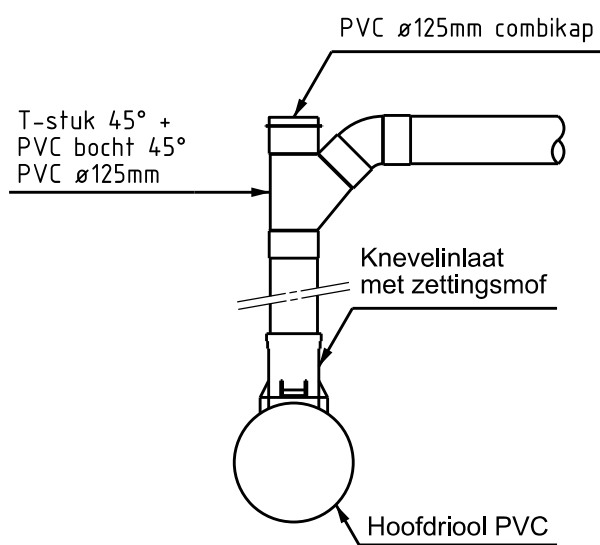
datum: 19-4-2021

schaal: 1 : 20 (A4)

get : TGA

PRINCIPEDETAIL 16

Maximaal één huisaansluiting per rioolaansluiting
HWA-huistaansluiting, PVC 160mm, kleur : groen
VWA-huistaansluiting, PVC 125mm, kleur : grijs

gemeente
Goeree-Overflakkee

gewijzigd:

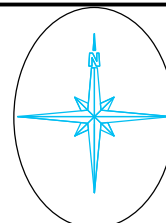
onderwerp :

Detail 16
Huistaansluiting

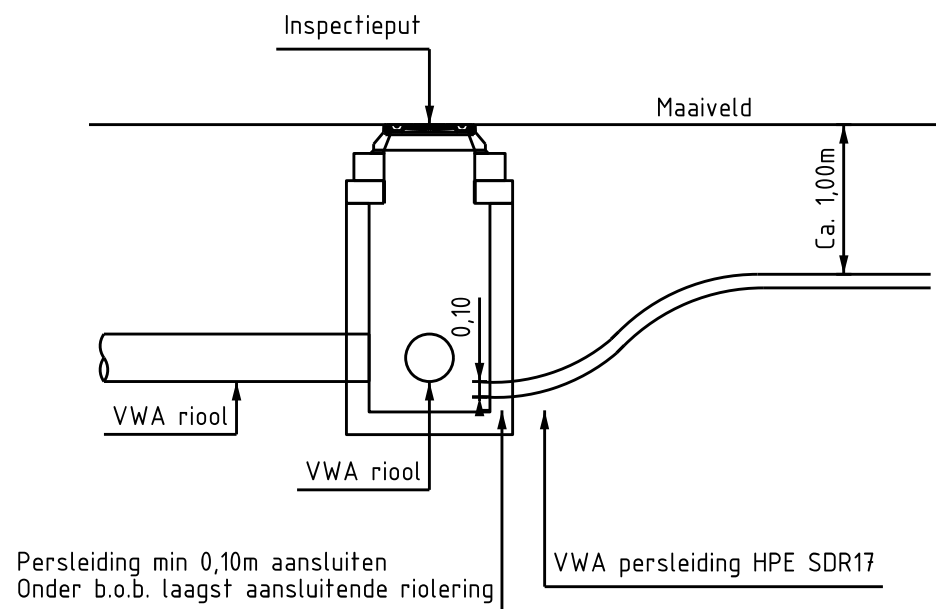
datum: 19-4-2021

schaal: 1 : 20 (A4)

get : TGA

PRINCIPEDETAIL 17

gemeente
Goeree-Overflakkee

gewijzigd:

onderwerp :

Detail 17

Aansluiting persleiding op rioolput

datum: 19-4-21

schaal: 1 : 50

get :TGA

